

ఆంధ్రమిత్ర

312483

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూన్ నెల 13-వ తేది శుక్రవారము } సంచిక ౫౮
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY 13th JUNE 1930. } No. 58
శ్రీ ప్రమాదూరినామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ ద్విత్వీయ

అమృతాంజనము

అన్ని విదములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. వాయువుపోట్ల బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్లను బోగొట్టును. జలుకుల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమండలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశములలో గూడ వాడుచున్నాడు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ జూచికొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేది, మద్రాసు.
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

స్వల్పదర! ఫలమధికము!! పూర్తిత్వము!! 100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు పెద్దలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, నొరలు, శిశి అనుచే కాళ్ళ లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, తక్కువలయందు నొప్పి, అవరోధిత కాలముందు లింగనొప్పి, కలివ్వరము, క్షురము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులకు సంవర్తనము. స్త్రీలు ప్రసవించినానాడు, పానకముగా (కస్తూరికి బదులుగా) ఈ మాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలలో గలలో నమలి వినియోగము. సాంక్రామిక లోసులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను సేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు అనుకరణ. ఈ మాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూచుడు. 800 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవలెనైన ప్రతిభా షతోణము తోరకము. పోర్టు మాత్రకముగా 6 సీసాలు రు 1-0-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-5-0.

సారస్వతానందం:- మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును కావున, మొదడు దుస్థితిలములను కలిగియుండు సమస్త వ్యాధులకు పరిహారించి ఇతరములకు మునిగి తొలగించును. రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. పురికొట్టెటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడవైన పొడవైన ఆత్మహతానికలదు. అపేక్షనైన శక్తిలను కలుగజేయును (కస్తూరికి బదులుగా మొత్తావలెనుండుటలకు) జుట్టాడను నడుచునాడు పిల్లలకు సలపివలెనది. 6 షోస్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోర్టుభిత్తులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయుడములో "ఇండియా"లో మేల్మొలు మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు. అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు వలీనుగా చిక్కును. బిరపవ్యాధులను కూ రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు విన్నా, మరియితర రకములను ముట్టరు.

కాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

దుర్గామెడికల్ హాల్ గవర్నరుసేటు, తెజవాడ. గనేరియా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా కి రోజులలో సుమారును
(1) ఈమందు కెగ్రోగములను నివారించి మూత్రము విడుదలవ్వదు గలగు పోటు, మలలు, చురుకును నిలువజేసి అపేక్ష పిచ్చికారితోను నిమిత్తములెటుండ అప్పుడ మెరుగ్గును. సీసా 1-కి రు 2-0-0.

మూర్చార్చిష్టము
(2) ఈమందు కలుపుచుంటే మూత్రవృత్తను యెక్కినపద ప్పరమలగుండియున్న మూర్చలను నెమన వ్యాధిరంటిగా మెరుగ్గును. నిండు సరిహద్దులందు రు 2-0-0.

పొడలకు తెలుసు
(3) ఈ తెలుసు తెల్లపొడలకే గాక యింకరవిధములైన పొడలకు గూడ పొగొట్టును. ఇంకను తొనర, గడ్డ, కర్పాసి పెద్దలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలునీతికి మార్చును. డబ్బి 1 కి రు 1-0-0.

"సుంటూరు జిల్లాకు టి. జె. ఎల్. ఎల్.:-
తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, సుంటూరు,
వీ తెలుసు కావలెను. 131

రాజమోహన హేరాయిలు 5 శ్రేష్ఠమయిన నూనెనరగల తలనూనె

తలనొప్పి, మూసనోటలు, చురుకు అకాలముగా పెంపుకలం పెరచుట ఇతరవిధము. పెద్దలనువాటిని నివారించి మొదడుకు చలదనమును, మిడి అలమును, కలిగించి పెంపుకలంను నిర్మించి వృద్ధిగొందించును. 2 సీసా రు 1, 5 సీసాలు రు 2-10-0
వి. పి. భిర్యులు / ప్రత్యేకము.
వి. పి. ఎం. డి. కో. లోను కర్నూరు నూనె, తెలపేట, నల్లూరుకల్లూ

వ్యవసాయము

చీరాల

ఇచ్చట వస్త్రముల కమిటీవారు విదేశీవస్త్రములను యిండియాలో విదేశీయులచే పరిపాలింప బడుచున్నట్లునంటి మిల్లల వస్త్రములను ఆరు నెలలవరకు తెప్పించు కుండా యుండు నట్లు యేర్పాటు చేసుకొనియున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

పెద్దాపురం

జూన్ 9:-నేటి ఉదయము 9 1/2 గంటలకు రామ చంద్రపురం తాలూకా పరిపాలనా గ్రామకాపురము భూమి విశేషము.

1. సోమేశ్వరి బసవిరెడ్డి, 2. నల్లమిల్లి సత్యం,
3. క. రి. అప్పారావు గారు ఈతగెలు నరికినందుకు చెరి 1 సంవత్సర కఠినశిక్షయున్నా రు 100 లు జాబ్బానా చెల్లించనియెడల 8 నెలలు కఠినశిక్షయు విధించిరి. కేసు 15 నిమిషములలో విచారణ జరిగి ముగిసినది. వాలంటీరులు అతిసం తోషముతో కార్యాగ్రహమునకు జనిరి.

(ఒక విలేఖరి)

కాకినాడ

జూన్, 11:-ఉదయము 9 గంటలకు దేవాలయము వీధిని చెల్లాచెదురై యున్న మూడు 50 మంది వలంటీరులకు రిజిస్ట్రు పోలీసుదళము, జిల్లానూపర్వం డిప్యూటీ కలెక్టరు నుబ్బా రెడ్డిగారువచ్చి ఎరెట్టు చేసివారుని లారీల నెక్కించి కోరంగి కోడ్డున 5 మైళ్లదూరముననున్న మట్లపాలెంవద్ద వదలివేసిరి. చొల్లంగి సురజానపల్లి జంక్షన్ కోడ్డుగడ రిజిస్ట్రుపోలీసులు కాపలా గాదునున్నారు. వలంటీరులు అన్నపానములచేత శ్రమపడుచు మట్లపాలెం కోడ్డుపైనే నిలిచియున్నారు. 144 నెక్స్ డి.ఎం.సి.యందులకు అటు నున్నవారిలో 5 గరు వలంటీరులు కాకినాడ రానిశ్చయించుకొని నలులను పట్టణము లోనూడ కాంతిదళము జెండాలు పుచ్చుకొని సగరసంక్రమణ గావించుటకు తీర్మానించినటుల తెలియుచున్నది.

(ఒక విలేఖరి)

తాడేపల్లిగూడెం

8 తేదీని తాడేపల్లిగూడెం సంతలో విదేశీవస్త్ర దుకాణములవద్ద పికటింగు చేయుచున్న గణపరం కాపురస్తుడు కూర్మాల గురుమూర్తి,బోయ్స్ వెంకన్న యేలూరుకాపురస్తుడు మానేపల్లి మల్లిఖార్జునరావుగారను చాతాత్తుగా పోలీసువారు ఆరెట్టుచేసిరి. ఈవల నిలువబడియున్న తాలూకా సర్వధికారి పసల కృష్ణమూర్తిగారిని, తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ సెక్రెటరీ విశల వీరభద్రరావుగారిని ఆరెట్టుచేసిరి. కారుమీద పెంబు పాడు సబ్ జైలుకు తీసుకొనిపోవుచుండగా సంతకువచ్చిన యావ న్మంది జనులు మహాత్మా గాంధీజీ ఆనచు నాయకులకు చాల గౌరవించిరి. శ్రీఆరటిపండ్ల గెలులు మామిడిపండ్లు కారుమీద వర్షించినవి. ప్రజలందరు చూసిన వుత్సాహముకు మేరలేదు. గ్రామ గ్రామములనుంచి వచ్చిన ప్రజలందరు కొలదికాలములోనే శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున విముల్లస కలుసుకొనెద మని బొబ్బలిడిరి. నాయకులకు సబ్ జైలుకు తీసికొనివెల్లిరి. 9 తేదీ ఉదయం విచారణ నిమిత్తం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారివద్దకు భీమ వరం తీసుకొనివెల్లిరి.

(ఒక విలేఖరి)

కుమార బోధిని

ప్రకాశకులు శ్రీయుతులు సి. కుమారస్వామి నాయుడు అండు సన్సు, మదరాసు

ఇది బాలబాలికలకు ఉపయుక్త మగు నొకసచ్చిత్రాంధ్ర మాసపత్రిక. 1930 మే నెలలో నెలనడిన 5 వ సంపుటము. 2 వ సంచిక నందుకొంటిమి. ఇందు జీవ్యాచార్య మను ముఖ చిత్రముకలదు. ప్రతివ్యాసమునందును దానికి సంబంధించిన పట ములు కలవు. ఈ సంచికలో 10 వ్యాసములును 26 పుటలును కలవు. ఇది బిడ్డలకుచాల ఉపయుక్తమైనది. చందాసంవత్సర మునకు రెండు రూపాయలు. సంపాదకుడు శ్రీయుత యామని సాంబశ్యుగారు, సహకార సంపాదకుడు: శ్రీయుత బి. టి. శరసింహాచారిగారు.

కావలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

అ రెస్టులు-శిక్షలు

జూన్ 10 :- పెక్కు వ త్వ ర ము లు స్వరాజ్య ఆఫీసులో సహాయసంపాదకులుగా నుండి జిల్లానాయకులలో పేర్కొనకగన్న శ్రీయుత కాజా సుబ్బారావు బి. ఏ. గారికిని, ఒకపరి వెనుక కృష్ణజన్మస్థానము నలంకరించినవా రగు నేమూరు లక్ష్మయ్యగారికిని, గోగులపల్లె వాస్తవ్యులగు శ్రీ. పుదయగిరి అనంతచార్యులగారికిని, అల్లూరు మాకలపాటి వెంకటపతి రెడ్డిగార్లు తదితరులకును వుప్పుచట్టుక్రిందను యితరచట్టు ముక్రిందను నోటీసులు జారీచేయబడి యీ దినం కానతి సబుడివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో విచారణజరిగెను. వీరు రైలుదిగగానే ఖద్దరు మాలంకృతులజేసి తీసికొని వచ్చిరి. మూడు 1000 మందిజనము చుట్టుపట్టు గ్రామముల నుండి వచ్చియుండిరి. నెల్లూరునుండి శ్రీయుత పాణకా కన కమ్మ, ఓరుగంటి మహాలక్ష్మమ్మ, మంగళాంబ మొదలగువారు కోర్టుకు హాజరై యుండిరి. తదితరులు మూడు 20 మంది శ్రీలు వచ్చియుండిరి. పగలు 11 గంటలకు సరిగా విచారణ ఆరంభ మాయెను. ముద్రయు విచారణలో పాల్గొనుటకుగాని వుత్త రసాక్ష్యమును విచారించుకొనుటకుగాని నిరాకరించిరి. విశ్వత్రి యేమని కోర్టువా రడగగా సంపూర్ణస్వరాజ్యంబోనము కాసనోల్లంఘనమును గూర్చి ప్రచారము చేయుటయని శ్రీయు త సుబ్బారావుగారు చెప్పిరి. అనంతచార్యులుగారు వాబ్బా లములో సంతకముచేయ నిరాకరించిరి. ముద్రయులకు విచారణ సమయమున ఆసనము లివ్వబడెను. తీర్పు వెంటనే చెప్పబడెను. సుబ్బారావుగారికిని లక్ష్మయ్యగారికిని వుప్పుచట్టుము 74 శెక్స్ క్రిందను, హిందూశిక్షాసమ్మతి 148 శెక్స్ క్రిందను ఒక్కొక్కరికి 5 నెలలు కఠినశిక్షయు, రూ 50-0-0లు జాబ్బా నాయును, జాబ్బానా చెల్లించనిచో ఒకనెల విడిబైదును విధించిరి. అనంతచార్యులవారికి శిక్షాసమ్మతి 157 శెక్స్ క్రింద 5 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. సుబ్బారావుగారికి 50 కాసును తక్కిన యిద్దరికి "సి" క్లాసును యిచ్చిరి. సరియ గోగుల పల్లెవాస్తవ్యులగు శ్రీయుత మూకెట్టి వెంకయ్య, నాటూరు రామలింగం, నాటూరు రామయ్య, రామలింగం వీర్రాఘవ రెడ్డిగార్లు వుప్పుచట్టు 74 శెక్స్ క్రింద నభరు 1 కి రూ 50-0-0లు జాబ్బానా విధింపబడెను. వీరు జాబ్బానా చెల్లించ నిరాకరించిరి.అంతట వీరిని కారాగృహముయొద్దనున్న కొనివెల్లి యేలకో మేజిస్ట్రేటుగారు వారి ఆ సీమిద జాబ్బానా రాబట్టుకొందుమని ఐనలివేసిరి. మిక్కిలి ధనవంతులను అల్లూరు కాపురస్తులుఆగు శ్రీయుత నూకలపాటి వెంకటపతిరెడ్డిగారినికి వుప్పుచట్టుక్రింద నోటీసు జారీచేయబడి కేసు విచారణకోరకు యీ దినమే వేయబడియుండెను. పోలీసువారు వాబ్బానా కోసినవిడట యీ నెల 14 తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. ప్రజలు మిగుల వుత్సాహపూరితులై యున్నారు.

గ్రామమునల్లు రాజీనామా:-ఈ తాలూకా పోలం పాడు గ్రామమునల్లుగారు రగు శ్రీకల్లూరు రామయ్యగారు తమపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. వీరి గ్రామములో జరిగిన స్వరాజ్యపుత్సవములో పాల్గొనినారని సంజాయిషి నివ్వు న్నందుకు వీరు రాజీనామా నిచ్చిరి.

మచిలీపట్టణము

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యంపై నిమిత్తము, మచిలీపట్టణము నిర్బంధితులగు కంపెనీయొక్క పాలసీదార్లకు ప్రత్యేక సౌకర్యము

జూన్, 11:-ప్రస్తుత రాజకీయ పోరాటమువంతు మా కంపెనీలోని పాలసీదార్లు కొందరు నిర్బంధింపబడుచున్నందున, అట్లు వారు కారాగృహశిక్ష ననుభవించుచున్న కాలమున వారి పాలసీలు రద్దుకాబడవలెనునటుల తగిన యేర్పాటుచేయ బడవలెనని కోరబడినందున, బోర్డువారి విషయమును సమ గ్రముగ వాలించించి, యీ క్రింది తీర్మానములో చెల్లపబడిన సౌకర్యములను 1930 సం॥న రాజకీయ ఖైదీలగు నిర్బంధింప బడిన పాలసీదార్లకు యొసంగ తీర్మానించిరి.

తీర్మానము

"శిక్ష ననుభవించుచున్న కాలమున పాలసీయొక్క వాయిదాతప్పి పాలసీ అమలునుండి అంతరించిపోవు నెడల, అట్లు అంతరించిపోయిన తేదీగాయకు ఆరునెలల పర్యంతముగాని లేక పాలసీదారు విడుదలచేయబడిన పిమ్మట యొకనెలవరకు గాని రెండింటిలో యేది ముందుజరుగునో అంతవరకు ఆపాలసీ అమలులో నుండును."

నిర్బంధింపబడిన పాలసీదార్ల మిత్రులుగాని, బంధు వులుగాని వై విషయమును గమనించి, వారి పాలసీలు అంత రించకుండ అమలులో నుండునటుల జూడవలెనని కోరు చున్నాము.

(బోర్డువారి ఉత్తర్యచే)

య. మంగయ్య బి.ఎ., బి.యల్,

క్యాండర్.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

1 మంది సత్యాగ్రహులు శిక్షింపబడుట

బెజవాడ, మే 11:-నేటి యుదయమున ఈ పట్టణ పోలీసువారు 11మంది సత్యాగ్రహులను అరెస్టుచేసి జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారి యెగుట విచారణకుపెట్టిరి. వీరు 11మందిన్ని శివాలయములోను, శ్రీకొత్తపేట చౌకులోను, గాంధీపార్కులోను కొందరికొకచోట మరికొందరు మరికొన్నిచోట్ల ఉపన్యాసముల నిచ్చుటలను ఆ యుపన్యాసములయందు ఉప్పుచట్టుము నుల్లంఘించుచున్నట్లు, ఉప్పును పండించుచున్నట్లు, మంగిళాడి, దర్శన ఉప్పుకొరాయలపైకి దాడివెడలచున్నట్లు ప్రజలను వీరు ఛరికొల్పినటుల వీరలపై వేరేవరకు నేరము లాకోపించబడెను. వీరలపైని పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టర్లు, కానిస్టేబుల్లు సాక్ష్యముల నిచ్చిరి. సాక్షులను వీ ర లె వ రు క్రాసుపరీక్షచేయలేదు. డి ఫెన్సుపెట్టుకొన నిరాకరించిరి.

పుత్తియేమని చెప్పడనగ కాసనోల్లంఘనమే వృత్తియనిరి. తండ్రిపేరుచెప్పుమని మేజిస్ట్రేటుగారు అనుగగ గాంధీమహా త్ముడే మాకు తండ్రి, దైవమునని జవాబునిచ్చిరి. పశ్చాత్తాప మును తెలుపుదురాయని మేజిస్ట్రేటు అ డి గ్ న ప్రశ్ని కు బుద్ధిపూర్వకముగ స్వరాజ్యసంపాదనకై చేసిన పనికి పశ్చాత్తాప మేలననిరి. మరియు అంగలూరు, గుడివాడలో పోలీసువారు చేసిన దుండగములకు ప్రభుత్వ మే తుమాపణకోరవలయునని వారిలో కొందరు నడివిరి.

1 అన్నవరపు సుబ్బారావు, 2 బొలిశెట్టి సత్యనారాయణ, 3 క్రీరాముల వెంకటేశ్వరావు, 4 పామూరి చెంచు రామయ్య, 5 పేరెపు వెంకట్రామయ్యగారలకు రెండేనియెడ్ల వంతున కఠికశిక్ష విధించబడెను.

6. కొల్లూరు నాగేశ్వరావు 7. అద్దేపల్లి రామకృష్ణ శాస్త్రిగారలకు 18 నెలల చొప్పున కఠికశిక్ష విధించబడెను.

8. కొల్లిపర వెంకటరత్నం. 9. గుడివాడ వెంకటేశ్వర్లు 10. మేదర మెట్ట సీతారామయ్య. 11. సంమారు వెంకటేశ్వ రావు గారలకు 18 నెలల వంతున కఠికశిక్ష విధించబడెను. అయితే యీవర నల్లుకి యుక్తవయసు రానందున వీరు రెండేడ్లు తంజావూరు జైల్స్ లో ఇన్స్పెక్టరీటులో నుండు లాగున మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరపు నోసంగిరి. వీ రందరు సం తోషముగ నుండిరి.

చేబ్రోలు (గుంటూరు జిల్లా)

తే 6-8-30:-శ్రీయుతులు సాయం వరద దాసుగారు మా గ్రామములోను చుట్టు ప్రక్కల గ్రామములలోను నిరంత ర ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరి యుపన్యాసముల ఫలిత ముగా ఎడ్లమూడి గ్రామములో జాతరలో నరుకుటకు సిద్ధము గా నున్న 300 మేకలు కోట్ల రక్షింపబడెను. శివందలరూపా యల ఖద్దరు పల్నాడునుండి తెప్పించి పురజనులు మహాత్మా హనుతో ధరించు చున్నారు. రాట్నములు నెలకొల్పిరి. ఈ గ్రామములో శ్రీమకు పురషులకు ప్రత్యేకముగా రిండింగురూము ఎద్దను దేవాలయములోను యుపన్యసింపిరి. వర్తకులు రెండు యుపన్యాసములు బని ఖద్దరు దీక్షలునిరి. ప్రతియింట రాట్న ములు నెలకొల్పి సిద్ధపడి యున్నారు. వీరి స్వరాజ్య ఘంకా పాటలు ప్రతివారి స్పృహయములోను ప్రతిస్పనించు చున్నవి. (పురవాసి.)

భీమవరం (శిక్షలు)

శ్రీయుత సాగి సుబ్బరాజుగారు ఆదివారమునా డిచ్చట అరెస్టుచేయబడి విచారణకై నర్సాపురం డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటు యొద్దకు తీసుకొనిపోబడిరి. ఆయనకు 1 సంవత్సరం శిక్ష విధింపబడినది. బి. క్లాసు ఇవ్వబడినది.

శ్రీయుతులు పసల కృష్ణమూర్తి, విశాల వీరభద్రరావు గార్లు, మరి 6 గురును తాడేపల్లి గూడెంలో అరెస్టుచేయబడి ఇక్కడకు తీసుకొనిరాబడిరి. వారల విచారణ నిష్ప జరిగెను. కృష్ణమూర్తిగారు, వీరభద్ర రావుగారు 108 నెక్స్ నుక్రింద నిర్బంధింపబడి 1 సంవత్సరం విడిశిక్ష విధింపబడిరి. బి. క్లాసు ఇయ్యబడెను. విదేశీవస్త్ర దుకాణ మలయొద్ద పికటింగు చేయు చున్న ఇద్దరికి 1 1/2 మాసములు ఇవ్వబడెను. ఒకనికి 2 1/2 సంవ త్వరములు శిక్ష వేయబడెను. ఇద్దరు బాలురు తంజావూరుపాఠ శాలలో 2 సంవత్సరములందున్న శిక్ష విధింపబడిరి. వాలంటీ ర్ల త్యుత్సాహముతో జేరుచున్నారు. వాతావరణము చాల ఉత్సాహజనకముగ నున్నది.

బు. నాగభూషణ రావు

ప్రచురణశాఖాధికారి.

వెల్లూరుజిల్లాలో గ్రామాధికారి

రాజీనామాలు

9-6-1930 వరకు

గ్రామమునకు

1. నల్లపల్లి రెడ్డిగారు	కడపాడల
2. దేవిరెడ్డి వెంకటరెడ్డిగారు	నార్ల అమలూరు
3. ఆములూరు కోటారెడ్డిగారు	ఆలగణిపాడు
4. పలగాణి బలరామ రెడ్డిగారు	దామరమడుగు
5. బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు	కోటపాలూరు
6. పొలం వెంకటనారాయణ రెడ్డిగారు	అచాక
7. తనూల మునుస్వామిరెడ్డిగారు	మన్నెముత్తూరు
8. బద్దెపూడి వెంకటరెడ్డిగారు	నాదెళ్ల వారికండ్రెడ్డి
9. చిరుటా కృష్ణయ్యగారు	యల్లయపాలెం

కరణములు

1. పత్తిపాటి మల్లారామయ్యగారు	కోటపాలూరు
2. కరవది శ్రీ కృష్ణయ్యగారు	మన్నెముత్తూరు
3. కరవది వెంకట్రాయయ్యగారు	నాదెళ్ల వారికండ్రెడ్డి
4. విప్పగుంట శ్రీరామయ్యగారు	యల్లయపాలెం

వెట్టి-తలార్లు

1. తాటిచెట్ల నర్సిగారు	తలారి	యల్లయపాలెం
2. పద్దెపూడి అంజు	"	"
3. కాపర్ల కోటాడు	వెట్టి	"
4. సంతిని	"	"
5. పంజేరు కొండయ్య	"	"
6. మన్నారపు రమణయ్య	"	"

యల్లయపాలెంలో ఉత్సాహము అతిశయించుచున్నది.

(ఒక విలేఖరి)

సింగరాయకొండ

జూన్ 4 తేదీ వెల్లూరుజిల్లా గోగులపల్లి వాస్తవ్యులను వుప్పుసత్కారము చేయవలెనని గృహపరిశోధనాధికారి వెల్లూరుమండల ప్రచారకులను వైఖానసులు అగు శ్రీమంత్రి ఉడయగిరి ఆనంతచార్యులవారు కందుకూరు తాలూకా ప్రచారము చేయుచూ ప్రకృతిస్థితి లేకము తెలియజేయుచు మాపురమును విచ్చేసి ప్రస్తుత స్థితిగూర్చి మూడుగంటలకాలము గంభీరపన్యాస మొసంగి సభికుల ఆసక్తిపై ఆనందులుగా కొనర్చిరి. ఏతత్సభకు హిందువులను మహమ్మదీయులను స్త్రీలును సమావేశమయిరి. యువకులు పలువురు ఖద్దరు ధరించుటకు ప్రమాణ మొనర్చిరి. పురప్రముఖులలో వొకరిద్దరు మాడ ఖద్దరును గూర్చి వుపన్యసించిరి. తదుపరి గాంధీమహాత్మాజీ జే శ్రీకృష్ణ జన్మస్థాన ప్రవేశ జాతీయసేవకులకు జే. అను నాడములతో సభి ముగింపజేయె. మరుదిన ముదయముననే ఆచార్యులవారికి కావలి డిప్టీ మేజిస్ట్రేటువారియెదుట యీనెల 6వ తేదీ హాజరుటకు 155 సెక్సును పోలీసువారు సమక్ష జారీచేయగా దరహాసిత పదములయి స్వీకరించి వెంటనే కావలికి ప్రయాణమయిరి. పురమున సంచలన మేర్పడినది.

(పురవాసి)

చెరుకుమిల్లి-(సశ్చిమగోదావరిజిల్లా)

తాటిగెలలు కొట్టినందులకు అరెస్టు

భీమవరం తాలూకా చెరుకుమిల్లి అను గ్రామములో తాటిగెలలు కొట్టుటకు శ్రీయుతులు వండు మూరపరాజు కృత్తివెంటి వెంకటేశ్వరరావు పంతులు, ముదనూరి నరసింహరాజుగారు బయలుదేరినట్లేరి. అచ్చట కొన్ని గెలలును కొట్టితరువాత వారలను అరెస్టుచేసి విచారణకై వెంటపాడు తీసికొనివెళ్లిరి.

తిరిగి ఈకోజాన మరిముగ్గురు కాంటిసెనికులు అచ్చటకు పంపబడుదురు. ఈతాలూకాలో ప్రచారము చాలా బాగుగా జరుగుచున్నది. దినదినము కాంటిసెనికులు చేరుచున్నారు.

కొల్లూరు

మాగ్రామవాస్తవ్యులగు శ్రీయుతులు, జనస్వామి నారాయణ (ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష) పోవుచు చంద్రమాలి కృష్ణమూర్తి (మామసంవత్సరములు తంజావూరు నూల్లు) గార్లను ప్రభుత్వమువారు, తాటిచెట్లను సరికినందులకు బంధించిరి. వారిని బంధించిన వెంటనే గ్రామములో గొప్ప యుద్ధము జరిగి యొకసభ సలిపి, పెద్దబలదనము జాతిహతాకను సామించి కొందరు సైనికులుగాజేరి తమ చేతకట్టిన నెల్లడించి యుండిరి. నాటినుండియు గ్రామములో ప్రతియింటను రాటుముచెట్టి నూలు వడకుచు, తీవ్రముగా ప్రచారము నేయుచుండిరి.

పురవాసి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లిమిటెడ్,

స్థాపితము 1923 సం॥ రం.

హెడ్ ఆఫీసు

బందరు

బ్రాంచి

కాకినాడ

కర్రంటు ఆక్టోబరు యేమిని ఖర్చులేకనే పెట్టుకొనవచ్చును. వడ్డీ రోజునిలువలపై 100 కి సం॥ 2 1/2 చొ॥ యివ్వబడును.

నేమియ్యవ్యాపక ఆక్టోబరు 5 లంతవచ్చి మొత్తములతో ప్రారంభించబడును. వడ్డీ పెలలోని కనీసపు నిలువలపై 100 కి సం॥ 4 చొ॥ యివ్వబడును.

పిక్చర్ డివిజన్ 12 మాసములకు 100 కి సం॥ 6 చొ॥ పుచ్చుకొనవచ్చును. 2 లేక 3 సం॥ లకు ప్రతీ కపు లేట్లు యివ్వబడును. అన్ని విధములైన వ్యాపకవాస్తవ్యులకు యివ్వబడును. వివరములు దరఖాస్తుమీద తెలుపబడును. వోర్షల్ కోథనాద్రి శాస్త్రి, యం. ఏ. పెక్కలూరి.

ఆమ్రనబోలు

డాక్టరు కె. వి. నారాయణరావుగారి అరెస్టు

ఆమ్రనబోలు, 11-6-1930:—ప్రస్తుతం మాగ్రామ వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత కనుపర్తి వెంకటనారాయణరావుగారిని, సత్యాగ్రహవాంఛితులకు బసయిచ్చినను నేరముపై నిన్నపుడు 9 గంటలకు, పోలీసు సర్కిలు యిక్కే పెట్టెరు గారును, సాయంధులగు ఇరువదిమంది రిజర్వువారును మోటారు బస్సుపై యరుదించి వారిగృహముచే అరెస్టుగావించి, నాగులపల్లిపాడు, చెదలవాడ వగైరా గ్రామములమీదుగా బంగోలులో శ్రీ సబ్ కలెక్టరువారివద్దకు విచారణకు కొనిపోయిరి. సాయంత్రం 4 గంటలకు విచారణపబడి, ఆరమాసములు విడిపై టైదును, 'బి' తరగతిలో విధించబడి సాయంత్రం నెం 31 రు వాల్టేరు ప్యాసెంజరులో రాజమండ్రి వెంటలు జేయుటకు కొనిపోయిరి.

వీరు ఆసలు బందరువాస్తవ్యులు. ఎల్. ఎమ్. ఎస్. పరీక్షయందు టైరులై 5 సంవత్సరముల క్రిత మిట కరుదెంచి వైద్యకాలకు నెలకొల్పి పనిచేయుచుండిరి. మహాత్ముని ఉప్పు సత్యాగ్రహము ప్రారంభమైన దాని వీరు విదేశవస్త్ర బహిష్కార మొనర్చి కర్మద్రుష్టధారణ దీక్షబూని విశ్రాంతిని యముల రాట్నముపై నూలు దీయుచుండిరి. అధికార్లు భోధనలచే గ్రామస్థులు సత్యాగ్రహ వలంబితులకు బసలనుగాని భోజనసౌకర్యములగాని యివ్వక వారిని చేరదీసి బస యొసంగి ఆహారాదివసతులపట్ల తనచేతనైన సాయమొనర్చి దేశసేవయందు దనయంతాహమును వెల్లడించి, నేడు శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానము సలంకరించిన వీరికి భగవంతు డెల్ల వేళల సర్వసౌఖ్యముల నొసంగుగాత.

గతరాత్రియే యీగ్రామవాస్తవ్యుడగు జెజవాడ వెంకటేశ్వర్లు అను యువకునిగూడ అరెస్టుగావించి తీసికొని పోయినట్లు తెలియుచున్నది.

(పురవాసి)

చివరిమి అగ్రహారము

జూన్ 1:—ఈగ్రామములో వీరశైవజంగమ మహాజనసభ జరిగినది. సదరు సభకు గ్రామాధికారి కొల్లిపర కోటిలింగం దేవగారధ్యక్షులుగాను గరికిపర్తి కాశీవిశ్వనాథంగారు కార్యదర్శులుగాను నెన్నుకొనెరి. అధ్యక్షులు ప్రారంభపన్యాసముగాని అంత్యోపన్యాసముగాని యిచ్చియుండలేదు. కార్యదర్శిగారు మాత్రము ప్రస్తుతము జంగములు హీనదశయందున్నారనియు అందువలన జంగములు మితవాదులుగా నుండవలయుననియు, వీరశైవజంగమసంఘమును రిజిస్టరుచేయించినచో దొరతనమువారి సాయముబొంది తాముచ్చదేశకు రాగలమనియు నివ్వడిపప్పుడే దొరతనమువారు కొల్లిపర కోటిలింగం దేవగారికి డిప్టీమేజిస్ట్రేట్ల మొంబరిచ్చిరినియు, మైసూరు వీరయ్యదేవగారికి చెంచిమేజిస్ట్రేటువల విచ్చిరినియు, సంఘ మిప్పుడే మేల్కొలుచుచున్నదనియు మొదలగు నంశములతో గంభీరపన్యాసమొసంగిరి. వివిధప్రాంతములనుండి మహాజనసభకు ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులు ఏబదిమందిమాత్రమే సభ సలంకరించిరి. రెండురోజులు నిర్విఘ్నముగా ఆంధ్రవీరశైవజంగమ విద్యార్థి వసతిగృహ తీర్మానములు మాత్రమే విపులముగా జర్పింపబడినవి. మతవిషయము రెవ్వరు ముచ్చటించలేదు. మైసూరు వీరయ్యదేవగారు పసతిగృహకార్యదర్శులగుచే పసతిగృహ రిపోర్టును మాత్రము సభికులయెదుట విపులముగా జదివి వినిపించిరి.

జూన్ 10:— ఫిర్కా రి విన్యాయ కొన్నెక్టరుగారు నిన్న టిడిన మిచ్చటికి విచ్చేసి గ్రామములోగల రాట్నముల సంఖ్యయు, యెవ రాగ్రామములో నిదెవరో నువన్యసించినదియు గ్రామాధికారులవలన తెలిసికొని రాట్నము 1 కి 0-3-0 ఆకాల పన్ను విధింపబడు ననియు లేపటిదినము జిల్లాకలెక్టరు దొరనా రిచటి కరుదెంతురని చెప్పి వెడలిపోయిరి.

(ఒక విలేఖరి)

సర్వసాంఘికసభ

హిందూ యువజన సంఘము, వెల్లూరు

సర్వసాంఘికసభ 15-6-30 సం॥ ఉదయం సాక్షం కాలము 4 గంటలకు సంఘభవనమున జరుగును. ఈ దినవ యంశములు చర్చించి తీర్మానించబడును. కాన అస్వతంత్రుల సభ్యులు రాకోరెదము.

చందా బాకీయున్న వారును, పుస్తకములు బాకీయున్న వారును, 15-6-30 తేదీలోగా యిచ్చి పంపురచేదును పుచ్చుకొనవచ్చుట ఓటర్సులిస్టులో చేరబడదు. అట్టి వారు మిటింగుకు వచ్చుటగాని, ఓటుయిచ్చుటగాని, నీలంకదను. గాన సభ్యులు గమనించ కోరెదము.

కార్యక్రమము

(1) కాశ్యోత ధర్మకర్తలలో నొక రగు వంశంతవాడ కాత్తరస్తులు బ్రహ్మశ్రీ మేడూరి జానకిరామయ్యశాస్త్రిగారు స్వగృహులయందను చింతిల్లుచూ వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి తెలుపుచూ వీరి ఆత్మకు కాంతి కలుగజేయుటకు భోజనముని ప్రార్థించుటకు తీర్మానించుట.

(2) రు 500/- లు అయిదువందల రూపాయలు ధర్మముయిచ్చి కాశ్యోత ధర్మకర్తలగు జేరిన 12 పన్నెండుగురు దాతలకు కృతజ్ఞతాభివందనములు తెలియజేయుటకు తీర్మానించుట.

(3) నడ్డెలుయిచ్చుచూ కాశ్యోత ధర్మకర్తలగు జేరిన 14 పదునాలుగురు దాతలకును కృతజ్ఞతాభివందనములు అందజేయుచు వడ్డీతో నిమిత్తంలేకుండా అసలుసాము యిప్పించవలసినదని కోరుటకు తీర్మానించుట.

(4) ప్రస్తుతమున్న సంఘ నిబంధనలు సంఘ పరిశిక్షకులను ఆనుసరించి తగు మార్పులు చేయుటకు 12 పన్నెండుగురు సభ్యులు గల ఒకపుసభను ఏర్పాటు జేయుటకును సదరు పుసభయందు కాశ్యోత ధర్మకర్తలు 8 యెవమందుగురును యితర సభ్యులు 4 నలుగురున్నా వుండుటకున్నా వారు చేసిన మార్పులతో గల చట్టములను, సర్వ సాంఘిక సభవారి ఆమోదము బడసి అమలునందుంచుటకు తీర్మానించుట. తేదీ నిర్ణయించుట.

(5) కమిటీరూపు సిద్ధిపడువరకు పుస్తకములు సభ్యుల వద్దనుంచి పోగొట్టుకుండా వుండే మార్గము ఆలోచించి Deposit విషయము నిర్ణయించుట.

(6) కొత్తసభ్యులను జేర్చుట విషయములో ప్రవేశ రుసుము చందా స్పష్టిజేయుటకు గురించి ఆలోచించుట.

(7) మల్ల రామ్ శ్రీనివాసు బహదూరు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి ఫోటో బహిరంగపెట్టుటకు తేదీ నిర్ణయించుట.

(8) రూపులు 48 వ పుటలో VII (2) "ప్రతిసభయందును సగముకంటె యెక్కువ సభ్యులు హాజరయి యుండవలెను" తీసివేసివానిస్థానే "ప్రతిసభయందును 8 యెవమందుగురు కరు కంటె తక్కువగాని సభ్యులు హాజరయి యుండవలెనని ఏర్పాటు చేయుటకు తీర్మానించుట.

(9) రూపులు 88 వ పేజీ IV (2) "కాశ్యోత ధర్మకర్తలతో కలసి, ధర్మకర్తలసంఖ్య 10 మందికి మించిన యెడల అప్పటినుంచి చేరు ప్రతికాశ్యోత ధర్మకర్తకును ఒక ప్రతినిధి సభ్యుని సర్వసాంఘిక సభవారు యెచ్చుకొనవలెను" యీ రూలు తగ్గించుటకు ఆలోచించుట.

(10) పుస్తకముల బాకీదార్లు లిస్టు, కొత్తబుక్కులలోనికి పుతాకరీయకుండా Brought Forward పాతపుసకంలో నిల్విన విషయము ధర్మకర్త సభవారు కావించిన ఆక్షేపణలగురించి,

(11) కార్యనిర్వాహక యెల్లకుల విషయమై ఆలోచించుట.

10-6-30 సం॥

వెల్లూరు.

మోతే గంగారాజు, అధ్యక్షులు.

విమానయాన బహుమానము

ఆగాఖానుగారి బహుమానము గ్రహించిన
చప్లాగారి యభిప్రాయము

భిల్లీ, జూన్ 7:— కేప్టెన్ చప్లాగారు విమానముమీద వచ్చినవారికి ఆగాఖానుగారికి పెద్ద ద్రవ్యములను బహుమానముగా నిచ్చేదమని ప్రకటించియుండిరి. ఈ బహుమానము చప్లాగారికి వచ్చెను. మనమోహనసింగగారి ఇంకొకడునుండి యిండియాకు ఏ కాకిగా ఎగిరివచ్చిన వారే ప్రకటనములు. కాని రెండుదినములు ఆలస్యమగుటచే ఆగాఖానుగారి బహుమానమువారికి లభించలేదు.

ప్రీతెను ప్రతినిధి చప్లాగారితో మాట్లాడిరి. చప్లాగారిట్లు చెప్పిరి:— ఆగాఖానుగారు బహుమాన మొసంగుటవల్ల విమానయానమునందు భారతీయులకు ప్రోత్సాహము కలుగునట్లు సందేహస్థము.

జిస్సీమాతో విమానము ఖరీదు	రూ 10,500/-లు
ఇంకొకడునుండి యిండియాకు ప్రయాణమునకు ఆయ్యోడి పెట్రోలుఖర్చు వగైరా	రూ 1125/-లు
ఇతర చిల్లర ఖర్చులు	రూ 1500/-లు
మొత్తము రూ	18,125/-లు

విమానమును భీమాచేయించినయెడల భీమాఖర్చులు కూడా చేర్చినయెడల మొత్తము రూ 15000లు రహదారి అగును. కాబట్టి 15వేల రూపాయలు వెచ్చించి విమానయానోత్సాహియుండుటయే అగును. అట్టివానికి యీ బహుమానమువల్ల కలిగెడి ప్రతిఫలము అత్యల్పము.

దేశములోని ప్రజలు తమదేశీయుడు విమానమును ప్రజాత్రోవడిపించినందులకై ఉపాసించు ప్రోత్సాహము చేయుదురేగాని ద్రవ్యసహాయము కించిత్రయినను చేయరు.

ఇతర దేశములలో అసాధారణము ఇట్టి మన్నన దేశములలో యాదృతిగా లేదు.

మనమోహనసింగ రెండురోజులు ఆలస్యమగుటవల్ల బహుమానమును కోల్పోయిరి. కాని ఆయన 80 వేల రూపాయలను విమానయానమునకై వెచ్చించెను. ఆయనకు చిట్టచివరకు దమ్మిడి యిచ్చిననా రెవ్వరను లేరు.

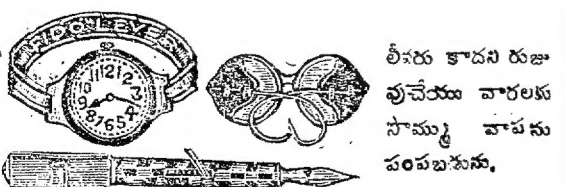
మన దేశములో యాదృతిగా ధనాధిపతిలైనవారు తమ ద్రవ్యమును వైమానికుల ప్రజ్ఞాసామర్థ్యప్రోత్సాహమునకై వెచ్చించినయెడల విమానయానము మన దేశములో అభివృద్ధికి రాజాలగు.

ఇక ముందు విమానయానము విశ్వరంగునకు మాత్రమే గాక జనసామాన్యమునకు గూడ సులభపాద్యము కాగలదు. వర్తమాని వ్యాపారమునకు ప్రబలసాధనము కాగలదు. కాబట్టి ఇంతటితో మన దేశమునందు విమానయానము నిరుత్సాహమునకు పాల్పడి యంతరించుకుండునా గాక. (ప్రీ. ప్రె.)

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం వర్క్స్
మ్యాన్ ఫ్యాక్చరింగ్ జ్యాలర్సు
డ్రైమండు మర్చెంటు కమిషను యేజంతు,
అండు కెట్టర్.

మేనేజరు } 8 కాశీకెట్టివీధి,
ఎమ్. సత్యనారాయణాచారి } మదరాసు.

ఇనాము! ఇనాము!! ఇనాము!!!
“కొద్దిరోజులు మాత్రమే”

రోల్స్ రాయిస్ వేబెర్డు “కాంటిడి లీమర్” రిప్లగడియా రము 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ చలన ముక్క-ద్రము, 4 కాశీకెట్టర్ రోల్స్ రాయిస్ వేబెర్డు పాల్ లెటెన్సా, రోల్స్ రాయిస్ చేయిన 8 ఇనాములతో ధర రూ 6-0-0. “ఫీడ్ లీమర్” రిప్లగడియా రము వెకనబరచిన 8 ఇనాములతో ధర రూ 6-0-0.

తపాలాచార్జీ ప్రత్యేకము.
విన్నర్ అందు కంపెనీ, పార్సు బొంబోస్టు, మదరాసు.

నయ్య క్రొత్తములలో సత్యాగ్రహము లక్ష్మీలో 144 ను ధిక్కరించుట

6 గురు వలంటీరులను 9 మంది పౌరులను

అరెస్టుచేయుట

లక్ష్మీ, జూన్ 10:— ఇటీవలనే లక్ష్మీలో 144 నెక్కును అమలులో పెట్టబడెను. ఈ నెక్కును ధిక్కరించుటకు కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రతిదినమును 6 గురు వలంటీరులను పంపుచున్నారు.

నిన్నను 6 గురు వలంటీరులు వెళ్లిరి. అచట వారిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. చూడవచ్చిన ప్రజలలో కొందరు గూడ వందేమాతరం, మహాత్మాగాంధీకి జయ అని అరచినందుకు 9 మంది పౌరులనుగూడ అరెస్టుచేసిరి.

నేడు 17 గురిని అరెస్టుచేయుట

నేడు మరల 6 గురు వలంటీరులను 11 మంది పౌరులను అరెస్టుచేసిరి.

అయోధ్య జమీందారుల బంధువులు వలంటీరులుగా వెళ్లుట

నేడు వెళ్లిన ఆరుగురు వలంటీరులలో నలుగురు అయోధ్య తాలూకాదారులకు పుత్రులును సోదరులనై యున్నారు. కలకంకరు రాజాసాహెబుగారి సోదరుడగు శ్రీయ్యత కుమార కురేళిసింగగారు నేటి దళితులను నాయకుడు. కుమారతాతీఖానుసింగ, కువ్వారు సరేంద్రసింగ, ధమాగు లేజవాసింగగార్లు గూడ నేడు వలంటీరులుగా వెళ్లిరి. వీరు నలుగురును అయోధ్య తాలూకాదారుల ఆ ప్రబంధువులు.

కర్నూట ఆర్డరు

కర్నూట ఆర్డరు నేటితో నిజుట ముగియుటచే మరల రెండు వారములవరకును దానిని హెచ్చించిరి. సైనికులను గూడ సిద్ధపరచిరి.

సోల్దరులు జాతీయ పతాకమును

లాగి వేయబూనుట

కాంగ్రెసు కార్యాలయముపైను జాతీయపతాకమును తీసివేయుటకు యిద్దరు బ్రిటిషు సైనికులు కార్యాలయము నెంటియున్న కేసులపాకపై వెళ్లిరి. అపుడచటనున్న ప్రజలు కేకులవేసిరి. అంతట నా సోల్దరులు తొందరగా పాక వెనుండి దిగిపోయిరి. అటుల దిగుటలో వారిలో నొకడు క్రిందపడెను. వానికి కొద్దిగా గాయములు తగిలినవి. (అ. ప్రె.)

చీరాల శిబిరము

చీరాల గ్రామములో యెనిశెట్టి రోకారావుగారియింటిని తిరువీధుల వెంకటేశ్వర్లు గుప్తగారు ఒకసంవత్సరము అడ్డకు తీసికొని, చీరాల సత్యాగ్రహాలకు తిరుగ అడ్డెని యిచ్చియుండిరి. ఆయింటిలోనే సత్యాగ్రహశిబిరము స్థాపింపబడియున్నది.

చీరాల వాతీసులూ యెనిశెట్టి రోకారావుగారి అన్నగారిని నిర్బంధించి, రోకారావుగారినిగూడ ఒత్తిడిచేసి సత్యాగ్రహాలను శిబిరములోనుండి వెళ్ల గొట్టువలసినదిగా కోరినట్లు తెలియుచున్నది. ఇక ముందు వ్యవహార మెట్లు పరిణమించునో చూడవలసియున్నది.

జానపాటి సత్యనారాయణ,
ప్రచురణకాఖాదికారి.

సత్యవరము (గంజాముజిల్లా) అరెస్టులు

రాజీనామా నిచ్చిన యొక గ్రామనాయుని కరణమును శిక్షించుట

నరసన్న పేట, జూన్ 9:— నిన్నటి దినమున ఈ గ్రామమునకు సమీపమునందున్న సత్యవర మును గ్రామమున, పర్లాకిమిడికి సమీపమునందున్న రెల్లి తంపరయను గ్రామముననున్న, కరణమును, నాల్గదినముల క్రింద తమ పనులకు రాజీనామా నిచ్చిరట. అంత నిన్నటిదినమున నా నాయకుడు మిరాసిదారును నరసన్న పేటకు సమీపమునందున్న సత్యవరమును గ్రామము చుట్టరికమునకై, పోగా అచ్చట వాతీసువారు వారిని మరల మానముగానున్న దని జెప్పవ నరెట్టుజేసి, శ్రీకాకుళం జైలుకు దీసికొనిపోయిరి. బుధవారం జూన్ 11 వ తేదీని వారు శ్రీకాకుళం సబ్ కలెక్టరువారి యెదుట విచారింపబడుదురు.

చ. అప్పారావు.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి-బెజవాడ

ఆంధ్రదేశమునందు అతి ప్రసిద్ధములగు మామండలమున జా పెద్ద కేట్రాగునకును నేడే వ్రాయుచు.

జినీవాసభకు ప్రతినిధులు

సర్ హబిబుల్లా, సర్ పాత్రోగార్లు

ఉదకమండలం, జూన్ 12:— సర్ హబిబుల్లా మున్సీ గారు, ఇండియా ప్రభుత్వపు విద్యామంత్రి జినీవాలో జరిగిన జాతిస్సమితి సభకు ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనబడినవారు వారు వలకున్నందున, సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారు వారిసోదరులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటు చేసిన నట్లు యవచ్చెను. సర్ ఎ. పి. పాత్రోగార్లగూడ వేరొక ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనబడుదు రనుకొనుచున్నారు. వీరిరువురు రాజీవీలు సభకుగూడ ఇండియా ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొందురు. (తం.లి.)

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజకీయ నిర్బంధితులు

ఎ. బి. తరగతుల వారిని వేరు జేయు సూచన

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, జూన్ 12:— తెయిల్లలో నున్న రాజకీయ నిర్బంధితులలో సి. తరగతివారు చాల అందోళన జేయుచు న్నట్లు తెలియుచున్నది. ఒక నేర మునకు శిక్షింపబడినవారిలో ఎ. బి. తరగతులవారికి సి. తరగతివారికి వ్యత్యాసము జూపుచున్నందుకును, సి. వారికి తక్కువరకము భోజనపదార్థము లొసంగుచున్నందుకు ఫిర్యాదుచేయుచు న్నట్లు తెలియుచున్నది. అందుచే ప్రభుత్వమువారు యీ విషయమే అలోచించి ఎ. బి. తరగతులవారిని ప్రత్యేకముగ నొక జెయిలులో నుంచవచ్చును. (తం.లి.)

బెజవాడ శ్రీలసభ

బెజవాడ, జూన్ 10:— బెజవాడ పురశ్రీ

మామూలు ప్రకారము రాటపుగోరిపూజను జరిపుటకు క్రొత్తగల్లలో 10-6-1930 తేది మంగళవారము సాయంత్రము సమావేశమై కావించిన తీర్మానములు.

1. ఈసభకు శ్రీమతి మతం గంగాభాగీరథిగారు అధ్యక్షురాలుగా నుండుటకు తీర్మానింపబడినది.
2. భారతదేశమున, వేదకాలమునుండియు, పరంపరగా ను అవిచ్ఛిన్నముగాను ప్రతిగ్రహమునందు నిత్యకృత్యములలో చేరి సాగుచున్న రాటపు పరిశ్రమ కుమారు 200 సంవత్సరముల క్రింద శ్రీల హస్తములనుండి తొలగి కలికాలమహిమచే ఆవిరియంత్రముల వశమైనందుకు ఈసభవారు చింతించుచున్నారు.
3. వీధిలపాలిట కల్పతరులై ఘూర్తర దేశమున, వైశ్యవర్ణమున అవతరించిన మహాత్మాగాంధీగారిచే పునరుద్ధరింపబడిన ఈ రాటపు పరిశ్రమ, తిరిగి నేడు భారతవారీసులు హస్తగతమైనందుకు ముదముందు గోరిపూజావిధానమున ఆరాటమును ప్రతి మంగళ, శుక్రవారములయందు అంగనామణులు ఆరాధించుచుండుట దేశీయ పరిశ్రమాభివృద్ధికి శుభసూచకమని, ఈ సభవారు లోకమున కెరింగించుచున్నారు.
4. ఈ పుర శ్రీలు ప్రప్రథమమున తలపెట్టిన రాటపు గోరిపూజను ఉత్సవమున, ఏలూరు, కొవ్వూరు, రాజమహేంద్రవరము మొన్నగు ఇతరపురములయందలి శ్రీలు కూడ అవలంబించి నడుపుచున్నందుకు ఈ సభవారు ఆసోదరీమణులకు తమ వందనము లర్పించుచు, తిక్కిన పురములలోన వనితారత్నములు కూడ త్వరలో ఈ మార్గము ననుసరించి కద్దరు ఉత్సాహి ధారణములకు సుముఖులు కాగలందులకు కోరుచున్నారు.
5. చల్లా గోరిపూజ గీతాసారము అను గ్రంథములను, కద్దరును గూర్చిన కరప్రత్యులను తయారుచేయించి, ఉచితముగ ఎల్లరకు బంచిపెట్టుచు, కద్దరు ఉద్యమమునకు తోడ్పడుచున్న విజయవాడ వైశ్యులసభవారికి ఈ సభవారు తమ కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు.

మతం గంగాభాగీరథి,
(అధ్యక్షురాలు),

జాతక మార్తాండము

శివ భాగము అచ్చు తియ్యబడి. యందు ఏలగ్నమును ఏగ్రహము ఎక్కిడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో అవివిమలతయు మేమలగ్నములగాయితు మినలగ్నము ఆఖరువరకు యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా వ్రోకార్థములతో వివ్రాయబడినవి. కల రూ 1-8-0. పోస్టు ఖర్చులు వేరు.

అకెళ్ల వెంకటేశాశ్రీ గోపాలపురం,
కొత్తపేటపొన్న, గోదావరిజిల్లా,
05-2

“నైమను నివేదికను బహిష్కరించుటయే కర్తవ్యము”

శ్రీ. వి. రామదాసు పంతులుగారి అభిప్రాయము

నైమనుకమిషను నివేదికయందలి ప్రధమభాగమును గూర్చి స్టేటుకౌన్సిలు సభయందలి సభ్యులలో స్వరాజ్యపక్షవాయి కులుగ నుండిన శ్రీ. కేవలపు రామదాసు పంతులుగారిని మా ప్రతినిధి పంపించి వారి అభిప్రాయమును కోరగా శ్రీ పంతులుగారి క్రిందివిధముగ తెలిపిరి.

నైమనుకమిషను రిపోర్టునుగాని దానిసంగ్రహమునుగాని అసలే చదువగూడదని మొదటి నిశ్చయించిరిగాని, అరిపోర్టుయొక్క సంగ్రహమును అన్ని వార్తాపత్రికలను ప్రచురించి యుండుటచే ప్రతికాపకపత్రముచే దానిని స్థానికతలకా న్యాయముగా చదివెనని. దానిలోని విషయములు, సంగ్రహమునుబట్టి చూడగా, త్రొత్తమియును లేవు. ప్రతిదినమును మద్రాసుమొయలు, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా, స్టేటుస్, సివిల్ అండ్ మిలిటరీ గెజెటుపత్రికలు వ్రాయువిషయములే అందుగలవు. మరియు ఐరోపీయసంఘములును, శాసనసభలలో వారి ప్రతినిధులును చెప్పుచున్న వృత్తాంతాధినమే మరింత విపులముగా ఈ రిపోర్టురూపమును దాల్చినది. రిపోర్టు సంగ్రహములో నెచ్చటను జాతీయవాదుల దృక్పథముగాని మనోభావములుగాని కానరావు. కమిషనర్లు, నిష్పాక్షికముగా ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని మొదటి సంపుటములో వర్ణించియున్నామని చెప్పి కొనిన స్వీకృత్య కేవలము నిరాధారము. అందుకు సంగ్రహమునుండి అనేక ఉదాహరణలు లీయగలను. మూటిని మాత్రము పేర్కొనెదను. ఈక్రింది మూడుసంగతులలో నిజమెంతగలదో మీ ప్రతికాపాతకులు సులభముగా గ్రహింపగలరు. (1) జస్టిసువార్తాపత్రిక మద్రాసులో నిజమైన రాజకీయగతులపై చెన్నపురి శాసనసభలో ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులలో అధికసంఖ్యకుల ఆమోదముతో కార్యనిర్వహణ మొనర్చియుండెనట. ఆపార్టీ ఒక కులమువారికి తానే యాయక బహిరంగముగ కులకృత్యుని పిలుచుకొనుచుండుటయు, అధికారులయొక్క యువామిశ్రేణులకు సభ్యులయొక్కయు సహాయముతోన, వోట్లతోను ఉద్యోగముల నాక్రమించి ప్రజామిత్రైక సమస్యలకు విముఖమై ప్రవర్తించినమాట ఆబాలగోపాల మెరిగినదే. (2) సాంఘిక నియోజకవిధానము, సాంఘిక సామరస్యమునకు అటంకము కలుగజేయలేదట. సాంఘిక నైషమ్యములకు హేతువు కాలేదట. ఈపదిసంవత్సరములనుండి యాప్రత్యేక సాంఘిక నియోజకవర్గములనుండి ప్రవహించిన సాంఘిక ద్వేషదులు జాతీయదృక్పథముననుసరించిన హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ గ్రహించి దానిని తొలగించుటకు కృతనిశ్చయములైయున్నారట. ఈసంగతి నైమనుకమిషనువారికి తెలియదా? (3) కేంద్ర ప్రభుత్వములో కార్యనిర్వహణకాళివారు, అనగా వైస్రాయలగారి కేబినెటు ప్రాయశః కేంద్రశాసనసభ అనగా అసెంబ్లీ వారి అభిప్రాయానుసారముగనే ప్రవర్తించెదట. ఇంతకన్న విరుద్ధప్రవాత మరెవ్వరికి ఉండవోదు. ఇట్టి వే అనేకసత్యసూరములకు విషయములతో రిపోర్టు నిండియున్నది ఇం దాశ్చర్యమేమియులేదు ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యము గోరు వారందరు కమిషనును బహిష్కరించిరి. ఏ స్వలాభమునో కోరెడి ప్రత్యేకసంఘాభిమానులును, ఇండియాను వశమందుచుకొని పరిపాలించు దృఢసంకల్పముగల అధికారవర్గము వారను, ఇండియావల్ల సర్వకాలము అధికలాభమును పొందకుతూపాలముగల విదేశీవర్తకబృందమువారును ఇచ్చిన సాక్ష్యమును ఆధారపరచుకొనికద యీ రిపోర్టు వ్రాయబడిరి.

సంగ్రహమునుబట్టి చూడగా రిపోర్టులో ముఖ్యభాగము నైమనుకమిషను సంబంధించియున్నది. ఈభాగమువల్ల కమిషనర్లు మనోభావము సువ్యక్తమగుచున్నది. వారి అభిప్రాయసారాంశ మిది. ఇండియాలో ప్రజలమధ్య అంతఃకలహములు లేకుండ కాంతిని కాపాడుటకు కేవలము హిందవులతో కూడిన నైమనుక పనికొరదట దేశమున జాతిమతభేదములు ప్రబలియుండుటచే కేవల హిందవ నైమనుక ప్రజలను నిష్పాక్షికముగా కాపాడజాలదట. ఇక బహిష్కృతులనుండి ఇండియానూ కాపాడవలసిన సమస్య కేవలము హిందూదేశ రాజ్యాంగవిషయము గాక బ్రిటిషు సామ్రాజ్య స్థిరత్వముతో కూడియున్నది గనుక ఇండియా నైమనుక కేవలము హిందవ నైమనుకముగా నుండవలెదట. కాబట్టి అంతఃసంరక్షణకును బహిష్కరక్షణకును కూడ కావలసిన నైమనుక ఐరోపీయులతో కూడి వారి ఆఫీసర్లచే నిర్వహింపబడవలెనట. అయితే యీ సమస్యను మాత్రము సానుభూతితో పరిష్కరింపవలయునట. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము స్పష్టత కాలము ఇండియా బహిష్కరక్షణ బ్రిటిషువారి హస్తగతమై యుండవలయునగుదా? జాతిమతభేదములు ఇండియాలో నున్నంత కాలము, అది ఎప్పటికిని ఉండవలెను. అంతఃసంరక్షణ నైమనుక బ్రిటిషువారి హస్తగతముగా నుండవలయునగుదా? ఇక ఈ సమస్యకు పరిష్కార మనగా నేమిటియో మానవ మాత్రులకు తోపదు. సంరక్షణభారము బ్రిటిషువారిమీద

నున్నంతకాలము రాజ్యాధికారము హిందవులకిచ్చి వారికింద జీతగాంధుగా నుండుటకు ఆంగ్లేయులు సమ్మతించరట. “దీని భావమేమి తిరుగులేక” యని ప్రశ్నించి ఊరటండవలసినదే.

ప్రజలయొక్క ఆర్థిక, పౌర, వాణిజ్యసౌకర్యములనుగూర్చిన విమర్శ రిపోర్టుసంగ్రహముందు కానరాలేదు. 200 సంవత్సరముల బ్రిటిషు పరిపాలనతరువాత ప్రజలు వారికి వలయు కట్టుబట్ట మొదలు సమస్త వస్తుసామగ్రికి ఆన్యదేశీయులమీద నాధారపడి యున్నారని వ్రాయుటకు ఇట్లు తేక యీ యుద్ధంతమును వదలివేసినారేమో!

ఇంతకు యీ చరిత్రభాగ మగు రిపోర్టుయొక్క మొదటి సంపుటము కమిషనర్లు చేయబోవునిశ్చయములకు అనుగుణముగా నుండునట్లు తయారుచేయబడినట్లు కానవచ్చుచున్నది గాని, యథాస్థితిని వర్ణించినట్లు కానరాదు.

ఈ రిపోర్టుయొక్క మొదటిభాగము యీ కమిషనును బహిష్కరించినట్టి యుక్తి యుక్తము కాదు. సమాజము బహిష్కరింపదలచుకొన్నట్టియు జాతీయవాదులు రాజకీయపరిజ్ఞానమును, దేశమిత్రైకదీక్షను సమర్థించుచున్నది. ఇందు కేమైన కొంచెము సందేహము కొందరిమనస్సులలో నున్నయెడల అది యింకా పదిదినములలో రానున్న రెండవసంపుటము నివారించగలదు. కాబట్టి యీ రిపోర్టును పూర్తిగా బహిష్కరించి జాతీయోద్యమమును కొనసాగించుటయే మనకర్తవ్యము.

తక్షణమేకావలయును

సామర్థ్యముగల బ్రాంచి నూపర్ యింటెం డెంటు నెల 1 కి 100/- రూపాయలు జీతమును, 50/- రూపాయలు, ప్రయాణఖర్చులుయివ్వబడును. ఈకంపెనీలో వాటా 1 కి 5 రూపాయలుచొప్పున 100 వాటాలుకొనినవారుమాత్రమే ధరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

ఆర్థన్ అమ్యూరెస్సు బాంక్ లిమిటెడ్, నెం 4 ఎర్రబాలు శెట్టినీది, జి. టి. మద్రాసు.

తులసి—బిల్వ

ఇవి తులసి—బిల్వ అను జాతీయమౌలికలగుగూర్చి శాస్త్రవిషయక పరిశ్రమచేసి వ్రాయబడిన ఉత్తమ గ్రంథరూపము. ఈ మౌలికల ఓషధీగుణము, వైద్య ప్రయోగములు, శాస్త్రచర్చ, పురాణ వివరము సరళ శైలిలో వివరింపబడినవి. వైద్యులకు, భక్తులకు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన గ్రంథము. క్రానువైజాన మంచి ఫెరరువెటు కాగితముమీద ముద్రింపబడి గృహాలక్షి గ్రంథములలో ప్రథమద్వితీయ కుసుమములుగా ప్రచురింపబడినవి.

గ్రంథముల కర్తలు డాక్టర్ కె. యస్. కేసరి ప్రతి ఒక్కరికి 0-8-0

“గృహాలక్షి” కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు నెం. 752

ఎన్కూరు, మద్రాసు.

ఒరి బీజము గల మనుష్యులు

బీజములు విపరీతముగ వృద్ధియగుటను చూచి చింతింపబని లేదు. అద్భుతముగ నూతనమైన నూనె యొకటి కనిపెట్టబడినది. సుమధ్యునికి పూర్ణం సత్వమును ప్రసాదించగలిగి యున్నది. నిరపాయకరమై, మృగమదము చేర్చబడక తయారు చేయబడనది.

వి. పి. ద్వారా తెప్పించుకొనుచుండి రు. 5/8/-; రొక్కము ముందుగ చెల్లించువారికి రు. 5/- ఏమాత్రము ఆలస్యము చేయక నేడే క్రింది ఆద్రుతు వ్రాయును:—

ADVERTISER,
Post Box No. 592,
BOMBAY.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ జూన్ నెల 13-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలివి	,, ప 45 కలవి	రు 12 8 0	18 4 0
నెల్లూరివి	,, డిల్ 42	,, 12 14 0	18 0 0
ధిల్లి	,, డిల్ 46	,, 14 0 0	15 8 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0	9 0 0
గుత్తులు	,,	,, 17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము వస్తులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	12 12 0	14 0 0
నెనగలు	,, డిల్	,, 18 4 0	15 0 0
పెసలు	,, డిల్	,, 18 4 0	14 0 0
మినుములు	,, డిల్	,, 15 4 0	16 0 0
ఉలపలు	,, ర 195	,, 7 2 0	7 4 0

3. నూనెవస్తువులు

గుత్తులనూనె బా 1-కి	,,	105 0 0	110 0 0
నయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	,,	88 0 0	41 0 0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 100 మిషన్ నూనె 98		
అమడము బా 1-కి		90 0 0	98 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి		95 0 0	97 0 0
కురపసుపు	,,	54 0 0	56 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి		98 0 0	105 0 0
ధనియాలు	,, బా 1-కి	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీనీలిండు మణుగు	1-కి రు 40 45		
బెల్లము బా 1-కి	రు 28	0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	,,	24 18 0	24 15 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,,	80 0 0	81 0 0
చదరం	,,	24 0 0	30 0 0
రవుండు	,,	24 0 0	30 0 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని సింహం యీటె	రు 6 5 0		
నెం 6 ,, కటారి	,, 8 12 0		
నెం 24 ,, లాకి	,, 5 5 0		
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	,, 6 6 0		
నెం 40 రాణి	,, 8 12 0		
నెం 4 చెన్ని మనీదు	,, 8 4 0		
44 నాందో	,, 4 14 0		
నెం 20 1/2 జమ్మిరు	,, 6 6 0		
నెం 20 1/2 చేతివిళ్ల	,, 6 8 0		
నెం 20 1/2 తిరుచూరు	,, 6 6 0		
నెం 24	,, 6 14 0		
నెం 28	,, 7 6 0		
నెం 80 చిన్నరెట్ట	,, 8 14 0		

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి	రు 49 8 0	52 2 0
బంగారు కులం 1-కి	,, 21 18 0	22 0 0
పవరను 1-కి		18 9 8
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 222 0 0	225 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 285 0 0	290 0 0

8. రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లరులాండు అలిజరయిక్ సింహంమాడు			
,, నీలిరంగు 1 రతి		0 10 0	
,, 14 రతులు		1 10 6	
,, 28 రతులు		1 0 9	
,, 55 రతులు		1 2 0	
,, 1 అందరు		1 2 8	

కప్పుటాపాట్లు సాఫ్ట్ లెట్ అవగా (బుక్స్-రెస్ట్ర) 3 4 0
కాంగో 8 0 0
4 రిబ్బ 1 3 0

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా సత్యాగ్రహాల అరెస్టులు

8 గురకు శిక్ష విధించుట

10-6-30 వ తేదీన యీ కేసులు భీమవరం రెవిన్యూ డివిజను అఫీసు ఎదుటయున్న పెంటపాడు సబ్ మేజిస్ట్రేటు ఎదుటయున్న విచారణలు జరిగినవి.

శ్రీయుతులు పసల కృష్ణమూర్తి తాలూకా జిల్లాబోర్డు మెంబరు సత్యాగ్రహ కమిటీ నియంతగాకి 108 సెక్షన్లంద బిక్లాను నిచ్చి సంవత్సరం విడితైదు విధించిరి. విశాల వీరభద్ర రావుగారికి తాలూకాసంఘ కార్యదర్శి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులకు 108 సెక్షన్లతో ఒకవత్సరం విడితైదు బిక్లాను నిస్తూ శిక్షించిరి.

వీరికిపురిని 8 వ తేదీన తాడేపల్లిగూడెం సంతలో విశేషపూర్వీకపరిశీలన చేసారని పెంటపాడు హెడ్డుకాని ప్రేమిలు అరెస్టుచేసి 10 వ తేదీవరకు పెంటపాడు, భీమవరం పబ్లికేలులో నుంచి నేటికి 108 సెక్షన్లంద విచారించి పై శిక్షను విధించిరి.

శ్రీయుతులు కూర్మాల గురమూర్తి, మానేపల్లి మల్లి భార్యనుడు, బోయిన కంకన్న అను సత్యాగ్రహాలపై విశేష పర్యవేక్షణ తాడేపల్లిగూడెం సంతలో పరిశీలన చేసినవారను కాంగ్రెసుతో పెంటపాడు హెడ్డుకాని ప్రేమిలో అరెస్టుచేసి నేడే వీరిని పెంటపాడు మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట 341 సెక్షన్లంద కేసుచేసిరి. యీ కేసులో అరెస్టుచేసిన పోలీసులున్న తాడేపల్లిగూడెం గ్రామమునను తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా బంట్రాకున్న సాక్ష్యమిచ్చిరి.

వీరి ముగ్గురికి నెల విడితైదున్న వు 10 ల జుల్మానా యున్న అది యియ్యనినో ఒకవారం విడితైదున్న విధించిరి. క్లాను విషయములో తెలుపమని మత్సారావుగారు అడుగుగా తనకు వాక్కు లేదని పెంటపాడు మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి.

శ్రీయుతులు గెడా ిఘనాయకులు తాటి, యాతచెట్టును నరకెననుకేసుతో 427 సెక్షన్లలో 23 వత్సరములున్న వీరితోపాటు తాటి, యాతచెట్టును నరికిన శ్రీయుతులు కడి యాల రామారావు మార్యారావుగార్లు దువురు మైసర్లను కారణంతో 2 వత్సరములు తంజావూరు ప్రొటెక్టోరేటు సనుభవించ వలెనని శిక్షించిరి.

చాంబర్లెను దగ్గు నివారిణి కడచిన 50 సంవత్సరములు క్రిందట నుంచి

ప్రపంచమందంతటను పిల్లలకు దగ్గునివారిణి కొఱకు.

చాంబర్లెను కాఫ్ రెమిడి

నే యుపయోగించుచున్నాను. గొంతులోని, చక్కటి గింతను, రాత్రి వచ్చు దగ్గులను, కింక వాయువులను, జలు బులను అభివృద్ధిచేసింది అపాయకకరముల యివ్వలయింబా మొదలగు విషవాయువులకు లోనుగాకుండా కాపాడును.

సంతోషముగా నేవించవచ్చును. విషపూరితములైన దినుసు లెవ్వయు యిందు చేరియుండలేదు.

ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతికొంటున్నది. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణ విచ్చును.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.
Des Moines, Iowa U. S. A.

CHAMBERLAIN'S

కూలీప్రీకి, అతిసారమునకు పూర్వీయైన నివారిణి.
కడుపునొప్పికి ప్రథమ నివారిణి

దంత చూర్ణము

దబ్బి 1-3 వల 0-2-0; 12-3 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో ముద్దుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి కడుగు. చిగుళ్లునుండి రక్తముకావలయును. నోటచుట్టందము లేక యుండును. మండు ముక్కుములాలె తెల్లగా నుండును.

అమ్మకొండుం దిదో, బాంబాయి - మదరాసు.

మదరాసు

సత్యాగ్రహ ఆశ్రమాధికారి ప్రకటన
ఇప్పటివరకు 100 మంది అరెస్టుచేయబడుట

శ్రీయుత ఆంధ్రకేసరి బంగుటూరి ప్రకాశంగారు మొదట చెన్నపురిలో ఏప్రిలునెల 6-వ తేదీన సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించినపుడు యంతమంది నెలంటిరులు చేరగలరని యెవరును ఆశించియుండలేదు.

శ్రీయుత బంగుటూరి ప్రకాశంగారి కుమారుడు హనుమంత రావుగారికి గూడ శిక్ష వేయబడుట

నేడు శ్రీయుత ప్రకాశంగారి కుమారుడు హనుమంత రావుగారికిని దళాధిపతి తిరువేంగడంగారికిని మరియు నలుగురికిని చెరి యొకవత్సరము కఠినశిక్షయును మరియు ముగ్గురికి చెరిమాడు నెలలు కఠినశిక్షయును విధింపబడెను. ఈప్రొమ్మడిమందితోను కలసి యిప్పటికి చెన్నపురిలో 100 మంది సత్యాగ్రహ వంటి యు అరెస్టుచేయబడిరి.

శ్రీమతి దుర్గాబాయిమ్మగారు ఆశ్రమాధికారిగా నున్నపుడు 24 మందియును శ్రీయుత ఇ. కృష్ణయ్యగారు ఆశ్రమాధికారమును వహించిన పిమ్మట 76 మందియును శిక్షింపబడిరి.

వలంటీరుల ప్రచారము

వలంటీరులు సత్యాగ్రహ మొనరించుటయేగాక నగరములోను యితరస్థలములలోను తీవ్రముగా ప్రచారముగూడ పలువురున్నాడు. నెల్లూరు, చిత్రాపురి, ఆర్కాటు, గుడియూత్రం, ఆరటి, ఆక్కోణం, వాలానాపేట, రాణిపేట, కావేరిపాకం, కంజీవరం, శ్రీ పెరుంబుత్తూరు, పూనమల్లి, తిరువల్లూరు, వైదాపేట, కడంబత్తూరు, పాళ్ళేరి, తిరువత్తూరు మున్నగు స్థలముల కిచటనుండి వలంటీరులు ప్రచారముకొరకు వెల్లియుండిరి.

నగరమున పికిటింగు

శ్రీయుత కృష్ణయ్యగారు ఆశ్రమాధికారము వహించిన పిమ్మట ఆశ్రమమునందలి పనులు వద్దాప్రకారముగా పరిగా జరుపబడుచున్నది. నగరమున పికిటింగుగూడ ప్రారంభింపబడెను. చెన్నపురిలో సత్యాగ్రహమును నిరంతరాయముగా కడనరకును జరుపుటకు తగిన యేర్పాటు లన్నియును యిపుడు చేయబడెను.

పౌరులు సహాయము చేయుచుండుట

మదరాసు నగరవాసులు భవములు ఆహారపదార్థముల కొసంగి తోడ్చుచున్నాడు. వారియితే కడవరకును గూడ తోడ్చుకలరను నమ్మకము మాకు కలదు.

చాలమంది వలంటీరులు వచ్చుచుండుట

చాలమంది వలంటీరులుగా చేరగోరుచు దరఖాస్తులను పంపుచున్నాడు. రాగోరువారు కనీసము రెండు భోజనములు రెండు జుట్టలు, రెండు మువ్వలు, ఒక టోపీ, మున్నగు ముఖ్యాంశములను లగు వస్తువులపై నను తీసికొనిరావలెను.

సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకును హిందూ

స్థానీనేవాదశమునకును ఎట్టిసంబంధమును లేదు

ప్రస్తుతము ఇ. కృష్ణయ్యగారికి చెన్నపురిసత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకు డిక్టేటరుగాగును (డెవిడరాప్ట్) హిందూస్థాను నేనాసంఘమునకు ప్రెసిడెంటుగాను గూడ నుండుటచే ఈ రెండును ఒక్కసంస్థయేయని కొంతరు భావించుచున్నాగుగాని యీ రెండును వేరువేరు సంస్థలే. వీనికి రెండికిని ఎట్టి సంబంధమును లేదు.

ధనసహాయముచేయ గోరువారికి విజ్ఞప్తి

సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకు గాని సేవాసశమునకు గాని ధనసహాయము చేయవలె నని యెవరైనావచ్చి కోరినచో ఈ కృష్ణయ్యగారి సంతకముగల ఆధికారపత్రమును గాని హుండిని గాని వారు చూపినచే తప్ప యెవరికిని ధన మిచ్చుగూడదు అని నేడు చేయుచున్న ప్రకటనలో నున్నది.

ఉదయవనములో సభ జరుగుట

చెన్నపురి సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ స్థానమునకు ఉదయవనమున నిన్న సాయంకాలము వలంటీరుల సభ జరిగినది. ఆసభలో మదరాసునగరమునందు సత్యాగ్రహసంఘమువారును ఆశ్రమాధికారియును చేయుచున్న పనిని ప్రశంసించుచు శౌక తీర్మానముమోదింపబడెను.

బాంబాయి ఎన్నికలు

పూనా, 11:—రాష్ట్రీకాసన సభలకు, కేంద్రకాసన సభలకు జనతల ఎన్నికలు నెప్టంబరులో కొండుటెలిలసభ జరుపులోపుననే జరుగునని రూఢిగ తెలియుచున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారిని శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారి రైలులో తీసికొనివెళ్లుట

సాంబమూర్తిగారిని కన్ననూరుకును,
లక్ష్మీబాయిమ్మగారిని వెల్లూరుకును
గొని పోవుట

శ్రీయుత బులుగు సాంబమూర్తిగారిని నేడు చెన్నపూరు సాంబంజరులో మూడవతరగతిబండిలో చెన్నపురి చెరసాల నుండి కన్ననూరు చెరసాలకు గొనిపోవుచుండిరి. ఆయన చాల ఆత్మహముగను ఆశోగ్యమును యున్నాడు.

శ్రీమతి ఉన్నని లక్ష్మీబాయిమ్మగారిని నేడు గూడూరు విల్లిపురము సాంబంజరు రైలుములో మూడవ తరగతి బండిలో వెల్లూరు చెరసాలకు తీసికొని వెళ్లుచున్నాడు. ఈ రైలును కాట్వాడినుండి సాయంకాలము ౫ం 5-50 నిమిష బయలుదేరినది. ఆమెంట యిద్దరు కనిస్తేలు లుండిరి. ఆమెతో నెవరును మాటలాడకుండ వారు నిరోధించుచుండిరి.

(బి. వి.)

బి. వి. హనుమంతరావుగారిని కన్ననూరు నుండి కోయంబుత్తూరుకు మార్పుట

కల్లికోట, జూన్ 10:— బి. వి. హనుమంతరావుగారిని నిన్నరాత్రి కన్ననూరు చెరసాల నుండి కోయంబుత్తూరు చెరసాలకు గానిపోయిరి. నిన్నను చెప్తుకోట్టు మేయిలులో గంజాం చెరసాలలోని నలుగురు వలంటీరులకు కన్ననూరు జయిలును గొనిపోయిరి.

(బి. వి.)

పితాపురంలో శిక్షలు

శ్రీయుతులు ఆచంట సత్యనారాయణ బి. ఏ. డాక్టరు తణిక్కెళ్ల సత్యనారాయణమూర్తి(పితాపురం) ఓలేటి సరసింహం, మన్నాప్రగడ కృష్ణారావు, కెప్టెన్ కృష్ణమూర్తిగార్లకు శిక్షలు

పితాపురం, జూన్ 12:—ఇందు మొదటి నలుగురికిని ఇచ్చటి సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు 117, ఆ. చ. 74 సెక్షన్లంద చేరి రెండేండ్లు కఠినశిక్ష విధించిరి. వీరు నలుగురును సీతానగరం సత్యాగ్రహశ్రమములోనివారు. వెంటనే వీరిని రాజమహేంద్రవరం తీసికొనివెళ్లిరి.

నిన్న కాకినాడలో కృష్ణమూర్తిగారికి రెండేండ్లు కఠిన శిక్ష విధింపబడెను. వీరు ముల్లీ నేవాదశమునకు జైదీసవారు.

(స్వ. వి.)

కలకత్తాలో పికిటింగు

విదేశవస్తుముల దుకాణదారులు పోలీసువారి

చర్యలను నిరసించుట

నిన్న పోలీసువారు పికిటింగు చేయుచున్న వాలంటీర్లను దారిని పొల్చుచున్నవారిని కొట్టినందుకు ఆసమ్మతి దెలుపుచు బడాబజారు బజ్జిల వర్తకులు వాలగు రోజుల వరకు దుకాణములను మూసివేయవలెనని తీర్మానించుకొనిరి. పికిటింగు ఆర్డినెన్సును తీసివేయవలయునని వారు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నాడు.

నేడు మరల పికిటింగు చేసేందుకు ఇద్దరు వాలంటీర్లను అరెస్టుచేసిరి.

(ప్రీ. ప్రె.)

బంకూరాలో రాజ్యద్రోహమునకు

శ్రీయుత వివికాదాస్గారికి శిక్ష

బంకూరా, జూన్ 11:—ఇచ్చటి కాంగ్రెసువారిలా ప్రముఖులైన శ్రీయుత వివికాదాస్గారికి రాజ్యద్రోహమునకు గాను 16 నెలలు ఖైదు విధింపబడినది.

(ప్రీ. ప్రె.)

ప్రతాపపండ్రగుహారాయిగారికి జుల్మానా

అతని సొత్తును పోలీసువారు తీసికొనిపోవుట

కలకత్తా, జూన్ 11:—నాయకు అనుదేశ భాషా వారపత్రికకు సంపాదకుడగు రాయిగారికి రాజ్యద్రోహమునకు ఒక సంవత్సరము విడితైదును 300 జుల్మానాయము వేయబడెను. అతడు జుల్మానా చెల్లింపవలెనని పోలీసువారి ఆశ్చర్యచరాస్తిని తీసికొనిపోయిరి.

(ఆ. ప్రె.)

సానికవార్తలు

మైలాపూరు సంగీతసభ:— హరికథాకలశేషము “పంచనాథ శ్రీరత్నము” గూర్చి శ్రీమాన్ చిదంబరం శ్రీరంగాచారిగారు 15 వ తేది ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటల గోపాలనాయకరు వి. ఎస్. స్కూలు హాలునందు (నడుమిడి, మైలాపూరు) ప్రైవేట్ సారి యజమాన్యమున జరుపబడును.

వీణాగాన ప్రదర్శనము:— ఎస్. సి. ఎం. రాజరాజం (కడలూరు) గారి వీణాగాన ప్రదర్శనము 15 వ తేది ఆదివారం సాయంత్రం 5-30 గంటల సాందర్భమునందు (గోవిందప్పనాయకపేటి, జార్జిటౌను) థి. బి. ఏ. రామస్వామిముదలియారు (కార్పొరేషను ఆధ్వర్యము) గారి సమక్షమున జరుపబడును.

నూలు వడుకు విద్యార్థుల సమావేశము:— తిరువల్లిక్కేటి, సామలూరుపేట, ఎమ్మారలందు నూలు వడుకు తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులను అభిమానులను తాము రాట్న పరిశ్రమను దింతనకును గాంచిన యభివృద్ధిగూర్చి విచారించుకొనటకుగాను శేపు 14 వ తేది శనివారం సాయంత్రం 8 గంటల మొదలు 6 గంటల వరకును ఎమ్మారలలో పాఠియను గార్లనునందు సమావేశమగుదురు. నూలు వడుకుట ప్రదర్శింపబడును. బాతీయగీతములు పాడబడును. రాట్నములు అమ్మబడును. అభిమానులెల్లరును హాజరగుదురుగాక.

గౌరవ నభ అసిస్టెంటు సర్జనులు 8 గురు నియమింపబడుట:— మద్రాసు నగరమందుగాక రాజధాని లోనితరగతులందున్న గవర్నమెంటు వైద్యశాలలకు ఈదిగన వివరింపబడిన ప్రకారము 8 గురు గౌరవ నభ అసిస్టెంటు సర్జనులు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి:—

ఆర్. వెంకటరామయ్య (చెంగల్పట్టు), ఎస్. ఎం. వార్మి (ధర్మపురం), సి. లక్ష్మీనరసింహారావు (ప్రాద్దుటూరు), జె. వెంకటరమణయ్య (పెద్దాపురం), కె. రంగప్రసాదరావు, ఎన్. గి. మార్కండేయ, గార్ల (పిఠాపురం), బి. అప్పలస్వామి (రామచంద్రపురం), ఏ. అమృతరాజు (భీమవరం), కె. టి. వి. రంగాచార్య (కోయిలకుంట్ల), ఎన్. రామసుబ్రహ్మణ్యం (పలక), కె. జె. కమలారంగం (కరూరు).

రాకపోకలు:— క్రియత వి. రామదాసుపంతులు గారు నేడుదయమున మద్రాసు నిడవి సిగ్నా కేసున్నారు. అచ్చట జరుగనున్న ఇండియన్ ఫెర్రిలైజర్లకుమిటి సమావేశమునకు హాజరగుదురు. తిరిగి జూన్ 22 వ తేదీన మద్రాసుకు వచ్చెదరు.

హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ డెవలప్మెంటు ఫిఫ్త యింజనీరు అను మేజరు ఎఫ్. జి. హోవాత్తుగారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి బొంబాయి కేసుచున్నారు. అచ్చటినుండి ఇంగ్లాండుకు బోయెదరు.

డి. బి. ఎం. బాలసుందరంనాయుడుగారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి బెంగళూరునకును, రైల్వేకట్ల అడ్వైజరీ కమిటీఫల్యలకు హెచ్. సి. స్వార్జ్సగారు కలకత్తాకును, పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు అగు ఎఫ్. ఎల్. మల్లాల్ గారును, బరోడా దివాను అగు రా. బి. వి. టి. కృష్ణమాచారిగారును, ఉదకమండలమునకును, బోయిరి.

డి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు ఉదకమండలమునుండి నేడుదయమున మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

బి. పి. వాడియగారు ఉదకమండలమునుండి నేడుదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. ఆవెంటనే బొంబాయికి పయనమయిరి.

బెజవాడ బహిరంగ సభ

14-8-80 తేది శనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు బెజవాడలోని గాంధీ (పార్కు) ఉద్యానవనమునందు సహకార పక్షమువారి సభ జరుపబడును గాన అభిమాను లందరు దయ చేయ ప్రార్థితులు.

ఆంధ్ర కైస్తవసంఘము.

తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా సత్యాగ్రహసంఘము డి. కై. ట. రు

నూతనముగా అరెస్టుఅయిన కృష్ణమూర్తిగారిసానే క్రికడియాల సాంబయ్యగారిని (కమ్మవారు) కాసుపాడు కాపురములను ఏర్పాటుచేసికొనిరి.

(నర్సయ్యలిఖరి)

చందాదారుల కొక విజ్ఞప్తి

తాము చెల్లించిన చందా ధనముయొక్క పరిమితి ముగియులోపలనే ముందుమాసపు చందా మా యేజంట్లకు చేరనియెడల పత్రిక నిలుపు చేయుట తటస్థించును. సకాలములో మాకార్యస్థానమునకు మా యేజంట్లవద్దనుండి చందాధనము చేరకుండుటకు కారణముగాయెంచి యిట్లు జరుప వలసివచ్చినందులకు మా చందాదారులు మమ్ము మన్నించెదరు గాక. వ్యవస్థాపకుడు

అసలు బంగారు నగలకు వీకంసి చబిల్ దాస్ అండు సన్స్
సీమకమలములు, నగలవర్తకులు
112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మదరాసులో పత్రికా చట్టము

వేరొక పత్రిక నిలిచిపోవుట
మదరాసు, జూన్ 18:—వామను పెను అధికారిని (88, వెంకట్రామయ్యర వీధి) శ్రీమద్రాజకాలయమునకు రూ. 1000 మొదగజను అను పత్రికకు రూ. 1000 ప్రభుత్వమువారు కోరినందున పత్రిక నిలిచిపోయెను. (ప్ర. పే.)

స్కూలువైనలు పరీక్షాఫలితములు

అనుబంధపట్టికను ప్రకటించువిషయము
సిండికేటుచే విచారించబడుట
(రిజిస్ట్రార్ ప్రకటన)
మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రార్ గారు నిన్నటిదినమున ఈక్రిందిప్రకటన గావించిరి:—1980 సం॥ స్కూలు వైనలు పరీక్షలో సత్తీర్ణులయి విశ్వవిద్యాలయ కోర్సులకు చేర్చుకొనబడుటకు అర్హులైనవిద్యార్థులయొక్క ప్రారంభ పట్టిక యిప్పుడే ప్రకటింపబడినది. మరియుక అనుబంధపట్టికను ప్రకటించువిషయము సిండికేటుచే విచారించబడుచున్నది. అనుబంధపట్టికను ప్రకటించుటకు సిండికేటు నిశ్చయించుచో, అట్టిపట్టిక జూలై మొదటివారములో ప్రకటింపబడును.

మదరాసు జెయిలులో నిరశన వ్రతము

మదరాసు, జూన్ 18:—మదరాసు పెనిటెన్షియరీ లో సి. తరగతి రాజకీయ నిర్బంధితులు ఉచితాహారము లేక కఠిన మగుపనుల జేయలేక నిన్నటిదినము నిరశనవ్రత మూరిని తెలియుచున్నది. సోమవారమునుండియు సి. తరగతి రాజకీయ నిర్బంధితులు జెయిలు మావరింపబడెంటుగాకి తమయి బృందులనుగూర్చి తెలుపుకొనుచుండిరి. కాని మాపత్నెంటు గారు నివారణోపాయము సూచింపనేరక, కేసులు తిరస్కారభావముతో చూచిరనియు, అంత వారు గాంధీకి జేయని మున్నగు కేసుల నేరి నియు, నాయకులగు రాజగోపాలాచారి, సాంబమూర్తి గార్లను బర్లారి కన్నుమారు తెయ్యలకు మంగళవారమునాడు మార్పుటకుగూడ యిది కొంత జరకు కారణమనియు, యికవేర సాధనములేక బుధవారమునాడు సి. తరగతి రాజకీయవైదీలు పనులకు బోవ నిరాకరించి నందున వారి పదిమందికి చేతులు కాళ్లునంకెళ్ల నిర్బంధముతో విధించబడెననియు, తద్ఫలితము లక్ష్మీవారమునాడు సి. తరగతి రాజకీయ వైదీలు అందరు (మొత్తము 72) భోజనము మానినేసి రనియు, ఎ. బి. తరగతులవారు గూడ పనులకు బోలేదనియు తెలియుచున్నది. నిన్నటిదినము నిర్బంధితులను దర్శింపవెడలిన వారెవరికిని అవకాశ మొసంగబడలేదు.

నవరణ

8-8-1980 వ తేదీని వెలువడిన ఆంధ్రపత్రిక 4వ పేజి మొదటికాలములో “వలంబీరు దళాధిపతియగు శ్రీయత ఆరకపూడి రామకృష్ణగారికిని, 14నుండి వలంబీరుకును 144 క్రింద నోటీసులీయబడినది.” అని ప్రకటింపబడినది. నేను వలంబీరుగా గాని వలంబీరుకు దళాధిపతిగా గాని చేరియుండలేదు. అట్లు ప్రాయోగంలో విలేఖరి పారబడియుండును. అంగలూరు ఆరకపూడి రామకృష్ణ.

దర్శనలోని విశేషములు

సత్యాగ్రహనిరూపణము
బొంబాయి, జూన్ 12:— దర్శనలో కొన్ని ఘోర కార్యములు జరిగినవని ఇటీవల వలరాజునుగారు, దేవధరుగారు అమృతలాల్ గారు, తాకరుగారు ప్రకటించిన వివరములు అసత్యములని నిరూపించుచు ప్రభుత్వప్రకటనయొకటి వెలువడినది. ఈ ప్రభుత్వప్రకటన అసత్యపూరితమని కాంగ్రెసు ప్రముఖులు నిరూపించుచున్నారు. 4 గురు ప్రముఖులు బొంబాయిలో ఒక ప్రకటన చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసువాలంటీర్ల నిమిత్తమై ఏర్పరచిన ఆస్పత్రిలో డాక్టరుగారగు సతీగాడు తాము పరిశీలించిన గాయములు చెబ్బలవివరములను గూర్చి యొక పట్టిక తయారుచేయుచున్నారు. (ప్ర. పే.)

పికెటింగు నిషేధశాసనము

రాబోవు వారములో అమలునకు వచ్చునట
బొంబాయి జూన్ 12:—విదేశీవస్తు విక్రయనిరోధము, మద్యవిక్రయనిరోధములకు దుకాణములయొద్ద పికెటింగు చేయుట నేరమని నిరూపించెడి వైస్రాయిగారి ఆర్డీ నెన్సు రాబోవు వారములో అమలులోనికి వచ్చుననియును, బొంబాయి నగరమునకు రాజధానికి వర్తించుననియు హోమియలో ప్రైవేట్ శాసనము వచ్చేవారము రద్దుచేయబడుననియు, యీవినింగు న్యాయపత్రికకు వర్తమానము తెలిపెను. (ప్ర. పే.)

సరిహద్దువార్తలు

హాజీ మనుష్యులలో అంతరికలహము
సిమ్లా, జూన్ 12:—పరిశీతులు పూర్వముకంటెను కాంతముగా నున్నవని వార్తలు వచ్చుచున్నవి. హాజీమండలములో ఓపియెద్ద విరోధివర్గము చేరియుంటచే సరిహద్దు కాన్వెయిలరీకి సహాయముగా 400 మనుష్యులు రక్షణసైన్యముగా చేర్చుకొనబడిరి. పెసావరు మండలములో హాజీ మనుష్యుల వైనను ఉట్టాకోఫేర్ జాతివారివైనను బాంబు ప్రయోగములు సాగుచునే యున్నవి. హాజీ మనుష్యులలో అసంతృప్తి పెరుగుచున్నది. బాద్నాగల్లల పలుకుబడి కూడ క్షీణించుచున్నది. ఇటీవలి సంఘర్షణలలో ఆక్రీడిలు చాలా నష్ట మనుభవించినట్లు తెలియుచున్నది. వారి మల్లికులు యువకుల సంరంభము నరీకట్ట ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని పిన్నవారి నడవడి యొకను నిశ్చితము కాదు. ఆక్రీడి మల్లికులు పెసావరు చీఫ్ కమిషనరుగారిని సందర్శించిరని, అలస్థముగాచేరిన పెసావరు వార్తయొకటి తెలుపుచున్నది. (అ. పే.)

కెన్యాలో దాడివలని భయము

కెన్యా, జూన్ 12:—దాడి మనుష్యులు కొందరు సమీపించుచున్నారని వార్తలు తెలియుటవలన, బకలి-కొమకొలకు మధ్యనుండు రోడ్డులో ఐరోపీయనుల మోటారుబండ్లు గాని యితర బండ్లుగాని నడువగూడదని ప్రకటింపబడినది. వైస్రాయిగారులు దాడి బరగకుండుటకు పూర్వప్రయత్నములు కావించుచున్నారు. (అ. పే.)

పెసావరు, జూన్ 18:— తురంగజై హాజీ మనుష్యులలో పరస్పరము ఈ కుటుంబాల పెరుగుచున్న సమవార్త కలదు. ఉస్మాకా ఫెరువారు, హాజీగిరుకు బాద్నా పెసావరు భిలాకతువాదులనుండి ధనమును పుచ్చుకొని తమకు భాగమియలేదనివారిగూడవ. చర్రద్వాలో రాజభక్తులొక సభచేసి వైస్రాయిగారికి తమ భక్తివిశ్వాసములు తెలుపుకొనుచు, ఏర్పడునట్లు చర్రల ఖండించు లేఖను తయారుచేయుచున్నారు. (అ. పే.)

డాక్టరు మాంజీగారు లక్ష్మీవారమునాడు దయమున కలకత్తానుండి నాగపూర్ మెయిజులో వెనదిరి.

తమిళనాడు అరెస్టులు

మదరాసు, జూన్ 18:— ముఖ్యమంత్రి, సి. రాజగోపాలాచారిగారి స్వగత అసిస్టెంటు, వెంకటాచార్యగారు తమిళనాడు కాంగ్రెసు కమిటీ మేనేజరు నేడుదయము సత్యాగ్రహ శిబిరమునందు అరెస్టు చేయబడినట్లు తిరునావల్లి వార్త తెలుపుచున్నది. వారిని మన్నాకురుడి తీసికొని పోయెదరు. (ప్ర. పే.)

కంటివరములో విదేశవస్తుబహిష్కరణము

చెన్నపురిశిబిరమునుండి శ్రీయత గి. సరసింహా మూర్తిగారు కంటివరము వెళ్లుట
మదరాసు జూన్ 12:—నిన్న సాయంత్రము సరసింహా మూర్తిగారు కంటివరము వెళ్లిరి. అచ్చట గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. ఆసభలో సరసింహామూర్తిగారు విదేశీవస్తు బహిష్కరణమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. (ప్ర. పే.)

(ဗ. ပေ.)

(ఒక విలేజ్.)

ఆంధ్రపత్రిక

1930 సంవత్సరము జూన్ నెల 13-వ తేది

శుక్రవారము

సైమనునివేదిక:

II

పత్రికలు

సైమనుకమిషను బహిష్కారము గూర్చి ప్రజాధముగావించిన హైందవవార్తాపత్రికలపై కమిషనువారు అగ్రహపూరితులగుట వింతగాదు. వార్తాపత్రికలపై వీరు తమకోపమును నివేదికలో వెల్లిగక్కిరి. 1920 సంవత్సరమున దేశమున గలిగిన ప్రజాభయమునకు వార్తాపత్రికలు విశేషముగ తోడ్పడె నని, సైమను కమిషనువారు రంగీకరించుచున్నారు. హిందూదేశమున మూడురకములపత్రికలు కలవని వీరు సూచించిరి. యూరపియనులచే నిర్వహింపబడు ఆంగ్లపత్రికలును, భారతీయులచే నిర్వహింపబడు ఆంగ్లపత్రికలును, భారతీయులచే నిర్వహింపబడు దేశభాషాపత్రికలును కలవు. ఇంగ్లండులో పత్రికలకు గల చందాదారులు హిందూదేశమునం దేపత్రికకును తేరిన, వీరు దెలుపుచున్నారు. కాని దేశభాషాపత్రికల పలుకుబడిని మాత్రము చందాదారుల సంఖ్యబట్టి తేల్కింపగూడదని, వీరితీరున ముదలించిరి:

“దేశభాషాపత్రికలను, విద్య నేర్చినవారు విద్య రాని శ్రోతలకు చదివి వినిపించెదరు. పట్టణములలోను, పల్లెలలోను, రైల్వేబండ్లలోను, బహిరంగసభలు మున్నగువానిలో నీరీతినే జరుగుచుండును. అందుచే, దేశభాషాపత్రికలవ్యాప్తి, పత్రికల విక్రయపుసంఖ్యలకన్న చాల యధికమని, గ్రహింపవలయును.”

ఆంగ్లభాషలోను దేశభాషలలోను ప్రచురింపబడు భారతీయ పత్రికలు, ప్రభుత్వ పరిపాలనమును స్వేచ్ఛగ విమర్శించునని, సైమను కమిషనువారి యభిప్రాయము. ఈ పత్రికలు వికాలమగు రాజకీయసంస్కరణములు గావలెనని, సంతతము ఆందోళన నలుపుచుండునట. ఇంతియ గాక, పెక్కు పత్రికలలో భాష స్వేచ్ఛగ నుపయోగింపబడునట. వరుషతరుచుగు భాష వాడబడుచున్నదట. ఈ విషయమున ముఖ్యముగ కమిషనువారికి దేశభాషాపత్రికలపై కోప మధికముగ గలదు. వీరికి దేశభాషలు తెలియవనుట తథ్యము. అధికారులు చెప్పిన సంగతులపై నాధారపడి, వీరిట్టి వ్రాతలను వ్రాసి రనుటకు సందియములేదు. ఇంత యేల, నివేదిక యందలి పెక్కు అంశములను హిందూదేశమున కాలిడకుండనే, వీరు అధికారనివేదికలబట్టి వ్రాయగలరు. వీరు దేశమున దంతటను రెండువర్గాయములు పర్యటనము నలిపిన లాభము గనుపింపదు. పాషము, సైమను కమిషనువారు 1910 సంవత్సరపు పత్రికా శాసనము తొలగిపోయినందులకు చింతిం

చిరి. ఈశాసనము పత్రికలపై అసాధారణాధికారమును చలాయించుటకు ప్రభుత్వమువారికి అవకాశ మిచ్చెనట. సైమను కమిషనువారు రివిషయమై వ్రాసిన సంగతుల నిట వివరించెదము; “పత్రికా శాసనమును రద్దుజేసిన అవకాశమును, పత్రికలు పూర్తిగ నుపయోగించెను. కొన్ని వార్తాపత్రికలు గనుకఁబడిన విచ్చలవిడితనమునకు, ఏ దేశమునందును సాటి గనుపింపదు.”

పత్రికాశాసనము లేనికొరత యిపుడు తీర్చబడె ననియు, వెనుకటికన్న తీవ్రమగు పత్రికా శాసనము నిర్మింపబడె ననియు, సైమనుకమిషనువారు తెలిసికొని, సంతసింపవచ్చును. సైమనుకమిషనువారి ప్రోద్బల మిందుకు గలదేమో తెలియదు. ఏది యెటులున్నను, సైమనుకమిషను నియామకమునకు ఫలముగ హిందూదేశమునందు నిర్బంధ ప్రయోగ మారంభమయ్యెను. తన్మూలమున దేశమున స్వరాజ్యసంపాదనేచ్ఛ బలపడెను. దీనిని నిరోధించుటకు తీవ్రనిర్బంధములు ప్రయోగింపబడజొచ్చెను. మామూలుచట్టముల స్థానమును ఆర్డినెన్సు లాక్రమించెను. ఈరీతిని సైమనుకమిషను దేశమునకు అనేకమగు నిబ్బండులను చెచ్చిపెట్టినను, తుదకివి యన్నియు ప్రజాప్రభావమునకును, స్వరాజ్యసంపాదనాసంకల్పబలమునకును మాత్రమే తోడ్పడుచున్నవి. కాని ఇంగ్లండులో ప్రచురింపబడుచున్న మార్నింగ్ పోస్టు, డెయిలీ మెయిలు బోలు పత్రికలును, హిందూదేశమున ప్రచురింపబడెడి ఆంగ్లో-హైందవపత్రికలును జూపుచున్న విచ్చలవిడితనములో, దేశభాషాపత్రికలు సహస్రాంతమైనను చూపుటలేదని, సైమనుకమిషనువారు దేశభాషాపత్రికలను స్వయముగ చదివియున్నచో గ్రహించెడివారు. ప్రభుత్వమును సమర్థించెడి పత్రికలు హిందూదేశమునందు ప్రత్యేకముగ లేవని, కమిషనువారు చింతించుట చోద్యము. ప్రభుత్వము నేనమయము నందైనను సమర్థించుటకు, ఆంగ్లో-హైందవపత్రికలుండనే యున్నవి. వీనిఘోష సైమనుకమిషనువారికి చాలలేదు గాబోలు.

యూరపియనులచే నిర్వహింపబడు పత్రికల గూర్చి సైమనుకమిషనువారు రిటుల వ్రాసిరి:

“యూరపియనులచే నిర్వహింపబడు పత్రికలు, మొత్తముమీద పాలకులదృష్టినే బలపరచుచుండును. భారతీయులచే నిర్వహింపబడు ఆంగ్లపత్రికలయినను దేశభాషాపత్రికలయినను, జాతీయవాదుల ప్రాతికూల్యమును మాత్రము తెలుపుచుండును. కొన్ని పత్రికలు మరికొన్ని యధికసంస్కరణములు కావలయు నని తెలుపుచుండ, మరికొన్ని పత్రికలు బ్రిటిషుసంబంధములేని పూర్ణస్వరాజ్యమును గూడ నామోదించుచుండును.”

మరియొకచోట వీరి రిటుల వ్రాసిరి.

“ఆంగ్లో - హైందవపత్రికలు ప్రభుత్వమును సాధారణముగ బలపరచుచుండును. కాని, వీనిలో కొన్ని ఒక్కొక్కమారు ముఖ్యవిషయములలో ఇండియాప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగ వ్రాయుచుండును. ఇండియాప్రభుత్వమువారికి పత్రికలు లేక బోవుటయగాక, ఉపన్యాసవేదికలుగూడ లేవు. ప్రజానియుక్తసభ్యులనుండి భారతశాసనసభలో ప్రభుత్వపక్ష మేర్పడియుండలేదు. ఇట్టిపక్షమున్నచో, ప్రభుత్వాభిప్రాయములను ప్రజలకు దెలుపుటకు బనికి

వచ్చెడిది. రాష్ట్రములో ప్రభుత్వమున సగము భాగము అధికారులతో నిండియుండ, రెండవసగము ప్రజానియుక్త సభ్యులపై ఆధారపడ వలసియున్నను వీరు గూడ అధికారులసహాయముపైనే ఆధారపడెదరు. ఈ కారణముచే రాష్ట్రములలో గూడ ప్రభుత్వముపక్షమున ప్రచారము జరుగుచున్నది. రాజప్రతినిధిగాని, రాష్ట్రముల గవర్నరులుగాని, ఎవ్వడయినను ఉపన్యసించునపుడును, శాసనసభలలో అధికారు లుపన్యసించినపుడును దప్ప, రాజకీయప్రచారమంతయు ప్రభుత్వవిమర్శకులకే వదలివేయబడినది. జిల్లాలలో అధికారులకు గల పలుకుబడియు, ఎప్పుడయినను ప్రధానపట్టణములనుండి వెలువడు ప్రభుత్వప్రకటనలును దప్ప, ప్రభుత్వమువారి దృక్పథము దెలుపుసాధనలు వేరులేవు. ఇందువలన చాల ఉపద్రవము గలుగుచున్నది. కేవలము ప్రభుత్వపద్ధతికిని, ప్రభుత్వస్వరూపమునకును మాత్రమేగాక, ప్రభుత్వాధికారముపట్ల ప్రజలు చూపవలసిన గౌరవమునకు గూడ భంగము కలుగుచున్నది. హిందూదేశమునం దిట్టియుపద్రవము మరింత యధికముగ నున్నది. కారణ మేమన, ఎంతటి అసత్యపువదంతులయినను ప్రజల నమ్మకమునకు పాత్రమై, వారిలోనుదేశము గలిగించుచుండును.”

ప్రభుత్వముపట్ల ప్రజలలో ప్రబలింప విముఖత కంతకును భారతీయ వార్తాపత్రికలును అందు ముఖ్యముగ దేశభాషాపత్రికలును కారణము లని సైమను కమిషనువారు చాటుటకు వెనుదీయరయిరి. ప్రభుత్వవిధానమునందు మాత్రము వీరి కెట్టి లోపము గనుపించుటలేదు. కాష్ట్యమంతయు పత్రికలలోనే వీరికి గనుపించెను. ప్రభుత్వపరిపాలనము మూలమున ప్రజలు సర్వసౌఖ్యము లనుభవించుచుండ, పత్రికలు వారి మనములలో ఎటుల దురభిప్రాయముల గలిగింపగలవో, సైమను కమిషనువారు చెప్పరయిరి. వీరిదయవలన, పత్రికా శాసనము నిర్మింపబడెను. ఇకమీద వీరి సలహామూలమున ప్రభుత్వపత్రికలును, ప్రభుత్వప్రచారకులును ప్రత్యేకముగ బయలుదేరి, ప్రజాశయములకు ప్రతికూలముగ ఆందోళన నలుపుచో, నాశ్వర్యముండదు. సైమనుకమిషను రిపోర్టుమూలమున, దేశమునకు స్వపరిపాలనము లభింపకపోయినను, ఇట్టి శ్రాత్తయేర్పాటులు సంభవింపగలవు. పత్రికాశాసనము మూలమున ప్రజాశయములను వెలిబుచ్చు పత్రికలు వరుసగ నడుగంటుచుండ, ప్రభుత్వము తరపున ప్రచారమున సలిపెడి పత్రిక లికమీద స్వేచ్ఛగ వెలువడవచ్చును. కాని, ప్రజాశయముల నివియయినను, దొలగింపజాల వనుట నిశ్చయము.

సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాసంఘము

కీర్తిశేషులగు గోల్లెగారు సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాసంఘమును స్థాపించి, దేశసేవయందు జీవితమును గడుపు సేవకబృందమును తయారుజేయ సంకల్పించిరి. నేడు, దేశమందంతటను దేశారాధకుల సంఖ్య విశేషముగ వృద్ధియయ్యె ననుటకు సందియములేదు. ఇందుకు గోల్లెగారు ప్రాతిపదికను వైచిరిని చెప్పవచ్చును. సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాసంఘము, శ్రీనివాస శాస్త్రి, దేవధరు, హృదయనాథకుంజ్రా మున్నగు

దేశాధికారులను బయలుదేరదీసి, హిందూదేశము నకు వచ్చెదమను. విమృత సమాధి సంఘములు లాహోరులోను, సబర్మతియందును, ఇతర ప్రదేశములందును విలసిల్లెను. నర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారి రాజకీయభిప్రాయములతో పలువురేకీభవించాలక బోయినను, వీరు సలిపెడి, రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక సేవను గుర్తించి గౌరవించి వారుండరు. ముఖ్యముగ పూనాసంఘమువారు సాంఘికముగ విశేషపరిశ్రమ నొనర్చుచున్నారు. నిన్నటి దినము పూనాగరమున జరిగిన సంఘపుజాబ్జీసభ యందు, ఈ సంఘమువారు సలుపుచున్న సేవ వర్ణించబడెను. దేవధర్మగా రి టీ వ ల, ధ ర్మ న కును ఖోలాపురమునకును వెడలి, అక్కడి సందర్భములను వెల్లడిజేసిరి. సంఘకార్యక్రమమును, సభ్యులసంఖ్యయు విస్తరించుచున్నను, ఆర్థిక స్థితి తగ్గరితిని వెరుగులలేదని, దేవధర్మగారు సూచించిరి. ఈ సంఘమువారి పుడు గోక్షేగారిపేర రాజకీయ ఆర్థికప్రతిష్ఠాపనను స్థాపించ నిశ్చయించిరి. దీనికి గాను రా|| బ|| కలేగారు లక్షరూపాయల విరాళము నొసగిరి. ఇందువలన సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారి యుపయోగ మింకను విస్తరించు నని నమ్మెదము. వీరింతటితో తృప్తిజెందక, దేశస్వాతంత్ర్యసంపాదనవిమృత యావచ్చుకొని వినియోగించుట యావశ్యకము. గోక్షేగారు సాధ్యమగునంత త్వరలో స్వరాజ్యము బడయవలయునని ఆశించి యుండిరి. సాత్వికనిరోధముగూడ సక్రమమార్గములలో నొకటియే యని, వీరు చెలిపి, గాంధీమహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికాలో నవలంబించిన సత్యాగ్రహ విధానమునుపూర్తిగా నామోదించి బలపరచియుండిరి. గాంధీమహాత్ముడు గోక్షే మహాశయుని నిప్పటికిని రాజకీయ గురువుగా నంగీకరించుచున్నాడు. అట్టి మహాత్ముని నిరసించి, గోక్షేగారి అనుచరులు వారిపద్ధతులను అక్రమ మని చాటుట ఎంతవరకు న్యాయమో యోచింపవలయును. ప్రస్తుత సందిగ్ధసమయమున, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సంఘమువారు స్వరాజ్య సంపాదన విషయమున తగిన యుత్సాహమును కనుబలుపనిచో, గోక్షే మహాశయుని కీర్తిని వీరు వెంపుజేయజాలరు. స్వసంఘనామమును సార్థకమును గావించజాలరు. ఇకమీద సీసంఘము దేశాధికారతత్పరతయందు అగ్రస్థానము వహించుగాక యని కోరెదము.

కారాగృహసంస్కరణము

రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరను ఏ. బి. తరగతులలో నుంచక, కొందరను (సి) తరగతిలో చేర్చుటవలన, వారికి చాల ఇబ్బందులు గలుగుచున్నవని, తెలిసినవిషయమే. దొంగలు మున్నగు నేరస్థులతో (సి) తరగతివారిని సమానముగ జూచుటవలన, వీరు తీరిని యిబ్బందుల పాలగుచున్నారు. తమ కలవాటులేని కఠినపు పనులను వీరు చేయవలసి వచ్చుచున్నది. ఆహారసౌకర్యములు వీరికి లభించకున్నవి. ఒక్కనేరము నొనర్చిన వారిలోనే కొందర నొకవిధముగను, మరికొందరను వేరొకవిధముగను జూచుటవలన, అనవసరమనస్తాపములు పెరుగుచున్నవి. జతీంద్రనాథ దాసుగారి ఆత్మార్పణకు ఫలముగ కలిగిన తరగ

తుల విభజనమువలన, రాజకీయ నిర్బంధితులకు లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గలుగుచున్నది. ఇందువలన రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను ఏ, బి, తరగతులలో నయినను, అది వీలు గానయెడల, (సి) తరగతిలో నయినను జేర్చవలెనని, ప్రజలు కోరుచున్నారు. అందరను (సి) తరగతిలో జేర్చినను, అనవసర వ్యత్యాసములయినను తగ్గి, ఓరిస్సా యిప్పటి కన్న చక్కబడును. మా ఉదకమండలప్రతినిధి తెలిపిన వార్తప్రకారము, ఏ, బి తరగతులవారి నందరను ప్రత్యేక కారాగృహమున నుంచుటకు యత్నములు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటు రాజకీయ నిర్బంధితుల కెట్టి సౌకర్యము నొసగదు. రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరను ఏ, బి, తరగతులలో జేర్చి, వారిని ప్రత్యేక కారాగృహమున నుంచిన అర్థ ముండును. అందుకు మారుగ ప్రస్తుతవిభాగముల నటులనే నిలిపియుంచి, ఏ, బి తరగతులవారిని ప్రత్యేక కారాగృహములో నుంచుటవలన, పరిస్థితులు లెంతమాత్ర చక్కబడజాలవు.

బొంబాయి యూరేగింపు

వివిధప్రదేశములలోను అధికారులు సభలను ఊరేగింపులను నిషేధించి, వాక్స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించుటచే, వీరి నిరోధములను సహించజాలక వీరిని ధిక్కరించి అందువలన గలిగెడి బాధల ననుభవించెడి వారి సంఖ్య రానురాను పెరుగుచున్నది. ఇట్టి నిషేధపు టుత్తరువులు, లా-ఆర్డరులపట్ల గౌరవమును వెంపుజేయుటకు మారుగ, వానిపట్ల గౌరవమును పూర్తిగా తొలగించుచున్నవి. బొంబాయిలో నిన్నటిదినము, పోలీసు కమిషనరు గారి యుత్తరువుకు భిన్నముగ కాంగ్రెసువారిచే నేర్పాటు చేయబడిన యూరేగింపు జరిగెను. పోలీసు వారి లాఠీప్రయోగమువలన, ప్రజలకు కొందరకు బలమగు గాయములు తగిలె నని వార్తలు చెలుపుచున్నవి. ప్రజలమాత్రము తమ పట్టుదలను విడువక రోడ్డుమీద గూర్చుండిరి. ఇతరవైపులనుండి ఊరేగింపులు వచ్చి వీరిని కలసెను. ప్రజలదృఢసంకల్పము గాంచి, పోలీసువారు ఆప్రదేశమునుండి తుదకు వెడలిపోయిరి. ఇరువదివేలమంది ప్రజలు గల యూరేగింపు ఎన్ ప్ల నేడు మైదానమునకు బోయి అక్కడ సభ జరిగెను. సభలపట్లను ఊరేగింపులపట్లను నిషేధములు బలమయినకొలదియు, ప్రజల యుత్సాహము తగ్గుటకు మారుగ నింకను పెరుగునని, అనుభవము చాటుచున్నది. ఇకనయినను నిట్టి నిర్బంధములను తొలగించి, ప్రజాశయ సాఫల్యమునకు పాలకులు పూనుకొనుచో, అశాంతి దొలగి శాంతి చేకూరును. తక్కుంగలప్రతిక్రియల నెన్నటి నవలంబించినను, పరిస్థితు లింకను ఖీణించుట దప్ప వేరులాభము గలుగదు. ప్రస్తుతసమయమున ఈ విషయము గూర్చి దూరదృష్టి బలపి, విశాలభావముతో మెలగగల అధికారులు హిందూ దేశమునందు గాని ఇంగ్లండులో గాని లేకుండుట, దురదృష్టము.

బ్రాక్వేగారి నిరసనము

న్యూలీడు పత్రికలో లేబరుపక్షపార్ల మెంటు సభ్యులగు బ్రాక్వేగారు హైమనుకమిషను నివేదికను నిరసించుచు, హిందూదేశమునందలి జాతీయోద్య

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 54 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

మము జనసామాన్యమునం దదృఢ ప్రబోధము గలిగించుచున్న దనియు, జాతి మత కులభేదముల నతిక్రమించుచున్న దనియు, అందుచే నింకను భేదములను గోరంతలు కొండంతల జేసెడి హైమను రిపోర్టు కెట్టివిలువ లేదనియు, స్పష్టముగ వాసిరి. హైమనుకమిషను రిపోర్టు మామూలు సిద్ధాంతములనే ఏకరువుబెట్టి, నిజపరిణామమును గమనింపదయ్యెను. కమిషనువిచారణ నిరర్థకమగునని మొదటనే తెలిసియుండెనని, బ్రాక్వేగారు చాటుచున్నారు. లేబరుపక్షమువారు దీనితో సంబంధము పెట్టుకొననిచో, మే లొనర్చియుండెడివారు. స్వయంనిర్ణయ సూత్రము నామోదించిన యీ పక్షమువారు, దానికి విరుద్ధముగ కమిషనులో పాల్గొనిరి. హిందూదేశము నందు మరింత నిరాశ పెరిగెను. ఇందుమూలమున, ఇదివర కెన్నడును కని విని యెరుగని నిర్బంధములను వీరు ప్రయోగింపవలసివచ్చెనని, బ్రాక్వేగారు సూచించిరి. లేబరుసభ్యులగు అట్లీ, హార్టుపారన్ గార్లను కమిషనులో సభ్యులుగ జేర్చుటచే, లేబరు మంత్రులు దీనిని సమర్థింపవలసినవారయిరి. బ్రాక్వేగారి యూహాప్రకారము, రాండుటేబిలుసమావేశ మిదివరకే అంతరించుటకు సిద్ధముగ నున్నది, ఏపక్షమయినను తన ప్రధానాశయమును విడనాడి, తాత్కాలిక లాభముకొరకు ప్రాకులాడుచో, తనకుగాని బరులకుగాని మేలొనర్పజాలదు. లేబరు పక్షపు ప్రస్తుతస్థితి, యీసత్యమునే చాటుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారివిధి

స్వదేశపరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుటయే

నూతన ఆర్డినెన్సులయెడల హైందవ వర్తక

సంఘమువారి యసమ్మతి

కలకత్తా, జూన్ 12:— విదేశీవస్త్ర దుకాణములపట్ల ను, కల్లుసారాయి దుకాణములపట్లను పికెటింగును నిషేధించు నూతన ఆర్డినెన్సులయెడల తమయసమ్మతిని దెలుపుచు హైందవ వర్తకసంఘము (ఇండియన్ ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్)వారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తంజినిచ్చియున్నారు. ఈయార్డి నెన్సులను రద్దుపరచవలయునని సంఘమువారు కోరుచున్నారు. దేశీయపరిశ్రమకు సంరక్షణ యోగ్యమగునట్లు చేయుట కోర్కెను ప్రభుత్వము వారు మన్నింపనపుడు దేశీయలను స్వపక్షమునకు పుష్కలము లు కలుపి కెటింగు సక్రమముగ సాధనమేనని సంఘమువారి యభిప్రాయమై యున్నది. విదేశీవస్త్రముల వాడుకను నిరోధించుటకై శాంతి యుతియుగ పద్ధతుల ననుసరించుటకు ప్రజలకు హక్కుగలదు. విదేశీసామగ్రిల నమ్మ దుకాణములపట్ల పికెటింగును నిషేధించి, హైందవుల యిచ్చకు వ్యతిరేకముగా ఇండియాలోనికి సామగ్రిలను దిగుబుతి జేయుటలో ఇష్టాద్యంతకు సాయపడుటయే ఆర్డినెన్సును ప్రయోగించుటలో ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమని తోచుచున్నదని సంఘమువారు నడుపుచున్నారు. ఇండియా యార్థికవిషయములో వ్యతంత్రులైన గానాంతునట్లు జేయుటకు ప్రజలు గానించు ప్రయత్నములకు సహాయముజేయుట ప్రభుత్వమువారి విధియని వారనుచున్నారు. (ప్రీ. పే.)

వంగరాష్ట్రము
పోలీసువారిని కాంగ్రెసు
సభలోనికి రానియకపోవుట

పోలీసువారు యింద్రును సోదాచేయుట 16 మందిని
అరెస్టుచేయుట

జెన్నూరు, జూన్ 12:—జెన్నూరులో కాంగ్రెసు
కార్యాలయమున జరుగుచున్న సభలోనికి పోలీసువారిని
నిషేధింపట కాంగ్రెసువారు నిరాకరించిరి. కాంగ్రెసు సంఘా
ధ్యక్షుడగు శ్రీయుత జోగీంద్రనాథ సేనుగారి అధ్యక్షతక్రింద
నే ఆసభ జరిగెను. ఈసంగతి తెలియగానే చాలమంది పోలీ
సువారచటికి వచ్చిరి. వారినిగూడ లోపలికి రానియలేదు.
వారంతట తలుపులను పగులగొట్టి లోప ప్రవేశించి అడుగున్న
వారిలో చాలమందిని అరెస్టుచేసిరి తెలియుచున్నది.

కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు ను న్యాయవాది సంఘ
కార్యదర్శి యు నగు జోగీంద్రనాథ సేనుగారిని,
జెన్నూరు పత్రికా సంపాదకుడగు ఆనంద
మోహన చక్రవర్తిగారిని, న్యాయవాదియగు ప్రభులక్ష్మణుర
హోషుగారిని, సత్యాగ్రహ సంఘాధికారియగు హరింద్రనాథ
సేనుగారిని మరి 12 మందిని పీల్ కో 147 క్రింద అరెస్టుచేసి
రిని తెలియుచున్నది. మొదటి చార్జీయను వచ్చిపూర్తియైన
వారు.

వీరి సందర్శిని అరెస్టుచేసి తీసికొనిపోవుచుండగా వెళ్ళు
వేలమంది వెంటబడిరి. పోలీసువారు వారివైని లాటిలను ప్రయో
గించిరి. చాలమందికి డెబ్బలు తగిలినవి. పిమ్మట జోగీంద్ర
నాథసేనుగారిని ఆనందమోహనచక్రవర్తిగారిని జామీనుమీద
వదిలిరిని తెలిసినది. ఈ నెల 10 వ తేదీ మంగళవారమునాడు
పోలీసువారు చాల యింద్రును సోదా చేసిరి. (ఫీ. పే.)

కలకత్తాలో పూచీకత్తు యియ్యనందులకు శిక్ష

కలకత్తా, జూన్ 12:—శ్రీయుత సుకుమార రంజన
దాసుగారిని 108 క్రింద అరెస్టుచేసిరి. 500 రూపాయలకు
పూచీకత్తును యియ్యలేననియు లేనిచో ఒకసంవత్సరము కఠిన
శిక్ష ననుభవింపవలె నని తీర్పు చెప్పబడినది. (ఫీ. పే.)

కలకత్తాలో సారాదుకాణములవద్ద

పి కెటింగుచేసినందులకు శిక్ష

కలకత్తా, జూన్ 12:—నిన్నున కలకత్తాలో రాధా
బజారులో సారాదుకాణముల వద్ద
పి కెటింగు చేసినందులకు అరెస్టుచేయబడిన
వలంటీరు కిద్దరిని చెరి 50 రూపాయలు జాల్మానా చెల్లింప
వలెను. లేనిచో చెరి రెండునెలలు విడితైదు ననుభవింపవలెను
అని తీర్పుచెప్పబడినది. (ఫీ. పే.)

కలకత్తాలో సరస్వతీ వ్రెసు మేనేజరును
అరెస్టుచేయుట

కలకత్తా, జూన్ 12:—శ్రీయుత భూషేంద్రమూర
నత్తుగారిని నిన్నున అరెస్టుచేసిరిగాని సేరమేమో తెలియలేదు.
(ఆ. పే.)

కలకత్తా కాంగ్రెసు కార్యాలయమును
మరల సోదాచేయుట

కలకత్తా, జూన్ 12:—నేడు సాయంకాలము
పోలీసువారు మరల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యాలయములో
సోదాచేసిరి. అచట యింద్రుని అరెస్టుచేసిరి. వారు వలంటీరులు
కారని తెలియుచున్నది. పిమ్మట వారు నాయకు పత్రికా
కార్యాలయమునకుగూడ వెళ్లి వలంటీరులకొరకు ఆన్వేషించిరి.
(ఫీ. పే.)

కలకత్తాకు క్రొత్తగా వచ్చిన 21 మందికి శిక్ష

కలకత్తా, జూన్ 12:—క్రొత్తగా 24 మంది కలకత్తా
వచ్చిరి. వీరు కలకత్తాలో సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుటకే వచ్చి
రిని భావించి పోలీసువారు వారిని అరెస్టుచేసిరి. ఒక సంవత్స
రమువరకును కాంత్రి నెలకొల్పుటకు 500 రూపాయలకు పూచీ
కత్తు నియ్యవలెను. లేనిచో ఒక సంవత్సరము విడితైదు ననుభ
వింపవలెను అని తీర్పు చెప్పబడినది. (ఆ. పే.)

తమలకులో ఉప్పు చట్టము నుల్లంఘించి నందులకు
శిక్ష

తమలకు, జూన్ 12:—వంగరాష్ట్రమున మిథునాపూరు
వాస్తవ్యుడుగు తమలకు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడును, మిథునా
పూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులు నగు శ్రీయుత
బంకిం చంద్రబాపుమిత్రుగారికి ఒక సంవత్సరము
కఠినశిక్షయును 800 జాల్మానాయను చెల్లింపనిచో మరి 4
నెలలు శిక్షయును విధింపబడినది. (ఆ. పే.)

కలకత్తాలో అరెస్టులు
శ్రీయుతులు బెప్పి బెహరి

గంగూల్, నారాయణదాసుగార్లను అరెస్టుచేయుట
పీల్ కో 158 క్రింద నేడు కలకత్తాలో వీరి నిద్దరిని
అరెస్టుచేసి రిమాండులో నుంచిరి. వీరిలో గంగూల్గారు కల
కత్తా నెలకొలు కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడు. (ఫీ. పే.)

బొంబాయి
బొంబాయి కాంగ్రెసు బులిటనును
ప్రకటించినందులకు అరెస్టు

బొంబాయిలో కాంగ్రెసు బులిటను ప్రకటన పైక్లో
ప్రయులు తీసి ప్రకటించినందులకు శ్రీయుత జె. నలాలుగారిని
అరెస్టుచేసిరి.

ప్రిటీము యంత్రముల బహిష్కరణములు
బొంబాయిలోని యంత్రములవర్తకుల సభలో

శ్రీమతి మున్నీనతిగారి ఉపన్యాసము

బొంబాయి, జూన్ 12:—నిన్నున బొంబాయిలో
మొదటి వర్తకులసభ జరిగినది. ఆ సభలో శ్రీమతి మున్నీ సతి
గారు ఉపన్యసించిరి. బ్రిటిషుమెషిన్లని బహిష్కరించుటను
గూర్చి ఆలోచింపబడినది. మరల శుక్రవారమునాడు సభ
జరుగును. (ఫీ. పే.)

సంయుక్తరాష్ట్రములు
లక్నోలో 144 ను ధిక్కరించుట

ప్రతిదినమును ఆగ్గురు వలంటీరులను సంపుచుండుట
లక్నో, జూన్ 12:—ఈనెల 9 వ తేదీ సోమవార
మునుండియు ప్రతిదినమును 144 ను ధిక్కరించుటకు ఆగ్గురు
వలంటీరులను యిచ్చటి కాంగ్రెసు సంఘమువారు సంపుచు
న్నారు. సోమవారమునాడు అన్ని వర్తకులవారిని కలిపి పం
పిరి. మంగళవారమునాడు వెళ్లిన ఆగ్గురిలోను నలుగురు ఆయో
ధ్య తాలూకాదారుల పుత్రులు. బుధవారమునాడు వెళ్లిన ఆగ్గు
రునుగూడ బ్రాహ్మణులే. గురువారమునాడు వెళ్లినవారు ఆగ్గు
రును మహమ్మదీయులు. నేడు వీరిని ఆగ్గురిని మరి 5 గురు పాత
లను గూడ అరెస్టుచేసిరి.

తాలూకాదారుల పుత్రుల కేసు విచారణ

నేడు యింట జిల్లాచెరసాలలో శ్రీ కున్వార్లను కేసెంగ్
(కలకంకరు) కున్వారుకాలివాసనింగు (బిరువా) కున్వారు
నకేంద్రసింగుగార్లు మున్నగువారిపైని కేబినే కేసు విచారణ
జరిగినది. మేమ బుద్ధిపూర్వకముగానే సత్యాగ్రహము నొన
రించితిమని వారందరూ గూడ తెలిసిరి. చెరి ఆరునెలలు కఠిన
శిక్ష విధింపబడినది. వీరందరికిని తాత్కాలికముగా (బి)
క్లాసు ఇయ్యబడినది.

సోమవారమునాడు అరెస్టుచేయబడిన 6 గురు వలంటీ
రులకును గూడ చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష జేయబడినది.
(ఆ. పే.)

ఉత్తరము
ఉత్తర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు
సంఘాధ్యక్షునివైని కేసు

పండిత నీలకంఠదాసు ఎక్కు ఎమ్. ఎల్. సి.

గారికి శిక్ష వేయబడుట

శ్రీజగన్నాథం, జూన్ 12:—దాసుగారు ఉప్పుచట్టము
నుల్లంఘించినందులకు నేడు 9 నెలల విడితైదును 500 రూపా
యలు జాల్మానాయను చెల్లింపనిచో మరయొకనెల విడితైదు
యును వేయబడినది. దాసుగారికి ఏ క్లాసు ఇయ్యబడినది.
(ఫీ. పే.)

కొడగు రాష్ట్రములో కల్లు
దుకాణముల పిక్చెటింగు

పోలీసువారు తలస్థముగా నుండిరి

పోనంపేట, జూన్ 12:—కొడగు రాష్ట్రము మద్రాసు
రాజధానిలోని ప్యుత్తెత్త స్వదేశీసంస్థానము కొడగు పత్రికా
సంపాదకులకు పడియండి బ్రిటిషువారి నాయకత్వమున
కల్లు సాంఘికకాణముల పిక్చెటింగుగరి వారములనుండియు
జరుగుచున్నది. చొల్లప్పగారి నాయకత్వమున కాంగ్రెసు వా
లంటీరు కల్లుదుకాణములవద్ద పిక్చెటింగు చేసిరి. పోలీసువారు
తలస్థముగా నుండిరి. (ఆ. పే.)

పంజాబు
అమృతసరు సత్యాగ్రహ
సంఘాధ్యక్షునివైని కేసు

శ్రీయుత

మూస్తరు తారాసింగుగారికి శిక్ష వేయబడుట

లాహోరు, జూన్ 12:—తారాసింగుగారికి 124 ఏక్రింద
ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడినది. వీరికి (ఏ) క్లాసు
ఇయ్యబడినది. (ఆ. పే.)

లాహోరు కాంగ్రెసు కార్యదర్శికి శిక్ష

కోనూరు, జూన్ 12:—శ్రీయుత పి. సి. బాల్గారికి
కోనూరు మేజిస్ట్రేటు 124 (ఏ) క్రింద ఒక సంవత్సరము కఠిన
శిక్ష విధించెను. (ఆ. పే.)

పోలాపూరు సత్యాగ్రహము

మాయమయినవారి వార్త

బొంబాయి, జూన్ 18:—పూనానుండి పోలాపూరు
బోయిన జండా సత్యాగ్రహము ముగ్గురు మాయమయినట్లు,
వారి వార్తయే తెలియకపోయినది. వారిలో నాయకుడగు ఏక
బోట్టు అను వానికి 1 సంవత్సరము కఠిన శిక్ష విధింపబడినట్లు
తెలియుచున్నది. పూనానుండి పోలాపూరునకు 11 వ తేదీన
బయలుదేరిన సత్యాగ్రహము పాకవిస్తీషను వద్ద రైలుదిగి కాలి
నడకను పోలాపూరు బోయిరి. వారు ఊహచేరక ముందే
రెండు మోటారు లాగిలలో పోలీసులు రుతుచ్చి పిస్తాల్తో
బెదరించిరి. వారందరూ వాలంటీరుల చుట్టుచేరి కదలనియటండ్
జేసిరి. ఎవరును కదలక నిలచిరి. (ఫీ. పే.సు.)

“భారతదేశముకొరకు నే నెట్టి
శిక్షనైన ననుభవించెదను”

ఘోరోజోషను బ్రిటను అను ఐర్లండు నారీమణి
బ్రిటనుదేశమున భారతస్వరాజ్యముకొరకు
కృషిసలుపునందుట

లండను, మే 20:—ఈ నవితామణి వయసు 59 సంవ
త్సరములు. ఈమె పార్లమెంటువిధిలో నిర్వక్ష్యముగా ప్రవర్తిం
చెనని పోలీసువారు జోస్త్రీటు పోలీసు కోర్టులో
గ్రాహం కాంబెంగారియెదుట కేసుచేసిరి.

“నేడే నేను లండనుకు వచ్చితిని. జోస్త్రీటు పోలీసు
స్తేషనుకు ప్రక్కనున్న యింటియందు నా మిత్రులు కాపుర
ముండుటచే ఆచటనే నేను బసచేసితిని” అని యీమె
తెలిపెను.

“భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము”

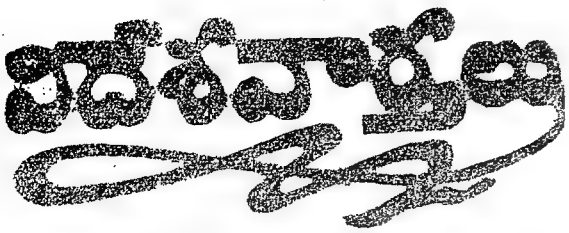
అను ప్రకటనపత్రములను యీమె మొట్ట మిసిస్తీ
కార్యాలయమువద్దనున్న ఒక తెలిఫోను పెట్టెలోపల అతికిం
చుచుబడినది. తెలిఫోనులో మాటలాడుటకు చాలమంది అచట
వేచియుండిరి. ముగ్గురు మనుష్యులు మూడుసార్లు ప్రకటన
పత్రములను చింపివేసిరి. ఈమె ఆ పెట్టెలోనుండి నెలకలకు
రాననటచే యీమెను అరెస్టుచేసిరి” అని ఒక పోలీసు కని
స్తేటు తెలిపెను.

“భారతదేశమునం దిప్పుడు అసంతృప్తి ప్రబలతము
ముగా నున్నది. ఐర్లండు దేశము వారిని మన మిది
వరకు నిర్బంధించియుండిన దానికంటె వేయి రెట్టికముగా
మన మిప్పుడు భారతీయులను నిర్బంధించుచున్నాము. భారత
దేశముకొరకు తమ స్వాతంత్ర్యమును గూడ కోల్పోవుటకు సిద్ధ
ముగా నున్నవారు పలువురు బ్రిటిషువారు బ్రిటనుదేశమునం
దును భారతదేశమునందునుగూడ కలరు. భారతదేశమునకు అధి
నివేశ స్వపరిపాలనము సోపగెదమని కార్మికప్రభుత్వమురు
బాధానము చేసియున్నాడు. అది చారి ధర్మముగూడనై యు
న్నదిగాన భారతదేశస్వాతంత్ర్యముకొరకు నేను కృషి సలుచక
మానను. అందులకు మీరు నా కెట్టి శిక్ష విధించినను అనుభవిం
చుటకు సిద్ధముగానున్నాను—అని అమె మేజిస్ట్రేటుతో
తెలిపెను.

కాంతిని నిలుపుటకుగాను మీరు పూచీకత్తు నియ్య
వలెనని మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను.

భారతదేశముకు స్వాతంత్ర్యము లభించువరకును నేను
కాంతిని యెంతమాత్రమును నిలుపను గాన నేను పూచీకత్తు
నియ్యను.—అని ఆమె నుడివెను.

అట్లులేన విమర్శలను రిమాండులో నుంచెదను—అని
మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. (ఆ. బ. ప.)

ప్రవచనమును నివేదిక ప్రయోజనములేదు

ఫెన్నరు బ్రాక్వేగారు
లండన్, జూన్ 12:—నూతన బిడ్డకు పత్రికలో ఫెన్నరు బ్రాక్వేగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. ప్రవచనమును నివేదిక సంకల్పితముగ లేదు. ధైర్యముతో సమగ్రముగా వారు తమ భర్తమును నిర్వహించలేదు. ఇండియాలో బయలుదేరిన జాతీయభావముచే ఈ నివేదిక ఇండియా కేమియు ప్రయోజనముగ నుండదు. వారికిది ముఖ్యముగాదు. మంత్ర వర్ణమువారు ప్రవచనమునకులలో ఇద్దరిని ప్రభుత్వమున జేర్చుకొనుటచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రయోజనమును అంగీకరించినట్లులే అనుకొనవలెను.

భారతీయుల స్వపరిపాలనహక్కును స్వయంనిర్ణయసూత్రమును బ్రిటిషువారు రంగీకరించిననే వ్యవహారము సభ్యముగ జరుగును. తొందర లేకుండును. ఇట్టి విషయము లేకుండుటకు రాండుటేబిలు సభవారు సంపూర్ణ బాధ్యతా యుత ప్రభుత్వమునే ప్రధానముగ అంగీకరించి ఆ ప్రకారము రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేసిన మని ప్రకటించవలెను.

ఇండియాలో జాతీయభావము ఏదో ఒక తెగ వారిలోనే లేదు. జనసామాన్యమున కంతకును బ్రాకినదని గుర్తించుట ముఖ్యము. వీరి జాతీయ భావమున జాతీయత కులవిభేదములు తుడిచిపెట్టుక పోయినవి. అట్టి వివక్షతలను వారు పెట్టుకొనలేదు. ఈ విచిత్రమంతయు మన కండ్లయెదుటనే జయప్రదముగ జరుగుచున్నది. మనము కనులూర జూచుచున్నారము. రాయలకమిషనుకు ఆదినండియు దుష్ప్రభాము లావరించినవి. దుర్గతినే సూచించుచున్నవి. కార్మికపక్షమువారు ప్రయోజనమును వద్దతిని కార్యక్రమమును యభివృద్ధిజేసిరి. అసలు సయిమును కమిషనుతో ఎట్టి సంబంధమును పెట్టుకొనకుండు ఊరకున్న చాల బాగుండెడిది. కార్మికపక్షమువారి కమిషనులో పాల్గొనుటచే ప్రధాన విషయములలో వారి నోరు కట్టువడినది. దీనివలన భారతీయులు ఓరిమిపట్టలేక న్యాయము గ ఆందోళనమును గావించిరి. సిపాయి కలహమాదిగ ఇట్టి దారుణ నిర్బంధవిధానమును చూడలేదు. దీని కంతకును కార్మికపక్షమువారే కారకులని మనలను సిగ్గుబడు నట్లుజేసిరి. ఇదివరకే రాండుటేబిలు సభ మరణ శిక్షకు లోనైయున్నది. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును సిఫార్సుచేయలేని దాని ముప్పు పూర్తియగును. భారతీయులు దానికి తిలోదకములను విడిచెదరు.

బిటను జర్నల్లో

పనిలేనివారి సంఖ్య

లండన్, జూన్ 11:—క్రిందటివారము పనిలేనివారి సంఖ్య 5000 పెచ్చినది. దీనిని ప్రామాణ్యముగ ప్రకటించుచున్నారు. జర్మనులు వేతనములను తగ్గించుటచే భయపడుచున్నారు. జర్మనీలో 2687000 మంది పనిలేకున్నారు. నిరుటికంపై 1250000 మంది ఎక్కువ. వేతనములను జర్మను ప్రభుత్వమువారు తగ్గించినందులకు వార్తాపత్రిక ప్రకటన అత్యంత హింసచేస్తున్నది.

సిల్వోను భారతీయులు
లండన్, జూన్ 12:—సిల్వోనులోనున్న భారతీయులకు గూడ దొనుమార్చు కమిషనువాడు ఆదిని సిఫార్సుచేసిన నియోజకాధికారమునే సిల్వోను ప్రజలతో బాటు సమావేశముగ నిచ్చి భారతీయులను న్యాయతరచుకుండ చేయవలెనని సిల్వోను కాసన సభ్యుడు పెరియార్ అధినివేశించితి కేలు సంపెను.

విద్యాశాఖవారి యాదాస్తులు

విద్యార్థుల సంరక్షణకర్తల అధిక్షేపణ
సిల్వారు, జూన్ 9:—పాఠశాలలోని విద్యార్థులు రాజకీయందోళనములందు జేరి ప్రపంచమునుండి నుండగలందులకై విద్యార్థుల తరీఫంద్రులను సంరక్షణకర్తలను పూచీఖత్తులు వ్రాసి యివ్వవలసినదిగా విద్యాశాఖాధికారులు కోరిరి. ఇట్టి పూచీఖత్తులను కోరుట అవమానకర మని అధిక్షేపించుచు విద్యార్థుల సంరక్షణకర్తలు సభచేసి తీర్మానించిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

సబర్బన్ ఛెరసాలలో నిరాహారదీక్ష
ఆహారసౌకర్యములు సరిగా నుండకపోవుట బొంబాయి, జూన్ 12:—ఆహారసౌకర్యములలోని సబర్బన్ ఛెరసాలలోనున్న రాజకీయభేదాలకు సరియైన ఆహార వియ్యకపోవుటచే వారందరను నిరాహారదీక్షను బూనిరిని ఆహారసౌకర్యమునండి బోంబే కానికలు పత్రికకు తెలిపాను వార్త వచ్చెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

పోలీసు నూపరింటెండెంటు ఆంటియాగారిని బహిష్కరించుట

గుజరాతు క్లబ్బువారు సభ చేయదలచుట
ఆహారసౌకర్యము, జూన్ 12:—ఆంటియాగారు గుజరాతు క్లబ్బులో సభ్యుడగుటచే నితడు దర్బారులో వలంటీయరుగా కొట్టిన పోలీసులతో చేరినందున యికిని నింకను యొక్క క్లబ్బులో సభ్యునిగా నుండనీయదగునా అని ఆలోచించుటకు క్లబ్బువారికాసభను జరపదలచిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

సత్యాగ్రహవ్యయములను యిండియాదొరతనము వారే భరింపవలెను

బొంబాయి ప్రభుత్వసంఘమువారి సూచన
బొంబాయి, జూన్ 12:—దేశమునందు సత్యాగ్రహము జరుగుచుండుటవలన ప్రభుత్వమునకు వ్యయ మధికమైనది. ఉప్పుచట్టము నమలుజరుపుటకే యావ్యయ మవసరమైనది గాన దీనిని యిండియా ప్రభుత్వమువారే భరింపవలెనని బొంబాయి ప్రభుత్వసంఘమువారు సూచించిరిని ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియా పత్రిక ప్రకటించెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

గౌహాటిలో కళాశాలవారియాదాస్తు
గౌహాటి, జూన్ 9:—గౌహాటిలో కాలను కళాశాల యను కళాశాల కలదు. అందలి విద్యార్థులెవరైనను రాజకీయసంబంధమును ఉద్దేశముతోనా ప్రసక్తినిముఖండు పాల్గొన్న యెడల విద్యార్థుల కొసంగబడు సహాయవేతనములు వగైరా రద్దుచేయబడును అని కళాశాలాధికారి ప్రకటించెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

నోటీసు
ఇందు వల్ల సుప్రసిద్ధహార్మి తెలియచేయునది విచనగా:—నాతాలూకు బెజ్ గాడ్ గవర్నరుపేటలోని 277 గజముల స్థలమునకు బిశామిగాను, ప్రతిఫలహస్తముగాను నా వల్ల బెజ్ గాడ్ కాపురములు వడ్డి వేణుగోపాల కృష్ణశాస్త్రిగారు విక్రయదస్తావేజువ్రాయించి యిప్పుడు నాకు వ్యతిరేకమై దురుద్దేశ్యముతో సదరుస్థలమును యితరులకు అమ్మప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియపచ్చినది. వారికి సదరుస్థలమునకు ఎట్టిహక్కున్ను లేదు. అమ్మటకు వారికి హక్కులేదు. సదరుస్థలము నాది. కొన్నవారికి హక్కు ఏర్పడకేరదు.
బెజ్ గాడ్, 6-6-30 } ఆర్. రూపాబాయమ్మ.

చంద్రా నర్సరీతోటలు - నేలం జంక్షన్
నేలం మామిడివండ్లు పంపుటకు తయారు. ఆర్డర్లకో ఆద్యాన్సు, 81 పంలి అంటుమామిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు దేశీయ 7½, సీమ, వృక్ష తర్కారీ పూలవిత్తులు, 2½ డిజి, నూజు నీడ 2½, 12 డిజినులు 1½. కాల్చులూగు ఇతా. Chandra Nursery. P. O. Salem Junction.

బొంబాయి పౌరులు 144 సెక్షను నులంఘించుట

పీఠులలో పెక్కు ఊరేగింపులు
లాఠీలతో పోలీసులు ప్రజలను చెదరగొట్టుట 30 మందికి దెబ్బలు తగులుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంలి)
బొంబాయి, జూన్ 12:—పోలీసుల సామరకనిమిత్తమై ఈరోజు సాయంత్రము బొంబాయి కాంగ్రెస్ సంఘము వారు జరుపనున్న ఊరేగింపును పోలీసుకమిషనరు నిషేధించి యుండెను. కాని అధికారుల ఆజ్ఞల నులంఘించి బొంబాయి పీఠులలో నూర్లకొలది ఊరేగింపులు కొన్ని పెద్దవి కొన్ని చిన్నవి జరుపబడెను. పోలీసులు దుడుకుర్రులతో కొన్ని ఊరేగింపులను చెరగొట్టుగా గాయపడిన దాదాపు 30 మంది కాంగ్రెస్ ఆను పత్రిక గొంపోబడిరి. పోలీసు హెడ్ క్వార్టర్లలో రెజిమెంటు సిద్ధముగా నట్టపెట్టబడెను. యుద్ధాలోచన సంఘాధ్యక్షుడగు కృషీ డి యా గా రు కాంగ్రెస్ త్రి వర్షతాకమును చేబూని అగ్రేసరుడై నడచెను. వారివెంట నూర్లకు స్త్రీ కాంతినైనులును, వారివెంట అసంఖ్యాకులగు పౌరబృందమును నడచిరి. ఈ ఊరేగింపు పోలీసుఅధికారుల ఉత్తరవులను లెక్కజేయక కాంగ్రెస్ కార్యాలయమువద్ద సాయంత్రము 5 గంటలకు బయలుదేరెను. అది కొద్దిదూరము పోగానే 8 గురు పోలీసు అధికారులు 50 మంది పోలీసులతో వచ్చి అడ్డగించిరి. దెబ్బబట్టికమిషనరును కాగ్లెగారు ఈపోలీసుదళమును నడిపెను. రాత్రివదిగంటలసమయమున ఈజనసమావేశము ఆపవలెమనందే యుండెను. మొదట పంపబడిన పోలీసులు మార్పుబడివారిపాస్కోత్తర పోలీసులు నియమింపబడిరి. పోలీసు ఉత్తరువు రెంటి 12 గంటలవరకు మాత్రమే వర్తించును గనుక, అటుపై కొత్తఉత్తరువేడియు పుట్టకపోయినచో, అర్ధరాత్రును మిరిన తరువాత పౌరులు తాము ఆదివరకు నిర్ణయించుకొని యుండిన మార్గమును అనుసరించి ఊరేగుటకు స్వేచ్ఛకల్పింపై యున్నట్లువారు.

అనేక పిల్ల ఊరేగింపులు
నగరముయొక్క వివిధ భాగములలోను అనేక చిన్న చిన్న ఊరేగింపులు చేయబడుచున్నవి. ఈ ఊరేగింపులు పోలీసులు కావలయున్న పీఠులను వదలి యితర మార్గముల గుండ ఎప్పసేను మైదానమునకు బోయి పెద్దసభ గావించెను. వేయి మంది పౌరులు గల ఊరేగింపాకటి కాలూడేపి, ప్రిన్ సెన్ స్ట్రీలు కలియు ప్రదేశమున పోలీసులచే నడ్డగింపబడి అచ్చట చదికిబడిరి. దీనిలో చాల మంది మహమ్మదీయులు పాల్గొనిరి. మూడవ ఊరేగింపు మార్పు బీరోడ్డు గుండా 8 గంటలకు వచ్చెను. ఈజనసమావేశము బోరి బందరు చేరినప్పుడు దుడుకుర్రులను ధరించిన రత్నకథలు పౌరులపై బడికొట్టి కొందరిని గాయపరిచిరి. 15 నిమిషములైనతరువాత సూపరింటెండెంటు హోమ్ గారు కాలూడేపి, ప్రిన్ సెన్ స్ట్రీలు కలయుచోట కూర్చునియున్న ఊరేగింపునద్దకువచ్చి వెల్లిపోవలసినదని ఉత్తరువుచేసెను వారు వినినందున పోలీసులు లాఠీలతో పౌరులను ప్రహరించి దాదాపు 5 గురిని గాయపరిచిరి. పోలీసులంతట వెల్లిపోయి విల్క్స్ హైస్కూల్ యెదుట గుమికూడిరి. పోలీసులు వెల్లుకుపుర్రము ఒక అధికారి ప్రజలను ఎప్పసేడు మైదానములోనికి పోనిచ్చెను. పోలీసులు వేడలిపోయినప్పుడు మిగిలినవారు మైదానమునకు ఉత్తరువు వెల్లున సూపరింటెండెంటుకి తోసుకొనిరి. అందుపై పోలీసులు రెండవసారి లాఠీలను ప్రయోగించి దాదాపు 10 మందిని గాయపరిచిరి. రాత్రి 9 గంటలకు పోలీసులు ధోబీలాడ్ నుండి పూర్తిగా వెడలిపోయిరి. ప్రజాసమావేశములూడ వెడలిపోయిరి, ఒక గంటయైనతరువాత సైనికులు గూడ వెడలిపోయిరి. కాంగ్రెస్ ఆనుపత్రికా చేర్చుకొనబడిన వారు 33, ఫీరిలో 18 మంది యిండ్లకు పంపివేయబడిరి. 15 మంది ఆనుపత్రికా చికిత్సకై చేర్చుకొనబడిరి. 8 గురు ఉపద్రవకములైన గాయములను తినిరిని తెలియుచున్నది.

కాంగ్రెస్ ఊరేగింపు
12 గంటల 5 నిమిషములకు కాంగ్రెస్ కార్యాలయము వద్ద నియోగింపబడిన పోలీసులు తీసివేయబడిరి. తరువాత పౌరులు యిదివరకు నిర్ణయింపబడిన మార్గమున వెల్లి ఎప్పసేడు మైదానమును చేరిరి. లామింగ్ టను రోడ్డు, గిర్లామబాక్ రోడ్డు మొదలగు ముఖ్యరాజమార్గముల వద్ద వేచియుండిన జనసమావేశములు కాంగ్రెస్ పూరేగింపులో చేరిరి. ఊరేగింపు లామింగ్ టన్ రోడ్డును దాటకముందే ఒక కొననుండి మరియొక కొన వరకు 25,000 ప్రజలుండిరి. ఎప్పసేడు మైదానములో ఏరు ప్రధానావించి తరువాత ప్రజలు యిండ్లకు బోయెదరు. అచ్చట ఒక పెద్ద గుంపు చాలకాలమునుండి ఓపికతో వేచియున్నది.

సర్వేంట్సు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ వార్షికోత్సవము

లక్ష్యావ్యయముల వివరము

దేవధారుగారి యువన్యాసము

పూనా, జూన్ 12:—

సర్వేంట్సు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ 25వ వార్షికోత్సవమును జరుపుకొంటున్నందున తత్సంఘాధ్యక్షులు జి. కె. దేవధారు సి. ఐ. ఇ. గారు ఈదినం ఉదయం తమ యువన్యాసములో సొసైటీ ప్రభుత్వమును జ్ఞప్తికి తెచ్చిరి. గోపాలకృష్ణ గోఖలే ద్రావిడ పట్టర్ణి దేవధారుగారు ప్రభుత్వమును దేశసేవాప్రమాణమును సొసైటీ సొసైటీని సృష్టిలోనికి తెచ్చిరి. జూబిలీ ఈసంవత్సర మే జరుగవలసి యున్నను పలువురు సభ్యులు కెల్వో హానరబిల్ శ్రీనివాసశాస్త్రి, యల్. యం. జోషి, వాజ్ దుబాయ్ గారు ఇండియాలో తమకుంటున్న అది ప్రస్తుత మాపు చేయబడెను.

సొసైటీ ఆదాయ వ్యయములను లెక్క జెప్పుచు పండిత తివారీగారు సొసైటీని వదలినను సారంగపాణి, సహానిగార్లు క్రొత్తగా చేరిన దేవధారుగారు తెలిపిరి. మరి ముగ్గురు సభ్యులగుటకు ఆభ్యాసదశయందున్నారు. 25 లేక 30 వత్సరముల వేస జేసిన తర్వాతగాని 60 వత్సరముల వయస్సునందిన తర్వాతగాని సొసైటీనుండి విశ్రాంతి బడయవలెనను తీర్మానము కావించబడెను. సొసైటీవారు పనిచేయుచున్న నూతన కాలము విశేషించుచు గ్రామ పునర్నిర్మాణమును సభ్యులు క్రొత్త పరిశీలించుచుండిరి. ఉపన్యాసములు చెప్పిరి. దర్శన మోలాపూరు లో పరిశీలన గ్రంథాలకు తాను పోయియుంటున్నవాడ వాగు తెలిపిరి. సొసైటీపని వృద్ధియగుచున్నను సభ్యుల సంఖ్య యొక్క వగు చున్నను ఆర్థిక సరిస్థితి పెంపు పరిచువలెనను దేవధారుగారు చింతనలిబుచ్చిరి. సొసైటీ కేంద్రపాలకుల పూనాలో రాజకీయార్థిక విజ్ఞానమును కొక ప్రసంగం చేయబడును. దీనికై ఆర్. ఆర్. కేలు, యం. యల్ సి. గారు లక్ష్యావ్యయముల పైగా విరాళ విచ్చియున్నారు. దీనిపైవచ్చువడ్డీ రు. 8000 ను ఈ సంవత్సరము ఖర్చుపెట్టబడును. మారకత్ ఆర్థిక శాస్త్ర పాఠశాలను స్థాపించిన డి. ఆర్. గాడ్విలు ఈ సంవత్సరము ప్రథమ పరిశోధనకు కడంగుదురు. దేవధారు గారు సొసైటీ ఆశయములను విశేషించి దేశమందలి శ్రమంతుల సహాయము వర్తించిరి.

సాయంకాలమున, దేవధారుగారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులనుగూర్చి ముచ్చటించుచు సొసైటీవారి మార్గము అన్ని సంకలను దేశాభివృద్ధికి ప్రయత్నములు పలుపుటయేనని తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

థిల్లిలో జాతీయోద్యమము

పికెటింగు జయప్రదముగా నుండుట

థిల్లి, జూన్ 9:—యమునాతీరమునను, గడియారపు సాధనధియందును పికెటింగు ఉగ్రక సాగుచున్నది. నిన్న కొంచెము వైద్యులను చూచిన మహమ్మదీయ దుకాణాదారు కూడ నేడు వలంబిర్లకు ఆసనము లొసరి విదేశవస్త్ర విక్రయము నాపిచివాడు. థిల్లి సమైక్యపాఠశాల రాయబార మొకటిపండిత మోతీలాల్ సెహ్రావారిని సందర్శించినను ఫలము లేకపోయెను. పావులు తెరిచి పికెటింగు సందర్భమున ప్రభుత్వ శోకత్యముచే గురు దురాగతములకు తాము కారకులులే కుంటున్న వర్తకులు కొందరి ప్రస్తుతము దుకాణములు మూసియుంచుటకు తీర్మానించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

144 వ సెక్షను ఉల్లంఘన

థిల్లి, జూన్ 9:—నవయాన భారతసభవారు 144 వ సెక్షను ధిక్కరించి, కర్నూల్ భాగలో సభ జరిపిరి. జనులు గూడి విదేశవస్త్రమును మద్యమును విహేష్కరించునట్లు ప్రమాణపత్రముల సంపాదించుచున్నారు. (శ్రీ ప్రె.)

శ్రీల యూరేగింపు

థిల్లి, జూన్ 9:—నిన్న శ్రీలు చాందినీచాకుగుండా ఊరేగింపు నొక దానిని తీసికొని పోయిరి. తర్వాత సభలో పండిత గోపాలకృష్ణగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రజానాథ, డా. వేది, కోష్టిసతి, శాంతిదేవిగార్లు ఉపన్యసించిరి. రాయ బహదూరు లాలానుల్లాక సింగుగారి మరణమునకు చింత చెబుచు తీర్మానము గావించబడెను. మహాత్మునినిర్వంధమునకు ఆసమ్మతి తెలుపుటకు పోలీసు ఉద్యోగమునకు రాజీనామా నిచ్చి హుకుంతుద్ గారు గూడ వచ్చియుండిరి. పోలీసులు అసంక తరిగియాడలేదు. (శ్రీ ప్రె.)

పన్నుల నిరాకరణ ప్రచారము

థిల్లి, జూన్ 9:—వలంబిర్లదశము లక్షకములు చుట్టు పట్ల నిన్న గ్రామములలో ప్రచారమునకై పోయియున్న విద్యార్థిసంఘసభ్యులు కూడ పాల్గొనుచున్నారు. నాయర్ గారు నరేలా, చుట్టుపట్ల గ్రామములలో పన్నుల నిరాకరణ మను జోధించుచున్నారు. (శ్రీ ప్రె.)

సత్యాగ్రహోద్యమము

వీహారు రాష్ట్రము

పురూలియాలో 144

ఊరేగింపులు సభలు మున్నగువానిని శ్రీ. ప్రా. కో. 144 వ సెక్షను క్రింద నిషేధించుచు నిన్నటిరోజున యుత్తర్య గావించబడెను. (శ్రీ ప్రె.)

శాసనసభ్యుల రాజీనామా

భీష్మారంధరి పోలీసువారి చర్యలయెడల తమకు గల యసమ్మతిని ప్రకటించు నిమిత్తమై కమలేశ్వరి సహాయ, అనంత ప్రసాద్ గార్లు వీహారు శాసనసభయందలి తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా జోసంగిరి. (అ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్ర సత్యాగ్రహము

కలకత్తాలో నిరువురు కాంగ్రెసువాదులు

సాత్యములేక వదలివేయబడుట

కలకత్తా, జూన్ 12:—నిన్నటిరోజున కలకత్తా కాంగ్రెసు కేంద్ర కార్యాలయమునందలి పోలీసు చట్టము 54-వ క్రింద ఆరెస్తు చేయబడిన వి. పి. విహారిగంగూలీ, నారాయణదాస్ బోస్ గార్లుకు వ్యతిరేకముగా తగినంత సాత్యము సమకూరవందువలన వారినుపురుషులు నేడు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటుచే విడుదల చేయబడిరి.

పోలీసు సోదా

లక్ష్మీవారమునాడు మధ్యాహ్నము బుట్టాబజార్ కాంగ్రెస్ కార్యాలయము శోధించబడెను. కాంగ్రెసు ప్రకటనా పత్రములు కొన్ని లాగుకొనబడినను ఆరెస్తుమాత్రము జరిగియుండలేదు.

నూతన సత్యాగ్రహనియంత తమకు తరువాత సత్యాగ్రహోద్యమమునకు నాయకత్వమును వహించుటకు హుగ్లెనివాసులగు ప్రఫుల్ల సేనీ గారిని సతీత చంద్రదాసు గుప్తాగారు నియమించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణోద్యమము

కలకత్తాలో బట్టల దుకాణములు మూసివేయబడుట

జూన్ 10వ తేదీనాడు బుట్టాబజారులో దుకాణాదారులను నెట్టి వివక్షణము లేకనే పోలీసువారు కొట్టిరి. లక్ష్మీవారమునాడు కలకత్తా సగరమునందలి గుడ్డల దుకాణములు చాలమట్టుకు మూసివేయబడినవి. మరియూడురోజులు కూడా నిరాయబడియే యుండునని తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారికి తంతి

గడిచిన మంగళవారమునాడు విదేశవస్త్ర దుకాణముల వద్ద పికెటింగు జరిగినపుడు పోలీసువారు ప్రవర్తించినరీతిని ప్రభుత్వమువారికి చెబుచు బుట్టా బజార్ బట్టల వర్తకులు నిన్నటిరోజున ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారికిని తంతివార్తల వహిరి.

ముజఫర్ పూరులో పికెటింగు

పికెటింగునకు ఫలితముగా ముజఫర్ పూరునందలి గుడ్డల దుకాణములన్నియు లక్ష్మీవారమునాడు మూసివేయబడినవి. మద్యపాన నిషేధము లాహూరులో పికెటింగు సారాదుకాణములవద్ద లక్ష్మీవారమునాడునూ పికెటింగు జరిగినది. ఆరెస్తువియు జరుగలేదు.

తుపాకీ లైసెన్సును రద్దుపరచుట

లాలా దునిచంద్ గారికి జారీచేయబడిన

యుత్తరువు

అంబాలా, జూన్ 12:—శాశ్వతవాదులు కాంగ్రెసు నాయకులనునగు లాలా దునిచంద్ గారి తుపాకీ లైసెన్సును రద్దుపరచబడినది. తుపాకీని మందుగుండు సామానును లైసెన్సు వెంటనే పోలీసువారికి యందజేయవలయునని వారు కోరబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

రౌండుటేబిల్ సమావేశము

బెసెంటు, శాస్త్రి, జోషిగార్లు కాహ్వనము

పంపి రని వదంతి

లాహోరు, జూన్ 12:—ఇంటి ఆంగ్లో-ఇండియన్ ట్రైనింగ్ ప్రకారము, ఇప్పటికే డా|| బెసెంటు, కెల్వో ఆనరబిల్ శ్రీనివాసిశాస్త్రి, యల్. యం. జోషిగార్లు రౌండుటేబిల్ సమావేశమున కాహ్వనములు పంపబడినవని తెలియుచున్నది. డా|| బెసెంటుగారు సమావేశములో పూర్ణమైన అభినివేశపరిపత్తి నిచ్చువిషయము చర్చనీయమైననే కాకున వచ్చుట కొంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది. సెహ్రావారికి చాలవరకును సమాధానపూర్వకమైనదగుటచే దాని పరిశీలించవలెననికూడ ఈమె కోరినదట.

మాక్డనాల్డుగారి ప్రకటనము

సైమన్ నివేదిక రెండవ సంపుటము ప్రచురము కాగానే ముఖ్యమంత్రి మేడ్చినాల్డుగారు హిందూదేశమునుగూర్చి ప్రకటననొకదానిని కావించ నున్నారనికూడ ఈపత్రిక తెలుపుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

ప్రస్తుత విద్యావిధానము

లాహోరు విద్యార్థుల ఖండనము

లాహోరు, జూన్ 12:—ప్రస్తుత విద్యావిధానమునెడల తమకు గల య స మ మ్మ తి ని ప్రకటిం చుట కై లాహోరు నగరమునందలి విద్యార్థులు నేడు బడులలోనూ, కళాశాలలలోనూ, మార్గాలము నేర్పరిచి, వీరి ప్రయత్నములకు ఫలితముగా సనాతనదర్శన, దయానంద ఆంగ్ వేదిక్ కళాశాలలోనూ, పాఠశాలల కొన్నింటియందునూ యుక్ మోస్తరు మార్గాలము జరిగెను.

విద్యార్థి సంఘకార్యాలయమునందలి నేటియందయము విద్యార్థులు యధికసంఖ్యాకులు సమావేశమయిరి. జట్టికన్య జాతీయపతాకమును ప్రతిష్ఠించుచు, కాంగ్రెసు పతాకముక్రింద విద్యార్థులధిక సంఖ్యాకులు జేరవలయుననియు, తమప్రాణమును సంరక్షింపవలయు ననియు నుడివెను. (శ్రీ ప్రె.)

ప్రజా కల్లోలములు

తుపాకీ కాల్పులు

ఖర్గపూరు

ఖర్గపూరు జూన్ 12:—విద్య పూరు జిల్లాలో సర్దారు సబు దివిజనులో బెయిరాయి అను గ్రామములో ప్రజల దౌర్జన్యము సంభవించెను. పోలీసువారు జనులపై తుపాకులు కాల్చిరి. ఎంతమంది నష్టమెరో ఎందరు గాయపడిరో వివరములు తెలియవు. క్రొత్త పటాలము లంతుకు పంపబడెను. కాంతి సెలకొల్పబడెను. ఇతర వివరములు తెలియవచ్చుట లేదు.

డక్కా

డక్కా జూన్ 12:—అనేక చోట్ల కొట్లాటలు దౌర్జన్యములు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. ఇందుకు ఫలితముగా ఇద్దరు హిందువులు, ఒక ఘూర్గా, 4 గురు మహమ్మదీయులు గాయపడి విట్టర్లు ఆస్పత్రిలో నున్నారు. చెబ్బలు తగలిన వారిలో నొకరు డక్కా జిల్లాబోర్డు హెడ్ క్వార్టర్లగారి కుమారులు. ఇతడు కత్తితో గతరాత్రి పాడువబడెను.

నేటి యందయము 10 గెల్ల వకు ఒక హిందువు ఇల్లు తగులబెట్టబడెను.

ఇంటిలోనివారు ఇటీవల డక్కాలో జరిగియుండిన ఆల్లరులకు వెరచి డక్కా విడిచి వెడిలిపోయిరి. వారి చరాస్తు ఇంటనే విడిచి పెట్టిరి.

నిన్న 4 గురు మహమ్మదీయులు ఆరెస్తుచేయబడిరి. పియా మొహండు బాసక్ వారి కలపగడ్డంగులు తగులబెట్టబడుట వల్ల యీ నలుగురు ఆరెస్తుచేయబడిరి.

గుజరాతు

సిమ్లా, జూన్ 12:—మొహరంపండుగ సందర్భమున గుజరాతులోని దఖాలీలో గత 9 తేదీని కొట్లాటయొకటి జరిగినట్లుగా సిమ్లాలో తెలిసినది. హిందువులయందల్ల 18 తగులబడెను. ఒక మసీదులో కొంతభాగము కూడా తగులబడెను. మొత్తము 8 తల నష్టము కలిగెను. అనేకమంది హిందువులు మహమ్మదీయులు గాయపడిరి. ఇప్పుడంతయు శాంతముగానే యున్నది. (అ. ప్రె.)

విశ్వమిత్ర

కాంగ్రెసు పరిష్కం కమిటీవారి తీర్మానమును మన్నించి ప్రకటన మానివేసిన విశ్వమిత్ర లక్ష్మీవారమునుండి మరల ప్రకటింపబడుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెటు (10-6-30)

పబ్లిక్ కాఫు

రా|| బి|| ఏ. కే. రాజయ్యగారు మద్రాసు గవర్నమెంటు రైల్వే పోలీసు జిల్లా నూపర్మెంటుగా నియమింపబడిరి.

కే. అప్పారావుగారు కర్నూలు జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగాను, రా|| సా|| సి. వి. కృష్ణస్వామయ్యగారు తూర్పు గోదావరి జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగాను, రాయ|| బి|| యు. రామారావుగారు ప్రభుత్వ వ్యాయ విద్యా కాఫు కార్యదర్శిగాను నియమింపబడిరి.

కాసననిర్వాహకాఫు

చెన్నపురి కాసనసభలో శ్రీయుక్తు జి. హరి చక్రవర్తి ప్రతురావు, ఎన్. శ్రీనివాసరావుగారు తమ సభ్యత్వముల కొసగిన రాజీనామాలు గవర్నరుగారిచే అంగీకరింపబడినవి.

రివిన్యూకాఫు

కే. కేశవరావు నాయుడుగారు కృష్ణా డిప్టీ కలెక్టరుగా తాత్కాలికముగా నియమింపబడిరి.

సి. ఎస్. హనుమంతరావుగారు కృష్ణా జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగాను,

పి. కేశవగిరిరావు పంతులుగారు ఆనంతపురం ప్రెజిడెంట్ కలెక్టరుగారు.

డి. వి. నారాయణరావు పంతులుగారు తూర్పుగోదావరి జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగాను నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధికాఫు

మద్రాసు ఆర్జునూలునకు డిప్రీ ప్రసాదరాయచౌదరి గారు ప్రెసిపాలుగాను ఎన్. కే. దేవారావు వైసు ప్రెసిపాలుగాను నియమింపబడిరి.

ఎం. వీరరాఘవరావు నాయుడుగారు జిల్లా అగ్రికల్చరలు ఆఫీసరుగా నంద్యాలకు, టి. బుధవిద్యారావు నాయుడుగారు చింతలదేవి రైల్వే స్టాకు రీసర్చి ప్రేక్షకు నూపర్మెంటుగాను నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాకాఫు

రాజయ్య రాజుర్లు విల్లమ్మగారు, రాయపురం గవర్నమెంటు ఆఫ్ఫిర్ల నూపర్మెంటుగాను, రాయపురం మెడికలు స్కూలు లెక్చరరుగాను, మద్రాసు ఎమిగ్రెంటు మెడికలు ఇన్ స్పెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

లెఫ్ట్ "విస్సెంటు జోసెఫ్, లోపెజ్" గారు మద్రాసు గవర్నమెంటు జనరలు ఆఫ్ఫిర్ల రెసిడెంటు మెడికలు ఆఫీసరుగాను, మద్రాసు గవర్నర్లు బాడీగార్డు డిప్టీ సర్జరీ మెడికలు ఆఫీసరుగాను నియమింపబడిరి.

ఇ. ఏ. వరదయ్యగారు ఆనంతపురం జిల్లా పాల్కు ఆఫీసరుగా మార్చి 18 నుండి 26 తేదీ వరకును, యు. గణపతి రావుగారు కడపజిల్లా పాల్కు ఆఫీసరుగా మార్చి 18 నుండి 28 తేదీ వరకును, లెఫ్ట్, కర్నూలు జి. కర్కవుడేగారు బల్లారి జిల్లా పాల్కు ఆఫీసరుగా మార్చి 14 నుండి 27 తేదీవరకును, నియమింపబడిరి.

డా|| జి. ప్రేక్షిట్టగారు మద్రాసు విక్టోరియా గోమా ఆఫ్ఫిర్ల నూపర్మెంటుగాను, లేడి విల్లింగ్డను మెడికలు స్కూలు నూపర్మెంటుగాను, నియమింపబడిరి.

విద్యాకాఫు

జి. కేశవగారు గుంటూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు సభ్యునిగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

ఈ గ్రెండివారు జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు సభ్యులుగా ఆయా నియోజక వర్గములచే సెన్సుకోబడిరి.

కె. నాగేశ్వరరావుగారు కర్నూలు (కర్నూలు తాలూకాబోర్డుచేత)

పి. వి. నారాయణరావు పాత్రుడు, ఎం. శ్రీలోచన పాత్రోగారు గంజాం (బరంపురం తాలూకాబోర్డుచేత.)

శ్రీమాన్ క్యామసుందర పాథిగారు గంజాం (పర్లా కిమిడి మునిసిపలు సంఘముచేత.)

ఎస్. సీతారామయ్య పంతులుగారు తూర్పు గోదావరి (వీతాపురం తాలూకాబోర్డుచేత.)

మిన్. ఇ.వి. లోహాన్దగారు కృష్ణా (బాప్తిస్టు మిషను చేత.)

పి. వెంకటకృష్ణయ్య నాయుడుగారు కడపజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు ప్రెసిడెంటుగా యెన్సుకోబడిరి.

జాడీషియలు కాఫు

చిత్తూరు దొర స్వామి ముదలియ్యగారు జిల్లా మన పలుకు గూడూరునకును,

మాడభూషి రంగనాథాచారిగారు బరంపురమునకును, శ్రీనివాసాచారి వరదరాజయ్యగారు పార్వతీపురమునకును నియమింపబడిరి.

ఎక్జెన్సివ్ కాఫు

కలకత్తా పోస్టుమాస్టర్సు బెంగాలుగవర్నరుగారిసర్క్యులరు

కలకత్తా కాంగ్రెసుసంఘములకు తంతివార్తలు వచ్చినచో నిలిపివేయవలెను

బెంగాలురాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము బెంగాలు సత్యాగ్రహసంఘము, పై రెండుసంఘముల సభ్యులు, ఉద్యోగులు (2) బెంగాల్ పీవీ డిపార్టుమెంట్ కాన్సిలు, (3) బెంగాల్ సేవనల్ మిలీషియా, పై దానిలోని సభ్యులు, (4) అబ్దుల్ కలాంజాద్, పూర్వదాస్ - ఈ పై వ్యక్తులకును సంసభకును పంపబడు తెలిగ్రాముల నన్ను టిని నిలిపివేసి వెంటనే వానిని పోలీసు డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరు జనరలుకు పంపవలెను" అని బెంగాలు గవర్నరుగారు అజ్ఞాపించిరి పోస్టుమాస్టరులకు ఒక సర్క్యులరు పంపబడినది కలకత్తానుండి ఒక విశేషిర్ల స్వరాజ్యకు తంతివార్త సంపెను. (అ. ప.)

కలకత్తాలో వలంటీరులపై కేసులు

సురేశ్ దేవ్, నిరేంద్రదత్తు, శిశిరకుమార చౌదరి, నతీశ్ చంద్రదాసుగుప్తగార్లు కేసుల విచారణ

కలకత్తా, జూన్ 11:—పైవారినందరిని మరి 20 మంది వలంటీరులను నిన్న రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కార్యాలయమున ఆరెస్టుచేసిరి. నేడు వారిని రిమాండులో నుంచిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తా సీనీమాలవద్ద పికెటింగులు విరమించుట

కలకత్తాలో సీనీమాలవద్ద థియేటరులవద్ద పికెటింగు 8 వ తేదీ ఆదివారమునుండియు నిలిపివేయబడినది. (అ. ప్రె.)

పోలాపూరులో సైనిక కాసనమును విరమించుట

బొంబాయి ప్రభుత్వ సంఘమువారి ఆలోచన

బొంబాయి, జూన్ 11—పోలాపూరులో సైనిక కాసనమును విరమించుటచూర్చి బొంబాయి ప్రభుత్వ సంఘము వారు ఆలోచించుచున్నారు.

100 మంది వలంటీరులు పూనానుండి పోలాపూరుకు వెళ్లుట

పోలాపూరులో జాతీయ పతాక నిషేధ కాసనమును ధిక్కరించుటకు మొదటి దశముగా 100 మంది వలంటీరులు జాతీయపతాకములను ధరించి పూనానుండి బయలుదేరిరి. అని ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియా పత్రిక ప్రకటించెను. (ప్రీ. ప్రె.)

రైల్వేకంట్రాక్టరు ఆంక్ష

కాంగ్రెసుజోక్యముగల కంట్రాక్టర్ల పేర్లు తొలగింప బడినవి

మియ్యవ్యాపి జూన్ 10:—అధికారులు ఆమోదింపినకంట్రాక్టర్లు కొందరురైల్వేవారికి కలరు. సడరుకంట్రాక్టర్లు పట్టికయొకటికలరు. ఇప్పుడుకాంగ్రెసు ఉద్యమములో జోక్యము కలుగజేసికొని తిరుగుచున్నందులకై సడరుకంట్రాక్టర్లు పట్టికలోనుండి తొలగింపబడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

కల్లుపాటలు ప్రీలపికెటింగు

50 ప్రీ వలంటీర్లు పికెటింగు చేసిరి

రాజాం, జూన్ 10:—రాజావద్ద కల్లుపాటలు జరుగు సందర్భమున 50 మంది ప్రీ వలంటీర్లు పికెటింగు చేసిరి. 8 దుకాణములకు మాత్రమే పాట పాడబడినది. మొత్తము 65 లకు పాడబడినది. ఈదుకాణములకే యిదివరకు రు. 800 నమూలు వచ్చియుండెను. (ప్రీ. ప్రె.)

అబ్దులు కరీంసాహెబుగారు విశాఖపట్నం సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి

పబ్లిక్ వర్క్స్ కాఫు

వెంకటాచలయ్యగారు మధుస్వామయ్యగారు బల్లారి పబ్ డివిజనుకు అసిస్టెంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

వైద్యకాఫు

ఎన్. మంగళరావుగారు రాయపురం మెడికలు స్కూలు అసిస్టెంటు నూపర్మెంటుగాను, సర్జరీ లెక్చరరుగాను, తాత్కాలికముగా నియమింపబడిరి.

వి. సి. గోవిందమూసగారు రాయపురం మెడికలు స్కూలు అసిస్టెంటు నూపర్మెంటుగాను, కెమిస్ట్రీ లెక్చరరుగాను, నియమింపబడిరి.

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు (13-6-1930)

"స్వదేశీ మిల్లునూలు ధరలు"

40 నెం నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రు	5-1-0
" " " టి. ప్రేస్ మిల్లు	రు	4-12-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రు	4-14-0
30 నెం నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రు	4-2-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రు	4-1-0
" " " మినెరాస్ మిల్లు	రు	4-1-0
20 1/2 నెం నూలు (10 పౌనులకట్ట) చూరై మిల్లు	రు	6-8-0
20 నెం నూలు (10 పౌనులకట్ట) మధుర మిల్లు	రు	6-10-0
" " " బకింగుహోం, కర్నాటిక్ మిల్లు	రు	6-7-0
" " " టి. ప్రేస్ మిల్లు	రు	6-5-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రు	6-6-0
" " " గోకాక్ మిల్లు	రు	6 8-0

ఇత్తడి, రాగి కేకుల ధరలు

ఇత్తడి కేకులు (బారవ 1-కి) "డిట్ మాన్"	రు	222-0-0
" " " క్యూసార్"	రు	215-0-0
రాగి కేకులు (బారవ 1-కి)	రు	280 0-0 టు 285 0-0

సిమెంటు ధరలు

గిల్లింగుహోం ("చెయ్యి" బ్రాండు) పీపా 1-కి	రు	11-2-0
" " " బస్తా 1-కి	రు	8-5-0
ఇటాలియన్ ("సలోనాటవర్" బ్రాండు) పీపా 1-కి	రు	9-8-0
" " " బస్తా 1-కి	రు	2-10-0
డేవిస్ (ఓ. కే.) బ్రాండు) పీపా 1-కి	రు	9-12-0

చక్కెరధరలు

జావా చక్కెర (రెడీరేటు) బస్తా 1-కి	రు	24-18-0
" " (ఫార్వర్డురేటు) " జావా	రు	24-4-0
బీటుచక్కెర (రెడీరేటు) " "	రు	

వేరుశనగనూనెధరలు

"ఎక్స్ పెల్లర్" (1-వ రకము) బారవ 1-కి	రు	
" " (2-వ రకము) " "	రు	
"చెక్కు" " " "	రు	97-0-0
"విరుదునగరు" " " "	రు	98-8-0
అముదము (మిల్ డెలివరి) " "	రు	90-0-0

పదునచేసినతోళ్ల ధరలు

అవుతోలు (8-8 1/2) అవ్ కంట్రిన్	రు	0-11-0 టు 0-11-6
" " (తేలిక) " "	రు	0-14-0 టు 0-14-6
" " (8-8 1/2) బెంగుళూరు	రు	0-11-6 టు 0-12-8
" " (6 1/2-7) " "	రు	0-13-6 టు 0-14-0
" " (తేలిక) " "	రు	0-14-6 టు 0-15-6
" " (8-8 1/2) బెజవాడ	రు	0-11-6 టు 0-13-8
" " (6 1/2-7) " "	రు	0-13-6 టు 0-13-9
" " (7-7 1/2) విజయనగరం	రు	0-12-6 టు 0-13-0
" " (6-6 1/2) " "	రు	0-13-6 టు 0-14-0
" " (7-7 1/2) వీలూరు	రు	0-12-6 టు 0-13-0
" " (5-5 1/2) " "	రు	0-14-6 టు 0-15-8
గేడతోలు	రు	0-9-0 టు 0-9-6
గేడమాడతోలు	రు	0-13-0 టు 0-13-9
అవుమాడతోలు	రు	1-5-0 టు 1-8-0
మేకతోలు "ప్రైము"	రు	2-2-0 టు 2-8-0
" " "మిడియము"	రు	2-0-0 టు 2-1-0
గాత్తుతోలు "ప్రైము"	రు	2-5-0 టు 2-7-0
" " "మిడియము"	రు	1-14-0 టు 2-2-0
" " "మట్టాడమిడియము"	రు	1-14-0 టు 2-0-0

వేరుశనగపప్పు ధరలు

మెషిన్ రకము (ఫ్రెంచి బారవ 1-కి)	రు	39-0-0 టు 39-8-0
సాదారణరకము " "	రు	35-8-0 టు 36-0-0

వెండిబంగారముల ధరలు

సవరను 1-కి (బ్రాఫుధర)	రు	13-9-3
" " (చిల్లరధర)	రు	13-9-6
బంగారము తులం 1-కి (ఇంగ్లీషుబార్)	రు	21-12-0
" " (మింటుబార్)	రు	21-8-0
వెండి 100 తులముల బార్ 1-కి	రు	48-12-0
" " తులం 1-కి	రు	0-8-8

తుంగతంవర-అగ్రహారం

కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగా యాగ్రామము నాయుడు కరణములు తమపదవులకు రాజీనామాచేసిరి.

కరణముగారు శ్రీ నాగలకొండ వెంకటాచలము గారు తే 2 దిన హీరమండలంలో బహిరంగసభలో ప్రస్తుత దేశపరిస్థితుల గూర్చి యుపన్యసించి మరుసటి దినమే లక్ష్మీనరసు పేరు దయచేసినారు.

8-6-30 తేది తెల్లవారేసరికి పోలీసు డి ప్యూటి మాఫరంపెండెంటు, సర్కిల్ యినస్పెక్టర్లు, 2 పోస్ట్ కానిస్టేబులు, 12 జవానరులు వచ్చి నారు. హీరమండలంలో కొందరిని అరెస్టుచేయుదురని వచింతి ప్రబలి నది. మధ్యాహ్నం 12 గంటల సమయములో సర్కిల్ యినస్పెక్టరు ఒక పోస్ట్ కానిస్టేబులతో కలిసి మోటారుతో తుంగ తంవర రాజీనామా నిచ్చిన గ్రామభుక్తగారివద్దకువెళ్లి విమ్మడి, నూ. గారు రమ్మన మని చెప్పి మమ్మల పంపించినారు గాన రావలె నని పిలిచిరి. అరెస్టుచేయుదురా అని అడుగగా మాట్లాడవలెను గాన రావలె నని చెప్పిరి. సరేనని భుక్తగారు శ్రీ ప్రభాకర్ శేషరత్న శాస్త్రిగారు, (జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రి గారి జనకసోదరులు) మోటారులో కూర్చుని హీరమండలం వచ్చినారు.

మాఫరంపెండెంటు గారు మాచి మీరేనా భుక్త గారు? మీరేనా రాజీనామా యిచ్చిరి? శాస్త్రి—అవును.

నూ—కాంగ్రెసులో చేరితిరా?

శాస్త్రి—అవును.

నూ—ఈతెచ్చెట్లు నరసింహమని చెప్పితిరట. నిజమేనా?

శాస్త్రి—అవును.

నూ—మిమ్ము అరెస్టుచేసిరిని-అని చెప్పి ఆ మోటారు లోనే శ్రీకాకుళం సబ్ కలెక్టరుగారివద్దకు తీసికొని వెంటనే వెళ్లిరి.

చొర్రంగి అగ్రహారం

మాడుకొమ్మల వింతకొబ్బరిచెట్టు

శ్రీ వంకాయల సూర్యనారాయణగారి పెరటి ఆవరణలో కొబ్బరిచెట్లు గలవు. అందులో ఒకచెట్టు సుమారు 20, 22 మూరలు పొడవు పెరిగి అచ్చట చెండుకొమ్మలన్ను ఆ చెండుకొమ్మలలో ఒకకొమ్మకు యింకొక కొమ్మ యున్నుగలవు. ఆ మాడుకొమ్మలను సుమారు 2 మూరలపొడవున గలవు. ఆ మాడుకొమ్మలు మామూలుకొబ్బరిచెట్టువలె మట్టలతోను, మాడుచెట్టుకుగల కాయలు గెలెతోను ఉన్నవి. ఇంత ఆశ్చర్యముగాను ఇంత పుష్కలముగాను పండుమన్న కొబ్బరిచెట్టు ఇంకెవరకు యెప్పుడు మాడలేదు. (ఒకటిలేఖరి)

తుని

శ్రీయుత కోడేటి రంగారాయలుగారు మా గ్రామము నుండి 6 మాసముల కంతసేతుకు పాత్రులై శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున కరిగిన పిమ్మట మా గ్రామమున శ్రీమంతులును తునివరదలకు ప్రజల కభిమంతులగు అన్నదానాదులొనర్చి ప్రభుత్వము వారి మన్ననలకు పాత్రులైనవారను సుమారు 28 సంవత్సరముల ప్రాయముగల యువకులును శ్రీమంతులతో జోగయ్య శాస్త్రిగారున్ను, బాలకవి వెంకటేశ సదాశివబ్రహ్మచారిగారును, మద్దల సత్యనారాయణగారు అను ముగ్గురు యువకులను తుని ప్రజలలో సత్కరింపడముం యుత్సాహము పురిగొల్పి నేడుదయం 9 గంటలవేళ వడలి జోగయ్యశాస్త్రిగారి మేడలో సాల్పు ఆస్తు 74 నీ సెక్కునుక్రింద అరెస్టుఅయి మ-రా-రా-శ్రీ, కాక నాడ సబ్ డివిజనలో మేజిస్ట్రేటుగారివల్ల 6 మాసముల కఠిన శిక్షనుపొంది నేడు మెయిలులో రాజుమండ్రిజైలుకు గొంపోబడిరి. ఆ గర్భశ్రమంతులగు శ్రీవడలి జోగయ్యశాస్త్రిగారిని కూడా, సి. క్లాసులో నేవేసిరి. మా గ్రామమున ప్రజలయొక్క హింస విన్ను మట్టివది. పైనజెప్పిన ముగ్గురు శిక్షించి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు తమబసకు పోవుచుండగా కోర్టు యావరణలో గురుగూడిన తేలకొలది ప్రజాసమాహము వారివెంటబడి మహా త్యాగాంధీకై యని కేకలపరిమితముగావైచిరి. దానిని సహించలేక మా పోలీసు సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరుగారు శ్రీయుతుల అచ్యుతరామయ్య అను వారింటిరు చేతినుండి జాతీయపతాకము లాగివేయ ప్రయత్నించెను. ఈ వారింటిరు వయస్సు 15 వత్సరములు. కాని ఆ చిన్నవాడా జెండానియ్యలేదు. విఫలమనోరథులైన సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరుగారు 1 సబ్ యిన్స్పెక్టరు ముగ్గురు సామాన్యపోలీసువారితో నాబాలినిచెబడి కొట్టి యా జండాను లాగుకొనిరి. కాని యా బాలుడుచూపిన ధైర్యము వర్ణనాతీతమై యుండెను. చాలాసేపు పైనమూడిన తర్వాతగాని యా జెండా వత్తుడు వారికియ్యలేదు. మా గ్రామమున యింకా 10 మంది వారింటిర్లు కలరు. వారందరు సత్య త్యాసముతో వనిజేయుచున్నార. వైవారు ముగ్గురు నాయకులు జైలుకు పోయినను వారు ద్వీపకీకర్తౌత్సాహముతో పనిజేయుచున్నార. (ఒక విలేఖరి)

ఆంధ్రపత్రిక

విడిపత్రికల అమ్మకము

ఆంధ్రపత్రిక యొక్క విడిపంపికలు నేటినుండియు (9-6-30) మద్రాసు నగరములో మాత్రము శనివారము తప్ప మిగిలిన దినములందు పత్రిక 1-కి 0-1-0 చొప్పున అమ్ముబడును. శనివారమునాటి పత్రిక 0-1-6 లకు అమ్ముబడును.

ఈ దిన పత్రిక యితర గ్రామములలోను రైల్వేస్టేషనులలో నున్న హిగ్గెనుబాతము పుస్తకశాలలోను ప్రతి 1-కి 0-1-6 చొప్పున అమ్ముబడును.

మద్రాసు నగరములో యా క్రింద పేర్కొనిన ప్రదేశములందు పత్రికలు అమ్ముబడుచున్నవి:-

- (1) బ్రాడ్వే ట్రాములైనుకూడలివద్ద
- (2) గోవిందప్పనాయకువీధి(అర్యభవన సమీపమున)
- (3) మింటు వీధి (తెమతాంగినవద్ద)
- (4) మాంట్యూరోడ్డు (రాండుతాళావద్ద)
- (5) తిరువళిక్కేణి (వైకాపురోడ్డు)
- (6) ఎగ్మూరు (స్టేషనువద్ద)
- (7) సెంట్రలు స్టేషను(హిగ్గెనుబాతముపుస్తకశాల)
- (8) మెలాపూరు (లజ్ రోడ్డు బస్సు స్టాండువద్ద)
- (9) చూలై మోరోడ్డు వేదగిరి శెట్టి

బి. ఎల్. పరీక్ష ఫలితములు

గత బి. ఎల్. పరీక్ష ఫలితములు చాల ఆకాశాంగికరముగానున్నవి. 100 కి 20 నుండి చొప్పున పరీక్షయందు తీర్థులగుట బట్టి యీ పరీక్ష ఫలితములు చాలా ఘోరముగా నున్నవని స్పష్టపడుచున్నది. గత 10 సంవత్సరములలో నెన్నడు గూడ యంత ఘోరము జరిగియుండలేదు. రిజల్టుల నెం. 217 వరకును ఫలితమును కొంతవరకు న్యాయముగానే యున్నవి. అనగా 100 కి 50 లేక 45 గురు కృతార్థులయ్యిరి. ఈ నెం. తరువాత మాత్రము 100 కి 10 మంది మాత్రమే కృతార్థులయిరి. ఇది చాల ఘోరము. 217 నెం. వరకు మద్రాసు లాకాలేజి విద్యార్థుల నెంబర్లు కావచ్చును. ఆ తరువాత నెంబర్లు తిరువేండ్రం విద్యార్థులయొక్కయు ప్రైవేటు విద్యార్థులయొక్కయు నెంబర్లు కావచ్చును. కాబట్టి యీ ఫలితములు తిరువేండ్రం విద్యార్థులకును, ప్రైవేటు విద్యార్థులకును యెక్కువ లాభకరముగా నున్నవి. నిజముగా ప్రైవేటు విద్యార్థులు పడుచున్న కష్టములు అధికము. కాబట్టి వారి విషయమెక్కువ దయతో విచారించబడవలెను. మరియు, 1932 సం॥ నుండి బి. ఎల్. కోర్సు కి సంవత్సరములకు నెంచబడును. కాబట్టి, ప్రస్తుత పరీక్షయందు తీర్థులు కానట్టి విద్యార్థులు చాల దురవస్థకు పాలుపడుదురు. కాబట్టి వీరి సహాయముకోరకైనను, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము సిండికేటువారును, పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ డైరెక్టరుగారును, గత పరీక్ష ఫలితములను పునర్విచారింపి మరయుక అనుజంధ పట్టికను ప్రకటింతురగాక. "ఒక అభిమాని"

రాటము—కొత్తపద్ధతి

రాటముమీద నూలుపడుకు పద్ధతిలో నవీనపద్ధతిని గుఱించి చదువరులకు చూపుటకు కోరుచున్నాను. ప్రస్తుతము రాటముమీద ఒకరే నడుచుచున్నాడు. యిట్లుగాక యిద్దరు నూలుపడుకుటకు వీలున్నది. మామూలు కదురుకంటె 3 అంగుళము లెక్కువ పొడుగుగానున్న కదురు రాటమునకు తగిలించవలెను. గిలకను కదురునకు మధ్యగా కిగింపుచేసి, కదురునకు రెండువైపులను యిద్దరు కూర్చుండి రాటము తిరుగుచుండగా ఏకకాలముందు 2 పీటలతో నూలుతీయవచ్చును. కాని ఆయిద్దరి కిని నూలుపడుకుటలో సమమైన సమర్థత ఉండవలెను. లేనిచో ఒకరికొకరు ఆటంకము కలుగచేయుదురు. అట్లుకాక యిద్దరికి సమమైన సమర్థతగల్గినచో, ఏకకాలముందు యిద్దరు ఒకే రాటముమీద పడుకుచు, ఒక పొడుగునకు బదులు రెండు పొడుగుల నూలును తీయగలరు. మరియు రెండుచర్మములపని ఒక రాటముమీదనే నెరవేరును. ఇకమిందు నూలుపడుకు వారు యీపద్ధతిని అవలంబించ గోరెదను. గొడుగుపేట. } భాగవతుల రామారావు. బందరు.

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు గుంటుపల్లి, వెంకటప్పయ్యగారు యాక్రింది తీర్మానములను రాబోవు గుంటూరు తాలూకాబోర్డు మీటింగులో తీర్మానించుటకు పునపాదించుచున్నామని ప్రెసిడెంటుగారికి వ్రాసినట్లు వారు తెలుపుచున్నారు.

(1) గుంటూరు తాలూకాబోర్డు పుపాధ్యాయులందరు తక్కిమీదను రాటముమీదను నూలుపడుకుట నేర్పుకొనుట.

(2) నూలుపడుకుట రానిచో పుపాధ్యాయుని పదవి పరిమిలెంటు చేయకుండ దనినీ.

(3) ప్రతి శనివారం ఉదయం 7 గంటలకు 3 వ తరగతిపైనున్న విద్యార్థులందరును పాఠశాలలో సమావేశమై ప్రత్యేకముగా నూలుపడుకుటను నేయుటను ఆదినం ఉపయోగించవలెను. తక్కితలు అన్నియు ఉపాధ్యాయులు తయారుచేయవలెను.

4. నేతపనినేర్పిన ఉపాధ్యాయులకు ప్రత్యేకముగా అలవెన్సు యిచ్చుటకును.

5. బోర్డు భవనములన్నిటిమీదను జాతీయపతాకములు నెలకొలుపుటకు.

6. బోర్డుపాఠశాలలన్నిటిలోను మహాత్ముని చిత్రపటములుండటకును.

7. అభీనుపుష్కరిగర్భులందరును ఖద్దరు ధరించవలెనని తీర్మానించుచున్నాము.

8. గుంటూరుజిల్లా నాయకులకు వేపా సుబ్రహ్మణ్యం బాగ్దరుగారిని శిక్షించినందుకు గవర్న మెంటుపరిపాలనను యీ బోర్డువారు ఖండించుటకున్నా సుబ్రహ్మణ్యంగారిని అభినందించుటకు తీర్మానించుటకున్నా.

(9) దేశనాయకులను అనేకమందిని కారాగారంపాలు చేసినందులకు గవర్న మెంటు పరిపాలనను నిరసించుచు నాయకులను అభినందించుటకు.

ఖద్దరుకుగాను తిరుపతికి వచ్చువారికి

మా విశ్రయ కాలయందు విశేషముగా ఖద్దరు దొరకగలదనే నమ్మకముతో, నెల్లూరుజిల్లాలో గూడూరు వెంకటగిరి మొదలగు స్థలములనుండియు కడప నందలూరు మొదలగు స్థలములనుండియు అనేకులు ఇచ్చటికి విచ్చేయుచున్నారు. ఇచ్చట పురవాసుల డిమాండు తీసుపుటకు మాడ స్థావరేని కారణము. చేత స్పృహలేవులకు పాలయి మరలి వెళ్లుచున్నారు.

మేము విశేషముగా స్థావర తప్పించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. పరుకు విశేషముగా వచ్చిన యెడల మేము ఆంధ్రపత్రిక ద్వారా తెలిపెదము. మాకు జాబులు వ్రాసిన యెడల యీసంగతిన్ని బదులు వ్రాసెదముగ్రాని పుచ్చాలెవులు పెట్టుకొని యంత దూరము ఖద్దరుకుగాను రావలదని విజ్ఞప్తి.

కొత్తపల్లి సుబ్బణ్ణాచార్యులు,

ఆవరగి మేనేజరు, చరఖాసంఘ ఖద్దరుశాల, తిరుపతి.

విజయవాడ కార్మికసంఘము

గవర్నరుపేట బెజవాడ

15-6-30 తేది సాయంకాలం 6-30 గంటలకు అరేజ్ డత్ పేట చివరనున్న కార్మిక పురమునందు పైసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనుటకున్నా కార్మికాభివృద్ధికరములగు పద్ధతుల నాలోచించుటకును సభజరుపడుచు గాన యావస్థుండి కార్మికులన్ను ఆభిమానులున్ను గడచేయప్రార్థింతు.

గుంపెని హనుమంతరావు,

కార్గిలర్మి.

కర్నూలు డి॥ మునసబు కోర్టులో

O. S. No. 1112 of 1929.

వాది.....తీంగం వెంకటస్వామి

ప్రతివాది...యింధూపురం పేడం సుబ్బయ్య

ఈనెంబరులోని వాది ప్రతివాదిపైన ప్రామిసరునోటు మొత్తమును రాబట్టుకొనుటకుగాను దావాదాఖలుచేసి పుంటున్నారు. యీ దావా 19-6-30 తేదికి వాయిదా వేసివున్నారు గనుక యేమయిన ఆక్షేపణ పున్నవారు 19-6-30 తేది వై కోర్టువారి యెదుటహాజరుఅయ్యి తెలుపుకోవలయుననే సంగతి యిందువలన తెలియచేయడమయినది.

హిందూసమాజము-రాజమహేంద్రవరము 1930 సం॥రం భగవద్గీతా పరీక్షలు

1930 సం॥రం ఆగష్టు నెలలో ఆఖరు ఆదివారము రోజున జరిగే పరీక్షలకు యీదిగున నుదహరించిన పతనీయ గ్రంథములు నిర్ణయింపబడినవి.

ఉత్తమపరీక్ష 1930 సం॥రం పతనీయగ్రంథములు

1. హిందూసమాజంవారిచే ప్రచురింపబడిన భగవద్గీత ఆంధ్రవచనము (పూర్తిగా) వెల 0-6-0 తైండు 0-8-0.
2. హిందూసమాజం వారిచే ప్రచురింపబడిన సనాతనధర్మము (పూర్తిగా) 0-12-0.
3. ఇంగ్లీషులో Primer of hinduism by D. S. Sarma 1-0-0.

4. సమాజంవారిచే ప్రచురింపబడిన గీతాతత్త్వము లో 69 పేజీ లగాయిత 92 పేజీ ఆఖరువరకు అనగా కర్మ మార్గము, భక్తిమార్గము, భక్తియోగము, భక్తిపథము మోక్షమెట్లు కలుగును. ధ్యానయోగము, జ్ఞానయోగము, జ్ఞానములన లాభము అనుభాగములు 0-10-0

సమాజంవారిచే ప్రచురింపబడిన ద్వాదశస్తోత్రములు లోని ఒకటవ నాల్గవ అధ్యాయములలోని స్లోకములు ఆర్థం సహా వల్లవేయవలెను 0-4-0.

సాధారణపరీక్ష 1930 సం॥రం

1. హిందూసమాజంవారిచే ప్రచురింపబడిన భగవద్గీత ఆంధ్రవచనములోని మొదటి ఆరుఅధ్యాయములు 56 పేజీలు వెల. 0-6-0 0-8-0.
2. హిందూసమాజంవారిచే ప్రచురింపబడిన సనాతన ధర్మములు (తెనుగు)లోని 1,2,6,7,8 అధ్యాయములు 0-12-0.
3. హిందూసమాజంవారిచే ప్రచురింపబడిన గీతా తత్త్వములోని ఆర్థవచనము, ఈశ్వరుని విశ్వరూపదర్శనం అర్థము సహా 0-10-0.
4. హిందూసమాజంవారిచే ప్రచురింపబడిన ద్వాదశస్తోత్రములోని మొదటి అధ్యాయము ఆర్థంసహా వల్లవేయ వలెను. 0-4-0.

పై గ్రంథములన్నియు గీతాపరీక్షల కార్యదర్శి హిందూ సమాజం రాజమండ్రి అని వ్రాసిన దొరకును.

బహుమానములు

ఉత్తమపరీక్ష :—బహుమానములు రు 50, 30, 25, 15, 10, 5, 5.

సాధారణపరీక్ష :—బహుమానములు రు 40, 30, 25, 15, 10, 10, 5, 5, 5, 5, 5, 5.

పై చెప్పిన నగదు బహుమానములుగాక అర్హులని యెం చబడిన విద్యార్థులకు చగదు బహుమానములుగాని, పుస్తక బహుమానములుగాని యివ్వబడును.

మరొకటి :—పరీక్షలకు నియమింపబడిన పతనీయగ్రంథము లను విద్యార్థులు శ్రద్ధగాను, సమగ్రముగాను పఠించినచో నుల భముగా కృతార్థులగుటయేగాక బహుమానములుహడా పొంద గలరు.

ద్రోణరాజు చిన కామేశ్వరరావు

మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య.

రాజమండ్రి. కార్యదర్శులు,

నియమములు

1. ఉత్తమపరీక్షకు కాలేజీలో చదువుకొంటూ ఉన్న వారున్న కాలేజీలలో చదువకపోయినా 25 సం॥ల లోపు వయస్సుగల యితరులున్నా రావచ్చును.

2. సాధారణపరీక్షకు ఏనుగులలో నయినా చదువు కొంటూఉన్న విద్యార్థులు మాత్రమే రావచ్చులు. ప్రామాణ్య ధ్న, ప్రైనింగునూర్ణ, సంస్కృతపాఠశాలలు, దేశీయవిద్యా లయములు, పీటిలో చదువుకొంటూవున్న వారందరు పరీక్షకు రావచ్చును.

3. రెండుతరగతులవారికిన్ని భగవద్గీత, గీతాతత్త్వం కల్పి ఒక ప్రశ్నపత్రమున్ను తక్కిన పుస్తకములమీద ఒక ప్రశ్నపత్రమున్ను మొత్తము రెండుప్రశ్నపత్రములు యివ్వ బడును.

4. పండ్లండువంతులలో ఏడువంతుల మార్కులు వచ్చినవారు మొదటితరగతిలోను అయిదువంతులు వచ్చినవారు రెండవతరగతిలోను చేర్చబడెదరు. కృతార్థులయినవారి కంద రకు సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వబడును.

5. ఉత్తమపరీక్షలో కృతార్థులయినవారిలో కాలేజీ విద్యార్థులలో ఇద్దరికయినా తప్పకుండా నగదు బహుమాన ములు యివ్వబడును.

6. ఇంతకుముందు మొదటిరెండు బహుమానములలో దేనినంటూ వుచ్చుకొన్న వారు తిరిగి ఆపరీక్షకు మరీయేనగదు

బహుమానమైనా వుచ్చుకొంటే మొదటి బహుమానముకొరకే ప్రయత్నించవలెను. ఇతరబహుమానములు యివ్వబడవు.

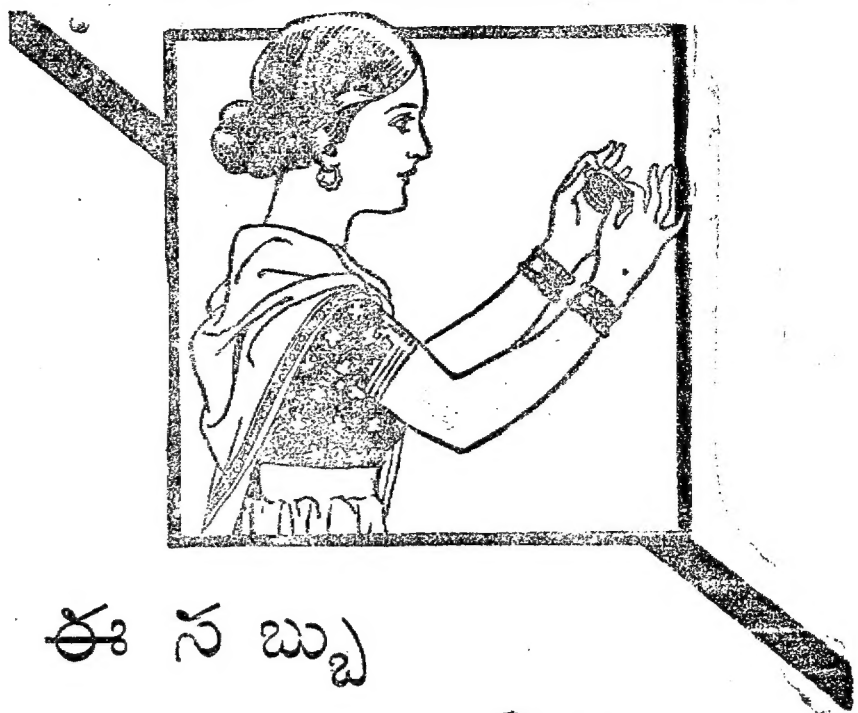
7. దరఖాస్తులు జూలై 31 లేదీలోపుగా పంపవలెను. దరఖాస్తుతో ఈక్రిందివివరములు వుండవలెను. 1 పూర్తిపేరు, 2 తండ్రిపేరు, 3 జాతి, 4 వర్ణము, 5 నియమస్థ, 6 చదువు చున్నకాలేజీ లేక బడి, 7 ఏతరగతి చదువుచున్నది, 8 నివాసము (దగ్గరవున్న పోస్టాఫీసుసహా), 9 యింటకుముందు ఏదయినా బహుమానము వుచ్చుకొన్నాలో ఏదెన్నెనిము, ఎంతకే ప్రధానోపాధ్యాయుడు, లేక ప్రెసిపిటాలు, లేక మేనేజరు, లేక ఒక సంఘముయొక్క కార్యదర్శి లేక యిద్దరు నెహ్రువు మ్యల సంతకములు.

8. 1930 సం॥రం ఆగష్టు నెలలో ఆఖరు ఆదివారం రోజున పరీక్షలు జరుగును.

9. పరీక్షజరుగునపుడు ముందు తెలియచేయబడును.

10. కార్యదర్శికి వ్రాసినచో అచ్చుపత్రాస్తు ఫారాలు దొరకగలవు.

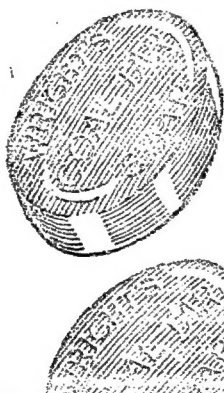
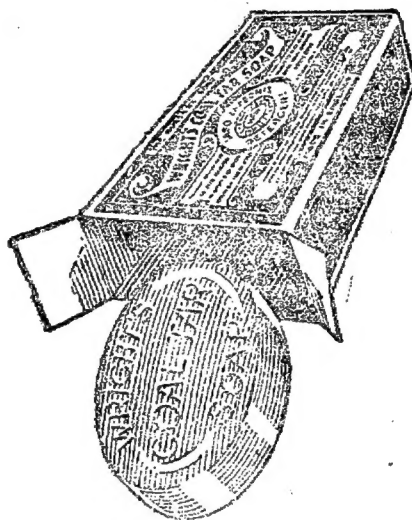
11. ఉత్తమపరీక్షకు ప్రవేశగును 1-0-0 సాధారణ పరీక్షకు 0-8-0 దరఖాస్తుతో 1930 సం॥రం జూలై నెల 31 వ లేదీ లోపుగా కార్యదర్శికి పంపవలెను.

ఈ సబ్బు

మీ యాకృతిని

సంరక్షించును

WRIGHT'S
COAL TAR
SOAP

Sole Representative for India Burma and Ceylon.
T. S. K. GILLIET,
Stronach House, Graham Road, Bombay.

హిందూదేశమందు గల అత్యుష్ణము వలన కలుగునష్టమును, శరీరయాకృతిని, స్వచ్ఛతను గాపాడగలిగి, చర్మ వృద్ధి చేయగలిగినది రైట్సు కోల్ టార్ సబ్బు యొకటి మాత్రమే. దీనియందు గల ఓషధీశక్తులవలన అంటువ్యాధులను రాకుండ గాపాడ గలదు.

కాని మీ ఆరోగ్యము, యందము కొరకు ఎల్లప్పుడు రైట్సుకోల్ టార్ సబ్బునే ఉపయోగించుదు. ప్రతిపెట్టె యందును మూడు పెద్దబిళ్ల లుండును.

బంగారుపెన్నెగల సబ్బు.

ఆముదాలవలనలో రాజీనామాలు

గ్రామాధికారులపై కేసు

శ్రీయుతులు ప్రసన్నా యజ్ఞేశ్వరశాస్త్రి

నాగులకొండ చలమయ్యగార్లకు శిక్షలు

ఆముదాలవలన, మొదటిరెండు జిల్లాలోని మంగళవర, గుంటూరు, చలమయ్య, వీరిద్దరు రాజీనామాలు నిచ్చి సంఖ్య 107 వ కేసును, శ్రీయుతులవారు చెరి రు 5000 లకు పూచీపట్ట నియంత్రణను పీరిజిద్దరిని తీసికొని వారందు కంగీకరింపలేదు. అందుపై నేను ఉదయము ఆముదాలవలనలో నాగి తాగ నాగులకొండ నిజిల్లాకు నిధింపబడినది. శాస్త్రి గారు మంగళవర గ్రామమునకు మునసబుగానున్నారు. చల మయ్యగారు పై గ్రామమునకు కరణము. (ప్రీ. ప్రె.)

జాతీయపతాక ప్రతిష్ఠాపనము

జిల్లాబోర్డువారి ఖర్చుపద్ధతులు

బాంకురా, జూన్ 9:—జాతీయపతాక ప్రతిష్ఠాపన మనకై బాంకురా జిల్లాబోర్డువారు కొంతప్రస్థమును వెచ్చించిరి. ఈ ఖర్చుపద్ధతులు దివిజనలు కమిషనరుగారు అమోదించ లేదు. కాని జిల్లాబోర్డువారు తిరిగి ఆఖర్పుపద్ధ ఆమోదించుచు తీర్మానముచేసిరి. అందువల్ల దివిజనలు కమిషనరుగారు జిల్లా బోర్డువారి ఇష్టమునే అనుసరించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

దర్శనలవణ సత్యాగ్రహము

ఆశ్వికులు శాంతిసైనికుల మీద గుట్టములను పరుగెత్తించుట

డాక్టరులయొక్కయు స్వయముగా చూచిన వారియొక్కయు ప్రకటనలు

బుల్డోజర్, జూన్ 7:— దర్శనలో సత్యాగ్రహాల మీద గుట్టములమీద గ్రహములను పరిగెత్తించలేదని గాకల్ గారు చెప్పిన దాని విషయమై ఇండియన్ డేయిలీమెయిల్ పత్రికలో (నూత్నమైన సంతకమున ప్రచురించబడిన వ్యాఖ్యను గూర్చి డాక్టరు భాగ్య సుర రావు పత్రేలు గారు యు. డి. డాక్టరు భాగ్య సుర రావు యొక్క క్రింది ప్రకటనలను గావించుచున్నారు. డాక్టరు భాగ్య సుర రావు పత్రేల్ గారు బుల్డోజర్ సత్యాగ్రహ ఆనుపయోగము ప్రధాన వైద్యాధికారి డాక్టరు భాగ్య సుర రావు పత్రేలు గారు ఆహమ్మదాబాదు లో డాక్టరు. వీరు సత్యాగ్రహాలకు చికిత్స గావించుటకు ఆరోజున అప్పటినుండి సంగతి సందర్భములను స్వయముగా జూచిరి. ఈ యిద్దరు డాక్టరులను యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— మే 31 వ తారీఖునను, జూన్ 1, 2 తారీఖులను సత్యాగ్రహ శాంతిసైనికులు ఆశ్వికులను లాటిల్తో కొట్టబడిరి. శాంతి సైనికులు గుట్టములపై తొక్కుబడిరి. ఆనుపయోగము చేర్చు కొనబడినప్పుడు వారి కిరీరముపై గుట్టపు గిట్టల గుడ్డలు స్పష్టముగా కనబడినవి. సత్యాగ్రహము జరిగిన ప్రదేశమున నుండిన డాక్టరు భాగ్య సుర రావు గారు గుట్టములను శాంతి సైనికుల మీద పరుగెత్తించుటయు, ఆశ్వికులు శాంతిసైనికులను క్రూరముగా కొట్టటయు స్వయముగా చూచెను. సత్యాగ్రహాలకు తగిన గాయములన్నియు అనుపయోగము చేసికొనబడినవి. గుట్టముల పొడవులను లెకె 10 మంది శాంతిసైనికులకు ఉపద్రవకరమైన గాయములు తగినవినియు, 25 గరికి చిన్న గాయములు తగినవినియు చెప్పవచ్చును. ఇవిగాక ఆశ్వికులచే మిక్కిలి క్రూరముగా కొట్టబడిన కేసులు పెక్కుగలవు. చాలమంది యెదురుకొమ్మలమీద, వాత్రీకులమీద, వృషభములమీద కొట్టబడిరి.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

రాజేంద్ర సోమనారాయణ దలాల్ గారి ప్రకటన

బుల్డోజర్, జూన్ 7:— బొంబాయి షేర్ బ్రోకరు సంఘ సభ్యులగు రాజేంద్ర సోమనారాయణ దలాల్ గారు బుల్డోజర్ వెళ్లినప్పుడు ఆశ్వికుల క్రూరత్వమును స్వయముగా గాంచెను. తాను చూచిన విషయములను దలాల్ గారు యిట్లు వర్ణించుచున్నారు:—

ఆంగ్లేయుల నాగరికత యెడల నమ్మకముకలవారు గాని ఆంగ్లేయ సేనాధిపతి భక్తిగలవారు గాని దర్శనకు పోరాడు. ఈ ఉదయము ప్రదర్శితమైన రంగములో ఒక పక్షము సంపూర్ణమును అచలమును అగు ఆత్మనిగ్రహమును జూపిరి. ఎన్ని కష్టములు ఎన్నినష్టములు పోయిన శక్తిని ప్రకటించిరి. రెండవ పక్షము వారు ఈ సుగుణములను నిమగ్నములవలన నాశము చేయుటకు గాను సర్వప్రయత్నములను గావించిరి. రెండు పక్షములను చాల నిర్భరములైనవే. వానిని మాటలతో సరిగా వర్ణించుట సాధ్యపడదు. దర్శనలో ప్రదర్శితమైన దృశ్యము ఏ ముఖాని యొక్క సరములైనను కంపింపజేయు నవల ప్రపంచము.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

బుల్డోజర్ దేశాయిగారి ప్రకటన

బుల్డోజర్, జూన్ 7:— సత్యాగ్రహ చికిత్సలయందు నకు కావలసిన ఖర్చులన్నియు నిచ్చి నాయము చేయ నగీకరించిన మహాశయము, బొంబాయిలో నున్న సత్యాగ్రహవాది బుల్డోజర్ దేశాయిగారు నిన్న యిచ్చటికి వచ్చి డెబ్బలు తగిలించి సత్యాగ్రహ లాన్సు స్థలమును దర్శించెను. (ఫ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధియొద్దగ, వారి క్రిందివిషయములను తెలియజేసి:—

నేను బుల్డోజర్ ను నిన్న వచ్చి ఆనుపయోగము దర్శించితిని. డెబ్బలు తగిలించిన సత్యాగ్రహాలకు ప్రజల సరియైన చురుకు నేనెవరైనా హృదయపూర్వకముగా ప్రజలు శాంతిసైనికులకు కావలసిన నాయకులయొక్క చేయబడుచున్నది. దర్శననుండి డెబ్బలు తగిలించినవారిని తీసికొనివెళ్లుటకు చేయబడిన యేర్పాటులు, బుల్డోజర్ వారిచికిత్స చేయబడిన యేర్పాటులు లోపరహితములుగానున్నట్లు కనబడుచున్నది. డెబ్బలు అనేకరకములుగానున్నవి. ఇచ్చట అచ్చట అను విచిత్రాలకే కిరీరముపై నంతలు వారుకొట్టబడినట్లు కనబడుచున్నది. పోలీసులు వారిపై చుమిక కల్లము లోప నను బడి తెల్ల తొడిమలు వేసి, చాలమంది విషయములలో దేహము నందు రక్త నాశములు విచ్చిన్నములై నట్లున్నవి. దానికి తగిన చికిత్స చేయబడుచున్నది. క్రూరముల ఈకొట్టుటలో ఆపాదము ప్రకటించి భాగముగూడ వదలబడలేదు. ఇట్టివర్గ ఆహుమనుకుటకు ఏసంబంధము లేదు. ఆనుపయోగంలో అధమపక్షము 15 మంది నైవేను ఇట్టివారిని నేను చూచియుండును. శాంతిసైనికులు

ఈకొట్టుటను సంతోషముతోడను, విశ్వాసముతోడను గ్రహించినట్లున్నది. కచ్చినుండి వచ్చిన మధ్యపాద మనిషి యొకడు దాడిలో చేడటకు అధికారులను బలవంతపెట్టెను. తనకుతగిన డెబ్బలను గూర్చి యితడు భగవద్దీతను చేతులతో తెట్టుకొని బావు గారికి యింత కంటే తక్కువయేమైన చేయగలనా, అని చెప్పెను. బుల్డోజర్ గ్రామము ద్రోణముతో తన విభక్త్యమును సెలవేసెట్లున్నది. మరియు స్వదేశి ఉద్యమమును, విదేశీవస్త్రబహిష్కరణమును సంపూర్ణముగా కొనసాగించుటకు బుల్డోజర్ ప్రజలు స్థిర సంకల్పములై యున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

హుస్సేన్ తయ్యాబీగారి ప్రకటన

బొంబాయి, జూన్ 8:— ఇదివరకు బొంబాయి లో పార్టీ కా జాకోర్టు జడ్జి గానున్న హుస్సేన్ తయ్యాబీగారు ఈక్రిందిప్రకటన గావించుచున్నారు. ఇంతవరకు నలురాజన్, దేవధార, గారాజ్ చేసిన ప్రకటనలో వీరుగూడ సంతకము గావించిరిని పాఠకులకు జ్ఞాపకముండును. ప్రభుత్వమువారు కాసనోల్ యంత్రాధ్యక్షమును యెట్లు ప్రతిఘటించుచున్నారో చదువుచుంటిని. ఈ ఉద్యమము ప్రభుత్వమువారియెడల అసంతృప్తివలన ప్రారంభమైనది. దేశములో కొత్తకపు తిరుగుబాటును ప్రభుత్వమువారు సమర్థవంతముగా నిర్మూలించుచున్నది. ప్రభుత్వము ప్రవాహమును వాంఛించుచున్నచో ప్రజల కొర్రలప్రకారము సంబంధించి డిడి. ఇది ప్రభుత్వమువారి యొద్దే కృత్యము కాకపోవుటచే జాతీయోద్యమమును నిర్మూలము గావించుటకు మార్గ సర్వప్రయత్నములను గావించుచున్నాను. లా-అర్డరు రక్షణమునందు యెచ్చటనో ఒక్కపార్శవాలు, ఎచ్చటనో క్రూరత్వము ప్రదర్శింపబడినచో క్షమించగలనదే కాని జాతీయ భావమును ప్రారముగా నిర్మూలము గావించుట యొక్క ప్రయత్నమును ఆంగ్లేయులకు ఉద్దేశ్యముగా నున్నది గౌరవనీయులగు నామిత్రుడొకడు దర్శన వెళ్లి వచ్చినయందు, కొంతాన అవరణమునకు దూరముగానుండినను అశ్వికులచే త్రొక్కబడినయందు చెప్పెను. కాని నేను ఆ మాటలను నమ్మలేదు. కావున యీ విషయమును స్వయముగా చూచుటకు నలురాజన్, దేవధారలతో కలిసి పోయితిని.

రాజాగారి ఫుట్టింగ్ జా ఉదయమున మేము ముగ్గురము ఉంటాడి గ్రామము చేరితిమి. తలవెట్టబడిన సత్యాగ్రహాధిపతి రమణు మొదల దర్శించి తరువాత వాయ్ మడి టెక్ పత్రేల్ గారి నాయకత్వమున నడుచుచున్న సత్యాగ్రహాలను చూచితిమి. తరువాత సత్యాగ్రహాలు ప్రాధాన్యతతో దాడికి బదులు దేరిరి. మేము కొంతదూరమున నుండి చూచుచుంటిమి. ఉంటాడి నుండి దర్శన కొంతాన లుక్మైలు దూరమున నున్నది. 15 నిమిషములలో మేముచచ్చికి చేరుకొంటిమి. కొంతానలయట్లు నున్న కంచెకానల సత్యాగ్రహాలకు ఫరాంగుదూరమున నేను నిలుచుంటిని. తరువాత ఒక విరోధియును, (జూయల్ అని తెలియుచున్నది.) నాదగ్గకు వచ్చి నీ వెవరని యడిగెను. నేను పేరు పని యిత్యాదులు వారితో చెప్పగా ఆయన యిట్లు చెప్పెను. తయ్యాబీగారు యిక్కడి నుండి వెళ్లి మీరు వాగలిగినంత దూరము పోవలసివచ్చినది నేను జోరుచున్నాను. ఇది అపాయకరమును సలము. నేను ఉప్పు కొంతాన అవరణములోనికి ప్రవేశింప దలచలేదని తెలిపి యొక్కడ నిలుచుండవలెనో చెప్పవలసినదని కోరితిని. మీరేము మునై ఉంటాడికి వెళ్లవలసినది. అపాయకర మగు సలము ఇంక నేను ప్రశ్నింపగా తాను చప్పింపజాలననియు అక్కడ నుండి వెళ్లిపోవలసినదనియు ఆయన బదులు చెప్పెను. నాకు గూడ డెబ్బలు తగిలు ననియు ఉంటాడి వెళ్లుటయే తేలు మనియు నేను తెలిచితిని. మొదటి సత్యాగ్రహదళము అరెస్టు చేయబడినయందు నాకు తెలిసెను. అందరను ఉంటాడిగ్రామ సమీపమున ఒకస్థలమునకు తీసికొని పోబడిరి.

తరువాత నాయకులగు నామిత్ర గారుతప్ప తక్కినవారందరూ వదిలి వెట్టబడిరి. అతడు అరెస్టు చేయబడిన కాని అరెస్టు చేయబడిన తరువాత సత్యాగ్రహ శాంతిసైనికుల తనని నొక మంచముపై తెచ్చి బాంబులను, నేను వెళ్లి ఆనుపయోగము నతని జూచితిని. అతడు మాటలాడలేనంతిలో నుండెను. అనేక విధముల క్రూరముగా కొట్టబడినయందు ఆయన నాతో చెప్పెను. తరువాత ఒకయాల వినబడిన తర్వాత యిద్దరు ఆశ్వికులకట్టలతో వచ్చి ప్రజలపై పడిరి. ఇదియైన తరువాత చాలమంది సత్యాగ్రహాల మంచములమీద ప్రవేశించుటయు, యితరుల సహాయముతో నడిచినయ్యులయు చూచితిని. ఆశ్వికులు నేనున్న యింటిమీదుగా వెళ్లి తిమిరగుడవడిన ప్రజలందరిని భయపెట్టిరి. వీధులలోని పురుషులు స్త్రీలు, పిల్లలు పంచల క్రిందికి దూరరి. కాని అక్కడ గూడవారు సురక్షితముగా లేకుండిరి గ్రామమునకు మధ్యనన్న ఆనుపయోగము యెదుట ఒకడు గుర్రములచే త్రొక్కబడినను, ఆయన యిప్పుడు స్పృహతప్పి పడియున్నాడు. (అ. ప్రెస్)

వంగరాష్ట్రము పాంచాలగ్రామమునందు మహమ్మదీయులు పోలీసువారిని చుట్టుముట్టుట

పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చుట

కలకత్తా, జూన్ 11:— మహారాజ్ లో పాంచాల అను గ్రామమునందు ఒక హిందువులలోను చాల చేపలను మహమ్మదీయులు తీసికొనిపోయిరి. దీనిని గూర్చి ద్రాక్షాప్రచేయబడిన పోలీసువారు సమీప గ్రామమునకు ఫకీరుపరాకు వెళ్లగా అచట మహమ్మదీయులందరూ పోలీసువారు చుట్టుముట్టిరి. పోలీసు వారు కొద్దిమందియే యుండుటవలనను మహమ్మదీయులు రాళ్లు తేల్చి వెట్టుటవలనను మహమ్మదీయులు తలవైరాళ్లను విసరెదరని పోలీసువారు తెలిచిరి గాని పాంచాలా రాజాఅఫీసరు ఒక రివాల్యరును రెండుసార్లు ప్రేల్చెను. వెంటనే ప్రజలు పోలిపోయిరి. రెహమానుఫకీరు అను మహమ్మదీయునకు గాయములు తగిలెను. అతనిని వైద్యశాలకు గొనిపోవుచుండగా నతడు చనిపోయెను నిన్న నాయం కాలము పోలీసువారు చాల యిండ్లను సోదాచేసిరి. అయిదుగురు మహమ్మదీయులను అరెస్టుచేసిరి. ఒక కనిస్టేబులు కత్తితో పొడిచి గాయపరచినందుకు ఒక మహమ్మదీయుని యెవకుని గూడ నిన్నరాత్రి అచట అరెస్టుచేసిరి. ఇపు డచట శాంతి నెలకొననది. (అ. ప్రెస్)

కలకత్తాలో కాంగ్రెసు బులిటిన్ ను ప్రకటించుట

కలకత్తా, జూన్ 11:— శ్రీయుతి నీహరకాంతి చక్రవర్తి అనునొక నెలంటేను కాంగ్రెసు బులిటిన్ సంచికలన్ని నందుకు రు 500 జరిమానా విధింపబడినది. అది శాంతిచక్రవర్తియనచో రెండు నెలల కఠినశిక్ష ననభవింపవలయును.

హుగ్లీలో జైలులో నిరాహారదీక్ష
కలకత్తా, జూన్ 11:— జైలు అధికారులు తనకు సరియైన ఆధారము చూపులేదని మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ (ఫీరోజ్ పూర్) గారు హుగ్లీ జైలులో నిరాహారదీక్ష సాగించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

లాహోరు బాంబుకేసు - కొత్త అరెస్టు
ఢిల్లీ, జూన్ 7:— బొంబాయిలో హాను ప్రాప్రయటరులగు అహ్మద్ గారు లాహోరు బాంబుకేసు సందర్భములో అరెస్టు చేయబడిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

ద్రవిడరాష్ట్రము తీయత కే. యస్. గోపాల కృష్ణన్ గారికి శిక్ష

వీని చెన్నపురిలోనే అరెస్టుచేసిరి
శివకాశి, జూన్ 12:— (ద్రవిడరాష్ట్ర) హిందూస్థానీ సేవాదళశాఖకు కార్యదర్శియు, అ. భా. కాం. సంఘసభ్యుడగు అగు శ్రీయుత గోపాలకృష్ణన్ గారిని 7 వ తేదీనాడు చెన్నపురిలో అరెస్టుచేసి విచారణకై 8 వ తేదీనాడు ఢిల్లీకి తీసికొనివచ్చిరి. తంజావూరు స్టేషనుదగ్గర శ్రీయుతులు ముత్తరంగముదలియారు. భక్తవత్సలంగారు ఆయన సభింపించిరి. ఢిల్లీకి, మధుర, విరుధనగర్, శివకాశి వైష్ణవ వద్ద పలువురు కాంగ్రెసువారు స్వాగత మిచ్చిరి.

10 వ తేదీ ఉదయమున కేసు విచారణ జరిగినది. మేజిస్ట్రేటుగారు నేరము నొప్పకొందురా అని యడుగగా నిజమేనభారతీయు డెబ్బడును ప్రస్తుతప్రభుత్వముతో సహకారము చేయజాలడు. ఈ ప్రభుత్వ విధానము స్వాతంత్ర్యము నణచి వేయుచున్నది. రాజపాలెంలో నేనిచ్చిన ఉపన్యాసమునకును పోలీసువారిని ఉద్దోషములు మానవలసినదని ప్రోత్సహించునట్లు నామీద మోపబడిన నేరమునకును ఎట్టి సంబంధముగాని లేదు. కాని నిజముగ భారతీయులైనందుకు పోలీసువారెవరు ఈ ప్రభుత్వవిధానమునకు ఎట్టి సహాయమును చేయగూడదు అని ఆయన చెప్పెను.

మేజిస్ట్రేటుగారు రాయనకు 6 నెలల కఠినశిక్ష విధించి (2) తరగతిలో చేర్చిరి. గోపాలకృష్ణన్ గారు సంతోషముతో శిక్షను స్వీకరించిరి. వెంటనే పోలీసువారు రాయనకు మధురకు తీసికొని పోయిరి.
వై శిక్షకు అసమ్మతి తెలపుచు నేడు విరుధనగర్, శివకాశి సామ్రాట్ రాజపాలెం గ్రామములలో పూర్తిగా హతశాశము జరుపబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కడపజిల్లా గ్రామ ప్రజలలో అద్భుత జాతీయ ప్రచారము

పట్టణములలో నివసించు వారాపత్రికలను పఠించు వారికి ఈ సత్యాగ్రహోద్యమము వ్యవసాయవృత్తిచే కాలము గడుపు గ్రామప్రజలలో యెంతవఱకు వ్యాపించినదియు గోచరించుటలేదు. కాని కొంతమోషిక దెబ్బకొని పరిహాసముచేయు నులయునని దృఢనిశ్చయముతో వైసను కొన్ని గ్రామములను చుట్టివచ్చిన గ్రామప్రజలలో గలిగిన జాతీయచైతన్యమునకు ఆశ్చర్యపడనివా రుండవలెదు. దినవారాపత్రికలు వచ్చుటకు ఆనుకూల్యముగల ప్రదేశములనుండి కొంచెము ఆంగ్లభాషాపరిచయముగల యెవ్వ క్రియైనను గ్రామమును ప్రవేశించగనే గ్రామ చాపడి చేరకముందే ఆసేతులు "అయ్యా! గాంధీమహాత్ముని దొరతనమువారు విడిచినారా?" అని ప్రశ్నింతురు. "ఇంకను ప్రభుత్వమువారు నడలలేదు, వడలలేదు" అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు గ్రామచాపడి చేరులోపల సాధారణముగా యెబడిమంది గ్రామపెద్దలు గుమికూడి "ఈవారము జరిగిన సమాచారములను చెప్పండి" అని కోరుదురు. "వీగ్రామమునకు వారాపత్రికలు రావడములేదా?" అని ప్రశ్నించిన "ఆంగ్లపత్రిక" వారపత్రిక వచ్చుచున్నదనియు, దినపత్రికలు వచ్చుటకు సౌకర్యము లేనందున చందాలను చెల్లించగల శక్తి యుండియు చేయనదిలేక వారపత్రికలపైనను, పట్టణములనుండి గ్రామములకు వచ్చువారివలన దేశవృత్తాంతములను తెలిసికొని వృత్తినొందుచున్నామనియు చెప్పుదురు. శ్రీగాంధీమహాత్ముని పవిత్ర నామము శ్రీరామనామమునకన్నను ఎక్కువగా వ్యాప్తిగాంచి పరమపవిత్రముగా పరిగణింపబడుచున్నదని మాత్రము గ్రామములకు ఒక్కవారు పోయివచ్చినవారైనను ఒప్పుకొనకలేదు. ఎవరినోటినుండి వచ్చినను "గాంధీ", ఎవరి ముగ్గురు కూడినను "గాంధీ" ఏమి వినినను "శ్రీగాంధీ"మయముతప్ప మరేమియు వినరాదు.

ఏవ్వ క్రియైనను శుద్ధఖద్దరు వస్త్రములలో పట్టణముల నుండి గ్రామములకువెళ్లినా గ్రామప్రజలు ఆన్యక్షిణి గాంధీ మహాత్మునికి మారుగా గౌరవము చూపుచున్నారు. ప్రభుత్వ అధికారులకుమాడ నింతటి అపూర్వ గౌరవము అబ్బుటలేదు. పాలుకావలయునాయని అడుగువారును, వేసవికాలము మజ్జిగ తెచ్చియివ్వనాఅని యడుగువారును, భోజనవసతులను మేము చేయిద్దము. మేము చేయుచున్నది-దేవుణ్ణాచేకాని ఒక్కరైనను అనాదరణభావము చూపు వారండరు. ప్రతిగ్రామము లోను ఎన్నిసంవత్సరములకునో మూలపడిన రాలుములు మరల పనిచేయుచున్నవి. గ్రామములెల్లరు కట్టుగా చేరి మద్య పానమును ఒకకట్టుగా బహిష్కరించియున్నారు. పలుపబడిగల ఒక్కనాయకుడును, పదిమంది ప్రచారకు లుండిన గ్రామ ప్రజలలో వేసవేటు లవగాసత్యాగ్రహోద్యమములోనే కాక అన్ని యుద్యమములలోకూడ పాల్గొనుటకు సంసిధులై ధన ప్రాణములను సహితము కోల్పోవుటకు వెనుదీయకున్నారు.

కడపజిల్లా పులివెందుల తాలూకాలో ప్రతిగ్రామము లోను ఖద్దరు విస్తారముగా వ్యాపించుచున్నది. మద్యపానము చాలనఱకు మతనిషేధముగా మారుచున్నది. హిందువులందరు గోవును పవిత్రదేవతగా భావింతురు. అట్టిగోవును సాక్షిగా పెట్టుకొని మద్యపాననిషేధవ్రతము పూనుచున్నారు. ప్రతి గ్రామములోను 10 మంది యువకులు జాతీయోద్యమములో చేరుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. కమలాపురం తాలూకాలో కూడ కొన్ని గ్రామములలో జాతీయప్రచారము వ్యాపించుచున్నది. జమ్మలమడుగు తాలూకాలో దేవగిడ్డిగ్రామములో మద్యపానము బోత్తిగా ఆపుదలకాబడినది. ప్రతియింటను రాటుములు తిరుగుచున్నవి. ప్రతిరైతు తన వ్యగ్రహములో వడి కిసనూలుతో తయారైన శుద్ధఖద్దరునే ధరించు చున్నాడు. స్త్రీలు పురుషులకన్న ఎక్కువగా ఖద్దరును వాడుచున్నారు. దొమ్మర సంధ్యాలగ్రామములోను, వేపరాలగ్రామములోను మద్యపానము పూర్తిగా ఆపుదలకాబడినది. పరిసరగ్రామములు కూడ త్వరలోనే మద్యపానమును నిషేధించునటులు రూఢిగా తెలియుచున్నది. జమ్మలమడుగులో శుద్ధఖద్దరువస్త్రములను విస్తారముగా తయారుచేయుటకు అనేకధనికులు పూనుకొని యున్నారు. బ్రహ్మశ్రీ శుడియారం చిదంబరయ్యగారు కాంగ్రెసుపక్షమున ఖద్దరువికయకాలను ఏర్పాటుచేయుచున్నారు.

ప్రజలెల్లరును ఖద్దరువస్త్రములకై బహుయాతురత చూపుచున్నారు. ఈయూరిలో ఈజాతీయోద్యమము ప్రారంభింపక మునుపు సాధారణముగా దేశభాషాపత్రికలను ఆంగ్లభాషాపత్రికలను కలిసి 14 పచ్చుచుండినవి. ఇప్పుడు దేశభాషాపత్రికలను, ఆంగ్ల భాషాపత్రికలుచేరి 45 పత్రికలకంటె ఎక్కువగా దినపత్రికలు ప్రతిదినము వచ్చుచున్నవి. "ఆంగ్లదినపత్రిక" పండ్లెండుపత్రికలు వచ్చుచున్నవి. ఒక్కొక్కపత్రికను కనీసము నలువదిమంది ప్రజలు చదువుచున్నారు వినుచున్నారు. కనుక దినమునకు సుమారు అయిదువందలప్రజలు "ఆంగ్లదినపత్రిక"ను పఠించుచు అందలి వృత్తాంతములను చదువుకొనుటకు వ్యక్తలేక జాతీయోద్యమవృత్తాంతములను తెలిసికొన తుహలముగల వారికి దెలుపుచున్నారు. సూర్యోదయమైన

తోడనే గుంపులుగుంపులుగా దినవృత్తాంతములను దెలుసుకొనుటకై పలువురు పోస్టుస్టేషనువద్ద "ఆంగ్లదినపత్రిక" కై కాము కొనుచున్నారు. ఈతూణిములో పదివేల రూపాయల విలువగల ఖద్దరువస్త్రములు లభించిన 10 గంటలలో ఈయూరిలో విక్రయమైపోవును. ఖద్దరుకై యంతటి యాతురతయున్నది. రాజంపేటతాలూకా కోమారుగ్రామములోను పరిసరగ్రామములలోను ఖద్దరు విస్తారముగా తయారుగుటకు ఏర్పాటులు గావింపబడినవి. ఆగ్రామములలో రాజులను వెలమజాతివృత్తియులు గలరు. వారెల్లరు శ్రీగాంధీమహాత్ముని అవతారపురమనిగా భావించుచు ఎటువంటి విషమపరిస్థితులలోనైనను శాంతమును విడువక దేశసేవకై ప్రాణములనర్పింపగలవారనేకులు ఒక విశ్వాసపాత్రుడగు నాయకుని నాయకత్వమునకై నేచియున్నారు. రాయచోటితాలూకాలో అనేక గ్రామములలో ఖద్దరుదీక్ష బహుప్రళంసార్లుముగ యున్నది. చాకలివారు ఖద్దరు వస్త్రములను తప్ప యితరవస్త్రములను శుభ్రపఱచుటలేదని దీక్షపూనువలయునని ఏర్పాటులు గావింపబడినవి. త్వరత్వరలోనే ఈయేర్పాటులు సఫలము కాగలవు. సిద్దపట్నం, బద్వేలతాలూకాలో యితర తాలూకాలోవలె జాతీయప్రచారము వ్యాప్తిగావచ్చును సందానముమాత్రముకలిగినది. ఆయాప్రదేశములలోని వృత్తాంతములను వారాపత్రికలకు వ్రాయుచిరేఖరులు లేక, ఒకగ్రామవృత్తాంతము మరేయొక గ్రామవాసులకు వారాపత్రికలవ్యాసా,తెలియ నందున గ్రామప్రజలలో గలిగిన సంచలనము బాహ్యప్రపంచమునకు తెలియవచ్చునదికాని లేనియెడల ఈయద్భుత పరిణామమును అప్పుడప్పుడే వారాపత్రికలని దెలుపు విలేఖరులుండిన గ్రామప్రజలలో నూతనోత్సాహము బయలుదేరి ఒక గ్రామమును చూచి, మరేయొక గ్రామమువారు బహుత్వరతముగా నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటలో ముందంజచేయుచు దేశస్వాతంత్ర్యమునకై ఎటువంటి క్లిష్టపరిస్థితులు చే మారినను ఎదుర్కొనుటకు సంసిధులగుదురని చెప్పుటయం దెంతమాత్రము ఆశ్చర్యము లేదు. వైదెలిసిన వృత్తాంతములలో దేనివిషయమైనను నిజము గనుగొనవలయునని కుతూహలముగలవారు గ్రామములకు వెళ్లి పరీక్షించిన వైదెలిసిన వృత్తాంతములలో ఒక్కటైనను సత్యమారముకాదనియు, నిజపరిస్థితులను గోరంకలు కొండంతలుగా వ్రాయక కొండంతలను గోరంకలుగా వ్రాయబడిన వ్రాతలతప్ప యిం దెంతమాత్రము అతిశయోక్తి లేదని ఎల్లరికి స్ఫురింపకపోదు.

చివ్వుచున్నాడు.

1930 వ సంవత్సరపు నె 6 రు

ఆక్టు

ఒకానొక కార్యము నిమిత్తము 1922 వ సం॥పు మదరాసు పరిశ్రమలకు సర్కారు సహాయపు ఆక్టును యింకను సవరించుటకైన ఆక్టు (శాసనమయినది)

శీర్షిక ఇటు తరువాతకనుబడు కార్యము నిమిత్తము, 1922 వ సం॥పు మదరాసు పరిశ్రమలకు సర్కారు సహాయపు ఆక్టును యింకను సవరించుట యుక్తముగా నున్నందున; ఇందుమూలమున యీ క్రింది విధముగా శాసించడమైనది:—

సంగ్రహనామము

1. ఈ చట్టము 1930 వ సంవత్సరపు మదరాసు పరిశ్రమలకు సర్కారు సహాయపు (సవరణ) ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును. 1923 వ సం॥పు 5 వ మదరాసు ఆక్టుయొక్క 9 వ సెక్షనుయొక్క సవరణ.
2. 1922 వ సం॥పు మదరాసు పరిశ్రమలకు సర్కారు సహాయపు ఆక్టుయొక్క 9 వ సెక్షనులోని చివర యీ క్రింది మాటలను వుంచవలెను, అవేసగా:— "అయితే, పెవిధముగా తెలిసికొనబడిన ఆక్టుల కిమ్మకులలో నూటికి 50 వంతుకు పించు నవ్వటికిని రూ 40,000 లకు మించని మొత్తపు డణము మంజూరు చేయబడవచ్చును".

జె. వెంకటనారాయణ, గవర్నరు మెంటు సెక్రటరీ, లా (తెలిపేటిపు) డిపార్టుమెంటు, (భార్యు సెంటు జార్జి గెజిట్టు.)

హుగ్గీ లో శాంగ్రెసుపచారకులకు శీర్షిలు హుగ్గీ, జూన్ 11:— షీల్ కోల్ 145 సెక్షనుక్రింద ఆక్టుచేయబడిన నలుగురు కాంగ్రెసువారికి చెరి 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. వీరిలో శ్రీయత గోపిక చంద్రమల్లిక్ గారిని రాజ్యదోషము క్రింద ఈనెల 16 వ తేదీ మాదు మరల విచారించెదరు. (శ్రీ. వె.)

ప్రథమసాంవత్సరికము: విద్యదోష్టి రాజమంది

కళాప్రపూర్ణులు—శ్రీ. శే. వేంకటరాయ శాస్త్రిలువారు

కళాప్రపూర్ణులు వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిలువారు విహికము జాలించి ఈశుక్ల ద్వారశికి ఏడాది. ఈ ఏడుడిని పురస్కరించుకొని ఈనెల 7 వ తేదీ శనివారము సాయం కాలము పురమందిరమున, గౌతమీగంధారియము, జాబితీ పబ్లిక్ లైబరీ, హిందూసమాజమువారియొక్క సమష్టి యా జ మా న్య ము న, విద్యదోష్టి జరిగినది. బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహముగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కొంఠలు భాషాభిరతులు చయచేసిరి. గోష్ఠీ ఉపక్రమణమున, అధ్యక్షుడు, శ్రీశాస్త్రిలవారి కుటుంబముతో తమకుగల పూర్వపరిచితిని, వారి యవతర పాండిత్యమును, వారి ప్రతాపరుద్రీయ నాటకకాలమును, మేఘసందేశాది సంస్కృత కావ్యములకు నారు వ్రాసిన తెలుగువివరణమును క్రమముగ నూచించి, శేర్మొని, కొనియాడి, అగ్నించిరి. అనంతరము బ్ర. శ్రీపాద కామేశ్వరరావు ఎం.ఏ., ఎల్.టి. (తెయినింగు కాలేజీ) ప్రాధాన గారు శ్రీ శాస్త్రిలువారు సంస్కృతాంగ్రములకు చేసిన మితిలేని యూజిగమును బ్రశంసించిరి. శ్రీ కామేశ్వరరావుగారు తమ ప్రసంగము శాస్త్రిలువారి నిరుపమానమగు శేముషీధమమునకు ఎన్నేని దృష్టాంతములను జూపుచు, ఉపసంహరమున, "ఇతివృత్తమునకు కథా సరిత్సాగము, నాటకకాలమునకును, పాత్రపోషణమునకును, తత్త్వసహితత్విత ప్రతాపరుద్రీయనాటకమును, సంస్కృతాంగ్ర వాఙ్మయసంయగభిజ్ఞులకు తేదీయాంగ్రికృత కావంతల ఉత్తరరామదశామలను ఆంగ్రులకు బ్రసాదించి" రని విరమించిరి.

తరువాత శ్రీ మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహశర్మగారు శ్రీ శాస్త్రిలవారి సమగ్రతనము, శాస్త్రవిజ్ఞానము, ప్రవారివద్యమున్నరచాదిచతురతలకు గొన్ని ఉదాహరణములఁ దెలిపిరి.

పిమ్మట శ్రీ విజయరామయ్య (బి.ఏ., బి.ఎల్.) గారు సాత్సానుముగ, శ్రీ శాస్త్రిలవారి ప్రతాపరుద్రీయ నాటకము నందలి వివాదాధిపాత్రవనము, శృంగారవైషణ ఆముక్త మాల్యదా ప్రముఖప్రబంధములకు శాస్త్రిలువారు రచించిన వ్యాఖ్యలను ఉదాహరించుచు గొండాడిరి. ఆచారము ననుసరించిన అభివాదనములతో గోష్ఠి ముగిసెను.

రాజమండ్రి. } ఎన్. రామరావు. 9-6-1930. }

బెజవాడలో 11 గురి అరెస్టులు-శీర్షిలు

బెజవాడ, జూన్ 11:— అన్నవరపు వెంకట్రామయ్య, శ్రీరాముల వెంకటేశ్వరరావు, సామూరి చెంమరామయ్య, వేరేపు వెంకట్రామయ్య, కొల్లూరు నాగేశ్వరరావు, కొల్లిపర వెంకటరత్నంగార్ల ను ఆరగరిని మా శివాలయం చోటులో సరిదినము జరుగుచున్న సభలలో 67ల యందు ఉపసత్వగ్రహ ప్రబోధ మునర్పిరిని యీ రోజున అరెస్టుచేసి జాయంటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో విచారించి మొదటి నలుగురికి 2 సంవత్సరములన్నూ కడపటి యిరువురికి 18 మాసములన్నూ కఠినపరకము విధించుచు కొల్లిపర వెంకటరత్నంగార్ల ను ముయినరని 2 సంవత్సరములు కంజావూరు బోర్డు స్కూలు జయలు కంపిరి. ఇదిగాక సత్యాగ్రహవంటిర్లు అయిదుగురిని అరెస్టుచేసి నలుగురు ముయినరను 18 మాసములు కఠినపరకము విధించుచు 2 సంవత్సరములు కంజావూరు బోర్డు స్కూలు జయలు కంపుటకును ఒకరిని 2 సంవత్సరములు కఠినపరక మునుభవించుటకును ఉత్తర్వుచేసిరి.

ఈ చోటులో మొదటిసంజీయు తాడిచెట్టు నరకమ నిన్నీ, ఉపసత్వగ్రహము చేయమనిన్నీ, ప్రబోధము గావించుచున్నందుకు 18 మాసములకు తక్కువలేకుండా ప్రభుత్వము వారు విండల కంపుచున్న సాధికోత్సాహములతో వాలంటీర్లు చేరుచున్నారు. యీరోజు చాలవరకు దుకాణములుకూడా మూయుబడినవి.

జుజ్జనన్న హబ్బందము } పోలూరు నీతారామయ్య, శివాలయంవిధి } వెజవాడ, 11-6-30. }

మలయచంద్రనము

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, కి హాటలలో గుణము కలుగును
ప్రఖ్యాతి పొందినది. కల దత్తి 2-4-0 దీని కనుపానం చందన తైలం కోస్తు 3-0-0 రంగులు బిళ్ళలలో 6-0-0
గంధరస్వభావము, చాచువరము, బోహవము.

20-1

ఏషియనుఇస్సురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం.లో స్థాపితము.

ఆంధ్ర దేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములలోను, సమస్థలగు ఏ జెంట్లు
కావలసియున్నాడు. కని గ్యారంటీ చేయుచుండి మంచి కమిషను లేక
జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరంతయున పాలనీదారులకు
రూ. 1000 లకు రూ. 300 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.
ఇ. చ. ములకలివెంటనాగే డ్రాడు.

మేనేజరు—ప్రాచిగుంటూరు లేక విజయనగరం.

విజంట్లు కావలెను

తలసోప్పి, యిక్కుయంబా, చేయి కాలు తట్టుకోవలెను,
వంటిసోప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక తుణుముతో, సోగొట్టుగల
ఖ్యాతిజేసిన "జానా తైలమునకు" సమస్థలగు మందు ఈ
లేడియు లేదు. చాల మోగ్యతాప్రకృతిమలిన పొందియున్నది.
బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుము.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు
ఇంగ్లీషుమందులు నలసరకులు నల్లూరికో, నైట్రిక్
మొరూటికో ఆసిడ్ వ్యాపారములు
63 నెం. నైవనాయునివీధి, ముదరాసు.

శుక్లబంధు

సంత దుర్బలమైన పిల్లలను నైవను గట్టిపరచి పెక్కి-
లలోనే ఆద్యులమైన ప్రభావమును చూపును. కుక్కనవ్వమున
ఘట్టుబలలో చేరువనంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికలమైన
కలిగించుటకు దీనిని బింపిన కోమలము లేదు. 25 మా. 2-4-0
17.5

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును సరించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ. 1-0-0. నై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
వాళ్ళను వేలలుపంపిస్తాం. రూ. 0-4-0 అవును.
గొన్ని వాళ్ళు వేలలుపంపించి, తిరు త్తెనే.

P. O.

*"It's that famous INDIAN PAIN BALM
that brought you relief"*

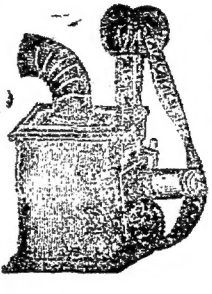

అమృతాంజనము డిపో

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు
మదరాసు, బొంబాయి.

**అమెరికన్ ఎలక్ట్రిక్ బయాస్కోపు
యంత్రము**

(సరములోచూపియున్న ప్రకారమేయుండును)

ఆంధ్రులారా! ఈ యంత్రములతో
పెద్ద బయాస్కోపులయం దుపయో
గించు ఫిలిం చేపులనుపయోగించి చూచి
నయెడల పెద్దబయాస్కోపులలో కను
బడుచితిమివలె నాట్యము, సర్కిలు,
మోటార్, రైలు, ఓడమొదలయినవి
పరుగెత్తుట కనుబడును. దీనితో
ఒక లెన్సు, ఒక ఎలక్ట్రిక్ దీపము ఒక
గజము ఫిలింఇనాముగావలసబడును. దీని ధర రూ. 5-0-0
ప్రత్యేకముగా ఫిలింకావలసినట్లయితే గజము 1-కి ధర 1
అణాలు.

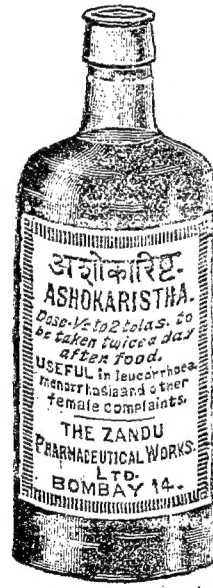
I

మదరాసు సినిమా కంపెనీ,
నెం 10 ఆరుముగం వీధి, మదరాసు.

సంతానం పుట్టుకుండా 108-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'
ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం
16 మోతాదులట్లుబు 1-12-0
ట్లుబులకు ఇతర వస్తువులకు:—
డి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మదరాసు సోల్ ఏజెంట్లు
ది ఫోవల్ ప్లాజీన్ సిండికేట్
ఇతర వస్తువులు అందే, డ్రెగిస్టులవద్ద కూడ వీరుకును

జాం డూ గారి ఆశోకారిష్టము
(భైషజ్య రత్నావళి)

స్త్రీలకు కలిగే అన్ని విధదుర్బలములకు సుపయోగించు గొప్ప టానిక్-వంటి
దివ్యోవధము. మరెన్ని స్త్రీల బహిష్కారముల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు
సోప్పి ఋతుప్రావము, రక్తప్రావము, సోమరోగములు సహా నివర్తించును.
దీని సుపయోగించుటచేత గర్భసీసతను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయగలదు
గాని ఇంపులూ పుష్టిగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్ముక్తులగుదురు. స్త్రీలకు ప్రసవము
నకు వెనుక అద్భుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:—
THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,
Sold every where
Bombay 14.
Sole Agents for Madras Presidency:—

డా.మోదర అందు కంపెనీ,
78, చైన్వాబజారురోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

జెజవాడ-శ్రీ చంద్రమూలీశ్వర అందు కంపెనీ.
కాకినాడ-లక్ష్మీవారాయణ అందు కంపెనీ.
హిందుపురా-కె. ఆర్. భామగిరయ్యఅందు బ్రదర్స్.
విశాఖపట్టణం-సుకలమాలయ్యగారు.
నరసరావుపేట-మరూతి ఆయుర్వేదకుటీరం.
గుంటూరు-సి. హెచ్. మూర్తి అందు కంపెనీ.

సహ ఏజెంట్లు:—నల్లూరు-సి. ఆరియన్ ఫార్మసీ.
రాజమండ్రి-ఈశ్వరరావు అందు కంపెనీ.
రెనాలి-సి. కృష్ణా ఫార్మిస్టోర్స్.
మద్రాపల్లి-పి. చూనిరావుయ్య అందు సమస్థ.
గుడివాడ-సీతారాం అందు కంపెనీ.
ఆదోని-జి. ఆర్. షా.

రాజమార్గము
అశోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభివృద్ధియనునకు
రాజమార్గము

కామశాస్త్రము
ఉచితముగ కమారుకూతితో సహాపంపబడును. మీదిలాభ
మును వ్రాయుము:—
ఆ త ల క ని గ్ర హ ఖ ఖో వ ధా ల యు ము
26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సరస్వతీపవరేప్రెస్, రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండు పనులు చేయబడును.

Printed and Published by C. Seshagiri Rao, B. A., Andrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.
Editors: K. Nageswara Rao and C. Seshagiri Rao B. A.